

1234

2000

Ke. out of being

1901 U2

724

692

Printed in Turkey

Գ Ր Ք Ո Յ Կ

ՈՐ ԿՈԶԻՆՈՒՆԳԻՆԻՆ

Ըստ խնդրոյ յակնայ գիւղէն ջե-
րասցոց հնգյլ մահտեսի փիլիպ-
պոսի որդի Սահտեսի Սինաս
մեծահամբաւ Լ. միւրային :

Ի հովուհայետուէ միաճնաէջ
Սրբոյ գահի ՏՆ Ղաւկասու-
սբզն Վթղկսի ամենից հայոց :

Եւ ի վերադիտողութե սբց տնո-
րինականացն տեղեաց քսի,
Տեառն Պետրոսի շնորհաւայլ
Պատրիարքի :

Ի Վաստակահաւորութե :

Տպեալ հրամանաւ իսկ և ալ-
նարկութ նորին սբզն Պատրի-
արքի ՏՆ Օգոստոսի ազգասէր
կարդացեալ նմաբան ըսբունա-
պետի :

Լ

I

Կրկ. Ի. Դոկ. (Եւրոպայի -) 1794

Արտահանեցեալ 'ի կեօարացի
գապասաքալեան Գրիգոր
Գպրէ :

Յամի ներմարմուլքէ Տեառն
1794 :

Լ մերոյս իմ խնդ :

Լ օգոստոսի 23 :

Լ՛ըտուիտէ Է՛շ առ Բռնաւի Վերժանօղո:

Այս նորակերտ ներտաղական

նունագարունս, Է՛ իբր մասն մա

սին միոյ երաժշտականի արհեստի.

շարագրեցեալ ՚ի յետնագունէ

միաբանէ նբյ ամլորդւոյն, որ ՚ի

նահանգին կապագովիւիոյ: Իսկ և

երկրորդաբար՝ ՚ի մեծի արքայալ

նկատ մայրաքաղաքիս կոստանդը

նուպօլսի եղել հռչակահամբաւ

մայր դպրատանն յաշակերտե

ցելոյ, որ ՚ի վաղուց իսկ հետե

իմեդեալէր ՚ի մտի: Լ՛ըդ՝ շնոր

հիւ նբյ հոգւոյն կամեցեալ մեր

երգարանիկ իմն տաղաչափական

շարահիւսեղ. նորալուր՝ պճնա

ղարդ՝ գեղափայլ և վայելչապնծ.

զի լաւ է ասէ՝ նախանձաւոր լի

նիլ ՚ի բարիս յամ Ժամ. ընդ նմին

2ԲԷ՝
3, 13

յարէ ևս՝ Էղբարք՝ մի ճանճրա-
նայք զբարիս գործել՝ նժայինն
պօղոս: Սակո այսց՝ պատճառա-
նաց, 'ի բաց եդեալ մեր զկա-
րևորութի անձին՝ և զբօսանացն
հաճելութի, ստիպեցեալ սեռն

հոգի:

14: 4

սիրով, որ ասէ՝ սէր երկայնամիտ
է՝ քաղցրանայ. զգիշերն տիւն
առնելով՝ և ոչ զներհակն նորին,
զերկասիրութի խնայելով. ըստ

հոգի:

4: 5

նժաբանութեն նոյնոյ, Թէ՝ իմաս-
տութե գնասցիք առ արտաքինսն,
գնոյ առեալ զժամանակս: ևս՝
առաւելագոյն յուսալով, 'ի նոյնն

հոգի:

15: 58

բան, Թէ՝ վաստակ քն ձեր՝ ոչ
են ընդունայն առաջիւն. և զի՝
իղձն մեր և փափագ՝ գոլով 'ի
բնէ առ այս, ցիր և ցան արա-
րեալ զճառայականն երկիւղ՝

հարկին իսկ լեալ ձեռնամուխ,
 շայս նորանունադ և իբր ներդաշ
 նակաւորն օրհնաձայն օրհներգու
 ԹԷ՛ առ ՚ի ընծայել ՚ի լոյս. ող
 ասէ՛ ոտան աղեւն սաղմոսա
 րանաւ ՚ի ձայն օրհնուէ գովել՝ 91: 4
 ամծային քնարերգուն. վնջ՝ գոյն
 զգոյն՝ երվներին և ազգի ազգի
 եղանակաւոր՝ վայելչահիւս յօ
 րինունածով և գեղայարմար գու
 նով զտոյն զնորոգ նունագեւոյն
 զերգս, իբր առ ՚ի զարդ և լու
 սապայծառութի՛ զոնարձութի և
 ցընծունս հրճունանաց. մանա
 չանդ՝ վն նորահաս քաղցրանը
 չագ երգեցողաց մանկանցն բա
 րեօրաց՝ յարմարեալ յերեւե
 ցաւ. որք գեղեցիկ քաղցրա
 ձայն հիւսմամբ՝ անուշագոյն զար
 5 մա

մանազան եղանակաւ և իբր ՚ի
 արեւոյ հանդիսի խրախճանուէց,
 բարեյուր ձայնիւ ոգեալ վերեր
 գեցեն. յետս կացեալ ՚ի միւ
 սիւքի կոչեցեալն երաժշտակա
 նէ արհեստէ այլազգեսց, սո
 վաւ առ ՚ի հոգեւորն մերձեցեալ
 յարեսցին ՚ի նո՛ւագերդութի:
 Ուստի մաղթեմ ՚ի բանասէր սի
 րելիներհմտացելոցդ, (և ո՛չ ոչ
 ներկրթեցելոցդ արհեստիս) ըն
 կալարուք զայս զմերս փոքր աշ
 խատութի, իբր ՚ի փոքունէ՝ առ
 մեծն բազդատելով. զի որքան
 գութհօրէն՝ այնքան ոչէ քեր
 թողապէս և հաւտորաշար:
 Ուրեմն կրկին ժտեմ, անբասիր
 առնել զմերն համբակուի (ըստ
 սովեստից՝ զպատանեակ առաջի

Կայ համբալս մարզել) զի ա-
 ռաջին պտուղ մեր է, ոսկ Թէ 'ի
 նոր տնկոյ՝ նոր ծաղիկ և նորա-
 հաս պտուղ: Ուրեմն ընկալջի՛ք,
 իբր 'ի զմայլումն հանդիսասէր
 արժանապատիւ վսեմութեցոյ:
 Լ'որ՝ եթէ գտցի ինչ ինչ՝ ըստ
 հաճելուէ և օգտուէ կամաց
 ձերոց, այն տուրք են 'ի Թնէ.
 զի ամ տուրք բարի, 'ի վերուստ
 են իջեալ առ 'ի հօրէն լուսոյ՝
 ասէ սբղանն յակոբոս. և Թէ
 գտցի 'ի տառի կամ 'ի վանկի՝
 բառի և 'ի բանի անվայել իմն,
 բաց 'ի տաղերգականն արհես-
 տէ, (զի որ ներտաղականին են
 կրթեալք, նոցին յայտ իսկ է)
 զայն մերումս տհասուէ վարկա-
 նելով՝ լիջի՛ք ողջ և առողջ 'ի
 7 ձիրս

Եւ I
 17:

2. 3 ինչպէս ամենաբարոյն՝ յորում նա
 գանձք իմաստունէ և գիտութե
 ծածկեալ կան . նմա պատիւ և
 փառք այժմ և անդրաւ յաւի
 տեան :

Նորոգած զբոլոր
 գիրք կեսարացի գա
 պրասաքալեան :

Տեսեամք զգալի՝ երևե,
 խմանալեան՝ իսկ խօսե,
 Օրհնեալես զու՝ կոյս գերա,
 զի ար ընդ քեզ՝ արքայն փա

ցան :
 ցան :
 Ղանց :
 ռաց :

Օգնեա՛ նք հոգի անժ :

Եւ Գ աւետեաց նի, Կառնիչ :

I

Ի Ր Ա Խ Ա

ցիր՝ երանուհի. ընդ
անետեացն՝ գաբրիէ
լի. հրճունեալ պա-

շու-
հ, 28:

րեա՛ գուտոր սիօնի. Կաթուղի
Կէ՛ խորան բարի :

Ո՞ր ընդ քեզ խօսեալ՝ նք հրեշ

II

տա-

2-1
1. 29

տակին . մինչեւրդ աղբերն՝ նա
զարէթին . ետ նա՛ զողջոյնն՝ իսկ
բերկրալին . ամենօրհնեալդ՝ մայր
սբ կուսին :

2-1
1. 30

Հրեշտակ մեծի՝ սբ խորհրդին
ետ զաճետիս՝ քեզ երջանկին .
զարհուրեցեալ՝ յաչէ նորին .
Խակոյն հասեր՝ տունն յովսեփին .
Օգուրս փակեալ՝ ընդդէմ նո-
րին . հիանալով՝ բանն ընդ նմին .
նա՛ երևեալ՝ ՚ի տան միջին . կեր-
պափոխեալ՝ յայլ հասակին :

2-1
1. 35

Եւ զնոյն ողջոյն՝ քեզ երկրոր-
դեալ . յերկնից հոգին՝ սբ իսկ
եկեալ . ամենասբ՝ կոյս երանել-
ի քեզ հանգեալ՝ մայր գովեցել .
Տեպեամբ մեծի՝ արուսեկին .
քեզ աճետիս՝ ընծայողին . խո-
նարհեցար՝ յողջոյն նորին . զար-
մա

մանալով՝ ընդ բանս կրկին :

Պատասխանեալ՝ դու հրեշտո- շահ
կին . կամ աղախին՝ Թն բանին . 1. 38

եղիցի ինձ՝ ըստ՝ բանի քոյին .

լինել տեղի՝ մեծ արքային :

Մեծացուսցէ՝ անձնս երկրա-

ծին . զԹրն տէրանց՝ անեղ որդին .

ցնծասցէ հոգիս բերկրալին . որ

հոգւոյն հովանաւորին :

Աւրախացի՛ր սրբուհի գաբրի- բծ
էլի աւետեօքն : որ քարոզեացն

ըզգալ՝ Լուս արքային Թն ի-

յերկնից :

Լեւեաց Բջ Կոթին : 2

Հետիս քեզ սրբուհի շահ

կոյս՝ մայր անա- 1: 26

րատ մարիամ . զոր

դասաղետն երկնից ձայնեաց՝

ուրախացի՛ր մարիամ :

13

Ղու

28

28

Տաթ I.

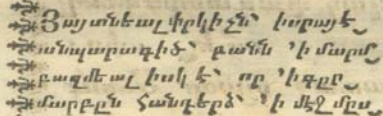
28

14

ՈՂ

Դու երկնաւոր Թագաւորին՝
տաճար եղեր մարիամ. ուրախ
լեր յոյժ կոյս աննման՝ ճայնիւ
զո՛ւարթնոյն մարիամ:
Կոյս երջանիկ սրբաանեալ՝ դու
գովելի մարիամ. այսօր փառօր
արժանացար՝ նք ողջունին մա-
րիամ:
Ըն արեգակն արդարօւն՝ լու-
սափայլեալ մարիամ. շողշողե-
ցաւ ի յարգանդ քոյ՝ երանելի
մարիամ:
Ըմենասք կոյս օթարան՝ եղեր
բանին մարիամ. գերամաքուր նք
տիրուհի՝ գեղգեղեցիկ մարիամ
Ըննման կոյս անհամեմատ՝ ամե-
նօրհնեալ մարիամ. զքեզ միշտ
յաւէտ գովելիք փառօր՝ յարա-
ժամ կոյս մարիամ:

ρδ

$\frac{1}{2}$.
 $\frac{3}{4}$.
 $\frac{1}{4}$.
 $\frac{1}{2}$:

ገጽ ፩ ስጦት ስጦት ስጦት

3

բեթլեհէմ՝ քաղաք
դաւթի աւետիս.
լոյս ծագեցաւ՝ ՚ի

Seneca I
II, 53

15

76

ԳԻՂԵՐԻ ԱՆԵ տիս :
 ԵՐԿՐՈՐԴ ադամ՝ յայտնեալ ծը
 2: 6 նանի աՆԵ տիս :
 II 16 ԵՐԼԵԳԱՆ՝ Ի մէջ մօրի աՆԵ տիս :
 Զ- 2 ՅԵ՛ փրկիչ և տէր օծեալ ա
 Է 6 II լԵ տիս :
 Է 13 ոնչ մանուկ՝ տղայ ցուցեալ ա
 16 լԵ տիս :
 Ի յայսմ աՆՈՒՐ՝ մեղ յայտնե
 ցեալ աՆԵ տիս :
 Ի հրեշտակաց՝ փառատրեցեալ
 աՆԵ տիս :
 Է 2: Լ՛ԵՔայն փառաց՝ այսօր ծնաւ
 II աՆԵ տիս :
 ՂԵ ՎԵ՛ մեր՝ որ մարմնացաւ ա
 լԵ տիս :
 Ի խանձարուրդս պատեցաւ ա
 լԵ տիս :
 Է Ի յայրին՝ ընծայեցւ աՆԵ տիս :
 Լ 16 Լ

25-11001

Լ՝յսօր բանն հօր՝ մարմնով ծը-

նեալ աճե_ տիս .

2.

հոյլք հրեղինացն՝ յերկիր ի

ջեալ աճե_ տիս .

13: և
2. 14.

հովիւք զոճարթնոցն՝ ըզհետ

եղեալ աճե_ տիս .

զփառս ՚ի բարձունս՝ երգաբա

նեալ աճե_ տիս :

Օօրացն երկնից՝ դասք սրբա

սաց աճե_ տիս .

և 2.
13. 2,
8.

՚ի վայր եջեալ՝ գունդք հրեշտա

կաց աճե_ տիս .

ընդ մէջ հովոճացն՝ անդուստա

նաց աճե_ տիս .

օրհնաբանել՝ զարքայն փառաց

աճե_ տիս :

Նըմա երեք արքայ եկին աճե

տիս .

2.

՚ի բեթլեհէմ՝ երկրպագին ա՝

Բ

17

խուռնկ

I, II,
12.

Խուռնկ և զմուռ՝ ընծայեցին
 անէ տիս .
 Ղընծայս Խորհրդոյ մատուցին
 անէ տիս :
 Լէ մեք որդեք՝ նոր սիօնի ա՛ .
 Բառըս տապուք՝ նոր արքային
 անէ տիս .
 Ի ծընդեան՝ սբ հանդիսի ա՛ .
 Ուրախութեամբ՝ միշտ ցնծալի
 անէ տիս .
 Ինդ հրեշտակացն՝ իսկ օրհնես
 ցուք անէ տիս .
 Լ ընդ մոգուցն՝ երկիրպագցուք
 անէ տիս .
 Միշտ յաւիտեան՝ վեր երգես
 ցուք անէ տիս .
 Ի մեծ տօնին՝ յար ցը՛ծասյուք
 անէ տիս .
 Օ՛, ճնօղն յաւէտ՝ միշտ գովե
 18
 Լով

լով աճե տիս .

և ըզճնեալն՝ փառատրելով ա'' .

երգեմք փառօք՝ զայս ասելով

աճե տիս .

երգեցողացն՝ երգակցելով ա'' .

Մատթ 4 :

յսօր խորհուրդ՝ մեծ

յայտնեցաւ ա'' .

և աշխարհն՝ քա

րողեցաւ աճե տիս :

Եւ յսօր բեթլէհէմ քաղաքի ա'' .

ծնաւ արքայն՝ իսրայելի աճե'' .

Եւ յսօր ծնաւ՝ ի կոյս մօրէ ա'' .

անմեկնելին՝ որ ի հօրէ աճե'' :

Եւ յսօր յայրին՝ ընծայեցաւ ա'' .

և անբանից՝ մսուր եդաւ ա'' :

Եւ յսօր քն՝ մանուկ ծնաւ ա'' .

աստղ ի գիշերի փայլեցաւ ա'' .

1. Եսոր աստեղն՝ երևեցեալ ա
 չե տիս .
 Թագաւորացն՝ առաջնորդեալ
 աւե տիս :
 1. Եսոր երեք՝ արքայ եկեալ ա՛
 խորհրդաւոր՝ ընծայ բերեալ
 աւե տիս :
 1. Եսոր ցնծան՝ սբ նախահարք
 աւե տիս .
 Լ զո՛ւարճանան՝ խորայեւեանք
 աւե տիս :
 1. Եսոր Լ մեք՝ միշտ ցնծասցուք
 աւե տիս .
 Եսոր արքային՝ փառք տացուք
 աւե տիս :
 1. Եսոր բերկրեալ՝ ուրախասցուք
 աւե տիս .
 Եսոր արքային՝ յաւիտ հասցուք
 աւե տիս :
 20 Երկ

Երկնից արքայն՝ յերկիր խոնարհեալ.
 'իսբ կուսէն՝ մարմին զգեցեալ.

Լուսաւորայծառ՝ աստեղն երևեալ.
 արևելեան՝ մողուցըն տեսեալ.
 ոսկի կնդրուկ՝ և զմուռ բերել.
 (Յարևելից՝ ողջ նմա եկեալ.
 երեք արքայ՝ և երկրպագեալ.
 զերրորդուի՝ ըն մեղծանուցեալ.
 նորածին մանկանն յայրին ծնեալ.
 տեսին իսկոյն և խոնարհեցեալ:

Ես 2

10, 12

Լ 2. 1

2, 12

Ես 2.

8 Լ 2.

4

Օր և տեսեալ՝ հովուէացն 'ի յանդին.
 երկիրպագել՝ իսկ հետևեցին.
 դառինսն ընծայ՝ բերեալ մատուցին.

2.
13
մարի
1. 9

նորածնունդ՝ սբ Թադաւորին .
փառք ՚ի բարձունս՝ այ տային :
Մառք անտառի՝ ծափս ծափի
տան . խոյք ընդ գառինս՝ մա
բեացըն խայտան . գովեն զծը
նունդ՝ ըն սբ կուսական . և մկր
տիլն՝ ՚ի սբ յորդանան . փառա
ւորեալն՝ երկնաւոր արքայն :
Ավսրբուհի՝ մայր անհարսնա
ցեալ . Թգւրին՝ յսի պահեալ .
նոր բարունակ՝ ՚ի յերկրի բուսել .
անմահ պտուղն՝ ՚ի բէն մեզ տը
ւեալ . նոր առաւօտ՝ այսօր մեզ
ծաղեալ :
Նոր բուրաստան՝ ծաղկօք զար
դարեալ . վարդըն յս՝ ՚ի մեզ
փայլեցեալ . ամ և մարդ՝ որ
միաւորեալ . անճառ լուսովն՝
իսկ լուսաւորեալ .
22 եր

Երկրպագեմք՝ սրբաւհաղորդ բերկ
րեալ :

Աւրախացի՛ր՝ բերկրեւ տիրածին .
զի՛նք ընդ քեզ՝ բանն հայրածին .
ա՛ծածին՝ զքեզ խոստովանին .

Լուսն
1. 28

որդեք լուսոյ՝ վերին սփռնին .
Ե հողածինքս՝ որդեք մարդ-
կային :

Երկրպագեմք՝ մօրդ անեղ բռնին
խոստովանեալ զօրդիդ միածին .
որ ծնար ա՛ծ՝ և մարդ միակին .
ըզփառակից՝ ըն հօր անեղին .
և զէակից՝ հոգւոյն ճշմարտին :

Ի՛նչն առաքեալ ե՛ր հօրէ՛մի՛ն
վս՝ մեր մարմնացա՛մբ . և՛ ջրն
ծուխ Եի յայտնեցաւ՝ . ըզքեզ
բարեբանեմք ա՛ծա՛ծին կոյս :

ԲՃ

Մատթ. 6

Նարստ մայր՝ անեղին .
 Խսկուհի դու՝ գե
 րարին .

այսօր ծընար՝ զբանն
 անմարմին . ծընող

եղեր՝ անտանելոյն մարիամ :

Տիրուհի կոյս՝ ցանկա լի .

Ջջնաղլատիպ՝ պանծա լի .

գերագոյն մայր՝ գովե լի .

անհամեմատ՝ սրբուհի մարիամ :

Ծնող բանի՝ անտանել լոյն .

գերամբիծ մայր՝ իսկա գոյն .

ընտրեալ բարի՝ վեհա գոյն .

Ըուհարան՝ սբ հոգւոյն մարիամ :

2. 7

Մեծապէս փառաց խորհուրդ.
յայտնեցաւ առ' Ժողովուրդ.
հովոնացն երգեալ՝ զխորին խոր
հուրդ. լուսափայլեաց՝ ընդ ե-
րևոյթ մարիամ:

2.

Ռարաիւ լեր՝ գերայաք գոյ.
խորան կազմեալ՝ երկնայ նոյ.
ծնող եղեր՝ սբ յուսոյ.
երկնից արքայն՝ ըստ մարմնոյ
մարիամ:

1.
18

Մայր լուսոյ սբ՝ մալ ըրիամ.
զմայրական՝ գթոյդ խը նամ.
մի արգելցես՝ քեզ յուսամ.
ցօղեա՛ն 'ի յիս՝ կոյս մարիամ մի՛րմ:

Ի ծոցոյ հօր առանքեալ եդեալ
'ի մըսողր անբռնից՝ բա՛նդ ան-
յայտնեալ:

76

Կոյս եղակի՝ պանծալի. երանուհի՝ մայր բանի.
 ընտիր բարի՝ բաղձալի. միշտ գովելի՝ ցանկալի ॥

Եւր4 տո աւեհաւրբորհի կոյս իտրեան:

7

Ե թ Լ

աւամ ծաղիկ փայ

լեալ.

արքային տր

տէղ փա կեալ.

մորենի անկէղ վա աւալ.

տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Բարձօղ արարչին է կց.

27

նը

Եւր4.

4. 12

Եւր5

3. 2

4. 18

7. 30

նրման արևոյն երկ նից.
 պարծանք ամ հու սից.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Գարնան առաւօտ ե զեալ.
 արեգակն 'ի մեզ ծա գեալ.
 զիսկածին լոյսն ծը նեալ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Պալ լուսին յարև մերձեալ.
 ըզլոյսն յարևոյն ա ուեալ.
 հուրն ամ 'ի քէն ծը նեալ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Երևեալ ծաղիկ դար նան.
 վարդ և մանուշակ շու շան.
 դու նարդոս քրքմոյ նը ման.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Օրկելոյն յանձառ լու սոյ.
 առ զճապատէր պրտ զոյ.
 Կեանք տո՛ւաւ 'ի քէն նախնոյ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
Լարդ

եր4.
 4, 14
 812
 3. 4
 և 3, 5
 2 հոբ
 II. 3

Լազարոս հարսնուէ եր, գեն.
 հոյլք հոգեղինաց պա, րեն.
 հրճուէալ ցնծուք գո, ջեն.
 տաճար լուսոյ միշտ նք կոյս:
 Յնդ հրեղինացըն զօ, րաց.
 ցնծան դասք տեօանո, ղաց.
 կատարեալ նոյին ա, ռաճ.
 տաճար լուսոյ միշտ նք կոյս:
 Թաղաւորին անմա, հի.
 հարսն անարատ 'ի յերկ, րի.
 մայր իսկ եղեր տիբու, հի.
 տաճար լուսոյ միշտ նք կոյս:
 Դամէ փեսային գա, լոյ.
 երգեսցուք զերգըս սի, րոյ.
 սակս փրկուէ մե, րոյ.
 տաճար լուսոյ միշտ նք կոյս:
 Իբէն մարմնացաւ քրիս տոս.
 Նոյն անմահ պտուղն յիսուս.
 առիթ փրկելոյ մեղ, յոյս.
 տա,

եր4.
 8, 14

Իբր ՚ի պէտս իւղեփե ցաց .
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Չայն տուր ինձ ով ցանկալի .
 մարմինս նուագեալ մա շի .
 պարթեալ ծարաւ իմս հո գի .
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Դամպարաւիայլ լուսա շոր .
 խորհուրդ ծննդեան քո խոր .
 ըսքանջելի փառա շոր .
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Ղառապայթաւէտ փայ լիս .
 ընդ դասս անմարմինս հրճուիս .
 փրկեալ ՚ի հրոյն զգե ըիս .
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Սաքուր աղաւնի տատ ըակ .
 սիրամարդ ոսկետե սակ .
 գարնան աւետեաց գու շակ .
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Յակիւնդ դահանակ գու նով .
 31 շա

3ԲԴԶ
 10. 22
 2ԳԵԳ
 9. 21
 ԶԷԴԳ
 2. 12

40Բ.

13, 22

ԷԻԿ.

6, 6:

ԷԼԵ.

28-28

ԶԵ

8. 8:

ԷԻԿ.

1, 3 8

13:

Հափիղայ յասպիս լու սով.

կարկեհան զմրուխտ գե զսվ.

տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Նոնենեաց ծաղիկ պայծառ.

պտղոյն անմահի դու ծառ.

ծնար զմիածինն ան ճառ.

տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Նորհօք սբ հոգւոյն անբիծ.

դու տախտակ անծա գիծ.

մայր անարատ գերամ բիծ.

տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Ուրախ լիցուք մեք ՚ի քեզ.

ուղղուի սիրեաց ըզ քեզ.

հոտ կենաց բուրեաց ՚ի մեզ.

տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Չքնաղատիպ՝ դու կա մար.

սբ հոգոյն տուն և տա ճար.

զանմահ պտուղն մեզ ծը նար.

տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Ի

32

Պար

Պարտէզ շուշանի ծաղկեալ.
 ցանկօք սբ հոգոյն պա տեալ.
 հոա վարդին 'ի քէն բուրեալ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Զա՛հ լուսոյ 'ի քէն վառ եալ.
 հուրն որ 'ի սինայ փայլեալ.
 լետուն վիմաճին եղեալ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Սա՛հին լուսոյ զարդ կե նայ.
 դուռն եղեր դրախտին փնջ.
 մայր սբ որ ծնար զաստուճ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Սերալի պտուղն յի սուս.
 զթաղանձորն օծեալ քրիստոս.
 ծընար զնա մեզ միշտ յոյս.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Սերնոյն վեհագոյն բա նին.
 'ոյս 'ի քէն առեալ մարմին.
 ծնար զանդրանիկ որդին.
 Գ

408

7, 30

Էւեյ.

3, 2

Կար 2:

1, 25

ԷԼԵՅ. Եւ թագաւոր լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 25, 10 Տապանակ կազմեալ անփուտ .
 Է 25: փառաց կտակին դու զուտ .
 14: քնտրեալդ ՚ի բիւրուց անսուտ .
 Եւ Թ թագաւոր լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 1, 25: Բախճան բաղձալի բա ըի .
 Դու մայր Էմմանուելի .
 Եւ թագաւոր լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Զքնծան նահապետքն այ սոր .
 զուարճանայ լեառն Թափօր .
 բարձաւ սուգն ՚ի նախա հօր .
 Եւ թագաւոր լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Եւ լուսեալ զբանս վերաձայ նէ .
 բարձաւ անէծքն որ յեայէ .
 բարձ զմեզս Լս ՚ի մեր մէ .
 Եւ թագաւոր լուսոյ միշտ սբ կոյս :
 Փառք քեզ հայր ամենա կալ .
 բանիդ որ մարմին Է ղեալ .
 34 ԸԶ

զպաշտօնս մեր ըն կալ.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:
 Բեզ աղերսեմք իսկու հի.
 հայցեալ վս մեր քոյդ որդի.
 փրկել ի հրոյն գեհե նի.
 տաճար լուսոյ միշտ սբ կոյս:

Լ'նկէզ մօրենի՞ և տաճար ընդ
 հանձն լուսոյն. անախատ և
 անխախտելի՞ կուսուի. մայր և
 անղախն մեծանցուցանեմք:

բժ

Լ'սոսածածի: 8

Ծածին տաճար տիրա
 կան՝ մայր անեղ բա
 նին, ծաղիկ կու
 սական. կենաց բուրաստան՝ հոտ
 տանահուէ, իքէն բուրեցաւ:

Ինչպե՞ս ամենապարզ զերաշ-
խաշ՝ դու ծագելի լուսոյն, վե-
րափայլեցար. կենաց բուրաս-
տանն՝ հոտ անմահու՞ն։

Ինչպե՞ս ական կոյտ սրփիցսոյտ՝ լու-
սոյ գերադէտ, օթեան ցուցար-
կենաց բուրաս՞ն։

Քառասկերպեան անոռ լուսե-
ղեն՝ միջնորդ դու բարի, յա-
նէտ ըղձալի. կենաց բու՞ն։

Ինչու՞ չահոտ բողբոջ բաղձալի՝
միշտ գեղադարդեալ, վայելուչ
բարի. կենաց բուրաս՞ն։

գձ

Ո՞ր գոտո՞ւնց երկնաւորաց անի՝
մանալի. այսօր հողեղինաց յայտ-
նեցեր ըղծանձ կեալ խորհուրդ-
օրհնեալ տէր անձ հալըցըն
մերո՞ց։

Լորան Լեր՝ ամածին, 9

Կոյս երանեալ. արքա
հի՛ մայր միածնին, ե.
երանուհի մայր՝ ամե.
նոր հեալ մայր ա՛:

Թագուհի՛ երկնաւ արին, Կոյս
անբիծ Կոյս. իսկուհի՛ Թագերին,
երանուհի մայր ամե՛:

Տիրուհի՛ հարսն երկնային, Կոյս
մարիամ, մարմարան՝ եղեր բա
նին, երանուհի մայր ա՛:

Բանաւոր՝ տաճար կազմեալ,
Կոյս երջանիկ. անեղին՝ արիի
փայլեալ, երանուհի մայր ա՛:

Իերօբէ՛ Էօ հողեղէն, Կոյս
գերամբիծ. և ամբողջ՝ ամեղէն,
երանուհի մայր ամե՛:

Ինակարան՝ արժանաւոր, Կոյս

օթարան • բարձրելոյն՝ դու բա
 նաւոր, երանուհի մայր ամ:

78

1) Ե՛հագոյն սերօքէից և բա՛ղմա
 չեալ քերօքէից տի՛րամայր ամ
 ա՛ծին՝ տա՛սանակ կըտակի՛. սա
 փոր ոսկի՛ խորհրդաւոր խորա՛ն
 բանի՛ն հօ՛ր բարձրելոյ՛. օրհնու
 թք երգով եկեղեցիք տիեզե
 րաց ա՛յսօր տօնեն ըզխշա՛տակ
 ծննդեա՛ն քո՛ ի մօրէ:

Եւ ԹԼԻԿՈՒԼԵԱՆՆ ԽԻ:

10

Երագոյն գովեստ՝ գա
 ունդ երկնայ ին.
 Կակեցդ էին՝ հօրդ
 անեղած ին:

38

որ

Իրդիդ միածին՝ կամա՛հ հօր քոյին
 Իջեալ՝ ի վայրս՝ ստորին, և՛ ի յար 2
 Գանդ՝ սբ կուսին. առեր զմար 1. 41
 մին՝ մարդկային:
 Յարմատոյ դա՛ւթի՝ զարմէ յու 22
 դային. զիսկակուն բնուիս՝ առեր 16:
 մարդկային. ճընար ՚ի յայրի՝ ՚ի 2:
 բեթլէհէմին. Իջեալ ՚ի վայրս 7:
 ստորին և՛ ի յար՝:
 Բախացեալ վերին՝ զօրացն երկ
 նային. Իջեալ ՚ի յայրի՝ սուսա
 չորէին. զծնունդ սբ կուսին՝ և 2,
 օրհնաբանէին. Իջեալ ՚ի վայրս 13:
 ստորին ՚ի յար՝:
 Լ՛էտիս տային՝ հովու՛նացն ՚ի 2, 8:
 յաճդին. որ բացօթէին՝ Թէ ճը
 նա՛հ յայրին. օծեալ մինն մին՝
 միութեանն ՚ի նմին. Իջեալ
 ՚ի վայրս ստորին:

2,
II:
2,
15:
2,
16:
2,
II:
2,
II:

Եւ ինչպէս զիս ծնեալ ի յայն
այ բանին՝ ան խորայե լին . որ ի
քափրաթայ՝ քաղաքի դաւթին .
Իջեալ ի վայրս :
Իսկ հովուացն եկեալ ի յայն
և տեսեալ . ըզկոյսն ծնեալ
անեղն իսկ եղեալ . բանն մարմ
նացեալ՝ անծինըն ծնեալ . Իջ
ի վայրս ստորին :
Սայրն կոյս մնացեալ՝ անխախտ
երևեալ . ան մարդացեալ՝ մար
դն անծացեալ . անշուշտ մնա
ցեալ՝ նոր մանուկ ծնեալ . Իջ
ի վայրս ստորին :
Ի գիրկըս գդուեալ՝ չիստեանց
դիեցեալ . անծն բարձրեալ՝ խան
ճարրապեալ . ի մսուր եդեալ՝
անբանից բազմեալ . Իջեալ ի
ի վայրս ստորին :

Իրօքէք սաւառնեալ՝ զթւան
 տարածեալ . զնաւ օրհնաբանեալ
 զհին աւաւրցն եկեալ . նոր իսկ
 մանկացեալ՝ և տ՝ զայացեալ . ի
 ջեալ ՚ի վայրս՝ :

Իր ութերորդի՝ յաւաւրսն սո
 ճին . ծընդեան նորին՝ ըստ՝ օ
 րինացն հին . զնաւ թլփատեցին՝
 զմանուկն ութ օրին . իջեալ ՚ի
 վայրս ստորին :

Ի գերկն յովսեփի՝ զնաւ թլփա
 տեցին . յս կոչելով՝ ձեռամբ
 զաքարին . սբ քահանայի՝ հօր
 կարապետին . իջեալ ՚ի վայրս
 ստորին և ՚ի յար՝ :

Իս մահու մեղաց՝ նախնոյն զօ
 րացեալ . առ ՚ի խնդրել՝ ըզմո
 լորեցեալս . և վս իմ խղճալոյս՝
 միշտ մեղօք լցել . իջեալ ՚ի վայրս

շե-
 17, 3

շե-
 2. 21

շե- 2
 21:

ստորին և ի յարգանդ՝ սբ կու-
սին . առեք զմարմին՝ մարդ-
կային :

ԴՃ Լ՝ Բող քրօքէական երևեալ այ-
սօր սիմէօն . զն՝ ծ որդին ի գիւ-
կըս իւր բարձեալ մարմնով . զոր
զօրք երկնից ի բարձրւնքս հա-
նապա՛ղ մեծացուցանէն :

Ի կատարել զօրհնս մարտի Երեւոյն
 Եւն ի տառապանքս ան սողուն
 Եւ ի սիրտին ծիւցս Եւն
 Եւն ի սիրտին ծիւցս Եւն

Բառաստեօրեայ Գալստեան տետան Իրա-
ճարէ : II

ԵՆԻԱՆԱ

րարն՝ յերկնից վայր

իջեալ . մայր անա-

րատ՝ կուօհն մարմ-

նացեալ . խանձարրապատ՝ Ի մը

սուր եդեալ . նբ կուսական՝ կա

թամբ կերակրեալ . քառասնօ

րեայ՝ Ի տաճարն եկեալ :

Եւ զօրինաց՝ գիրըն կատարեալ .

45

զոյգս

չոհ

2, 7

և 2,

17 :

ճէ 17

12 :

որ Լտեսեալ՝ ծեր սիմեօնն .
զտէրն բազմեալ՝ ՚ի գիրկըս կու
սին . վասն արձակիլ՝ ՚ի խաղա
ղութիւն :

՚ի գիրկս առեալ՝ զարքայն երկ
նային . խանդաղակաթ՝ հայց
մամբ աղերսէր . զիւրն արձա
կիլ՝ ՚ի մարմնոյն խնդրէր . մայր
սբ սիօն՝ փառօք ցնծացեր . ըզ
գալուստ ան՝ իսկանս տեսեր :
Յընծա՛ քաղաքդ՝ եկմի . զի քեզ
եկեալ՝ Թագաւորն երկնի . խըն
դա՛ տաճար՝ ըդ սողոմոնի . ըզ
դուռն բանաս՝ ընդդէմ քսի .
բերկրեա՛ հոգւովդ՝ դու սբ ծե
րունի :

՚Ի ընտելեցար՝ կապեալդ ՚ի մարմ
նի . խնդայ ադամ՝ հանդերձ
Լայի . քանզի բարձաւ՝ անէծքն

2, 27

որ յերկրի . ցնծան հոգիքն՝ ար-
կեալ ՚ի բանտի . ահա եկեալ
փրկիչն աշխարհի :

78

Լ՛ըտասուն ելով աղէքսէ՛ր՝ արծա-
կեալ զիս ինտղաղունի . ա՛նտ-
րանտ ծընողի՛ քո բարեխօսու-
թիւն . զո՛ր զօրք երկնից ի՛ բարձու-
նըս հանապազ մեծացուցանե՛ն :

Տէառն Ընդառաջին : 12

օրք երկնայնոցն՝ միա-
բան ձայնիւ գոչեն՝
աղաղակելով . քի՛ն
տաճարն ընծայեցիւ :

այսօր՝ ահա եկեալ փառօք :

Լ 2, 28 ՚ի հրեշտակաց երգաբանեալն՝
տեսեալ ՚ի գիրկս սիմէօնի . ու-

9.

48

րա-

բախացան զայս ասելով անվախ
ճան օրհնաբանեալ :

Յայտնեալ եղև հեթանոսաց՝
այն լուսափայլ պարգևատուն .
այսօր հայցմամբ նբ ծերունւոյն՝
փրկէ ըզմեզ 'ի մեղաց :

'Նոյն փրկուի ե փրկիչն՝ յայտ-
նեալ մարդկան՝ վերերևմամբ .
եղև բարբառ 'ի գալստեանն՝ ե
որոտումն ահաւոր :

Բառասնօրեայ եմուտ փառօք
դըրդեցաւ եհմ . պայծառազ
գեաց քաղաքք համայն՝ Զա-
հիւք ելին ընդ առաջ :

Համանըմանն ասելով զայս՝ յա-
ռաջատես գուշակմամբ . յհմ
սուրբ քաղաքի՝ սիմեօնի
ծերուն-
ւոյն :

Էսոյ
7, 14
2- 2
250

դձ

Այլ և մեք ընդ ումէօնի գոչեմ
 ցոլք ո՛ր է հօլէ ըն՛ լսոյ յոյս
 ծագեցա՛ր մեզ և կեա՛րք.
 Խա՛րճ ոք գալստեան քո՛ տր

Ի նազարէթէ՛ ՚ի գալիլի
 յն խոկ եկեալ՝ յորքանան գե
 յորո՛ւմ վրտի՛ մեծէն յովհան
 լի՛եալ սբ հոգին՝ ծայնիւ՛ հօր ամ
 ոյ .
 ատյ .
 նու .
 ոյ :

Եւ 4 Ս՛էրու-է փեռան :
 13

ԿԱՅԵ ՑԱՐ

Երկնից ծայնիւ՛ հօր
 ամպոյն . դա՛ւ է
 50 սրդի

շու 9
 35,
 2դ Գրու
 1, 17
 ծառ 3,
 17:

որդի՛ իմ քեզ ասէ՛ սիրելւոյն . և
 յայտնելով՝ ազաճնակերպ՝ սբ
 չորդւոյն . մեզ նորոգման՝ պատ
 ճառ ցուցար՝ ըստ՝ առաջնոյն .
 բարնալէ՛ ՚ի մէնջ՝ ըզմեղծս մե
 ղոյ նախնոյն :

Իսրի 1,
 11e
 Էս-է
 3, 12e
 1041,
 32 :

Օ յաղտեղութի՛ մարգկան հազ
 ւով՝ մաքրեցեր . յայտնեալ գ. Ե
 լով՝ ՚ի յորդանան՝ սրբեցեր . մը
 կըրտութի՛ օրդեգրութի՛ շնորհե
 ցեր . մեզ նորոգման պատճառ՝
 ՚ի գալ ՚ի գետն՝ մըկրտիւի՛ դու
 յն . սրբին համայն՝ հաճատա
 ցեալքն՝ քեզ քս , սրբեալ մաղ
 Թեմք՝ իսկ զառ ՚ի մէնջ՝ արտա
 րուս . մեզ նորոգման՝ :

Իսրի
 1, 9e
 Իսր 3,
 13e
 Է 3,
 16e

Ս՛ըկրտե՛ քս և սրբին նմա
 րաււմք . և տայ մեզ Թսղութի
 մեղաց . Զօով և հազւով վերա
 սրբե՛լով ըզմեղ :

78

Երուսաղէմ՝ երբ մերձ եղեն.
 Ի բեթանիայ՝ չիբեթփա գէն.
 Արտաեալ իշոյ՝ յաւանա կի.
 Ուսաննայիւ՝ փառաբա նի:

Եւ Ծառաշարի:

14

Յ Ս Օ Ր

ցընծայան՝ տիե
զերբ հա
մայն. գո

Լաբէ

II. I.

II. 9.

II. II.

7.

լրատեամբն քսի՝ ի քաղաքըն այն.
յէն մովսաննայ ճարնին բարե
բանեալ՝ փառանորեալ, նստել
իշոյ ի յաւանակի ի յաւանակի:

Լ՝յսօր յաւանակ՝ քերօքէ և

53

աղայ

II. 8.

11. 8. 1. Երայեցւոց՝ ըզբեզ
 գովեն՝ ի քաղաքն. յէմ ովսան
 նայ ձայնիւ բարեբա՛:
 11. 7. 2. Երգաբանեալ ի ծերոց՝ և ի տը
 ղայոց. յէմ ովսաննա՛:
 11. 9. 3. Երգ ընդ ծերոց՝ դովաբանե
 ցար. և ի ձայնիւ տղայոց՝ փա
 ռաբանեցար. յէմ ովսաննա՛:
 11. 8. 4. Երգ բազումք զհանդերձա՛ իւ
 րեանց արձակեալ. առ ի վերայ
 ճանապարհին տարածեալ. յէմ
 ովսաննա՛:
 12. 14. 5. Երգ զոստո ի ծառոց՝ հատա
 նէին. զճանապարհայն քաղաքի
 արկանէին. յէմ ովսաննա՛:
 11. 9. 6. Երգ ժողովքն ընդ յսի՛ եր
 Թային. տղաղակեալ ձայնիւ՝ եր
 գովասէին. յէմ ովսաննա՛:

1. Եսոր օրհնելով զքո գոջէին .	217.
օրհնեալ որ գասդ՝ յանուն ան	26.
երգէին . Եմովսաննայ՝ :	21. 9
1. Եսոր օրհնեն՝ զթագաւորս ի	11. 10
բարձանց . Լ միշտ օրհնեմք մեք՝	19
զանմահ բանն ընդ փառաց .	38:
Եմովսաննայ՝ :	

Օ քրիստոս թագաւորն ո՞րն է
 Էն ի յաթո՞ղ փառաց . տեսա՞ք
 ի յերկրի նստեալ ի նո՞ր յաւա՞յ
 նա՞կի :

Ի գողգոթայ՝ բռեռեցին .
 զնաշովրեցին՝ խաչսովայ տին .
 և անդանօր բաժանեցին .
 զհանդերձս սբյ՝ պատմուհւանին .
 (56)

112 Խոչեւեւեւ ԲԵ

15

ԻՐ ԱՆՈՒՆ

Կոյս՝ Ի դէմ որդ-
ւոյն՝ Ի խաչին լայր՝
արտմագին. տեսել

ըզնա՝ ծարսւնեցեալ՝ գոռայր
գողէր՝ ցաւագին. և զփուշ պը
տակն՝ վերագիտեալ՝ ճայներ
յս՝ միածին. աղետալի՝ դիմօք
ողբայր՝ որդեակ իմ որդեակ
Իմ ԲՆ:

57

Իմ

յօհ.

19.25

և 19.

26.

և 19.

28.

յօհ

15.10

յօհ.

19.2

յօհ

27.29

Վաճառեալն յն ուրդի՝ միշտ յա

ճարէ ճիտեան՝ բաղձալի . տեսանե

15.17 լով՝ ի գլուխ քոյ՝ փշեայ պըսակ

սոսկալի . վերաճորեալ՝ աղէք

ճնողիս՝ կսկծալով՝ գալարի .

աղետալի դիմօք ողբայր որ՝

Վաճառեալն ընդէր կաս մերկ՝

27.33 ի խաչին բւեռեցեալ . դեղեց

15.14 կատես՝ դէմ քոյ փայլուն՝ արիւ

շու-23 ներանդ՝ ներկեցեալ . որ իբրեւ

34 յոյժ՝ դատապարտեալ՝ յատե

նի՝ մահապարտեալ . աղետալի

դիմօք՝

Վաճառեալն ճիտեալապետ՝

2.1 ճարեւելեան՝ Թագաւորք . խառ

շու-2 նեալ ընդ՝ հրեղենս՝ ո՛վ դուք

7.8 հովիւք՝ և աստղ ծագեալ՝ փա

ւաւոր . եկայք տեսէք՝ զորդիս

՝ ի խաչն՝ զանմահն ի ճէնջ ահա

Հոր . աղէտալի դիմօք :

Բ՝ զամիտ կարմիր՝ ագուցանեն

զանէծս փրշոց՝ բարձողին . պը

տակ 'ի փշոց՝ բողբոցեալ՝ 'ի դը

լուխ բերեալ՝ դընէին . լուսոյն

փառացն՝ իսկ եղեգամբ՝ խոյա

ցեալ հարկանէին . ա :

Բ՝ հաւ այնպէս՝ հրղօրացեալ՝ կըռ

փահարեալ՝ ծէծէին . միշտ ձա

ղելով՝ նախատանօք՝ 'իսբ երեսն

թըքէին . և կատակեալ՝ ապտա

կելով՝ զձեռսն և զոտսն՝ կապէ

ին . աղէտալի :

Յահէղ աւուրն ուրբաթուն

մահուն մեծի կոյս որդւոյն .

կայր առ խանին միջաբեկ մայրն

կենաց՝ մեռելոյն . և մեծացուն

ցանէր զորդին իւր աղբերա

հոս անտասունօք :

Յարեաւ քս' մեծաւ փառօք .
 փառաւորեալն' անճառ զօրօք .
 աւետիս մեծ' և հրաշա - լի .
 ցընծամք այսօր' համայն սրբովք

Եւ Կարո՛ւն ինչ քնն:

16

ՄԼ ՍՈՒՐԻ

Կանայք՝ դուք պատ

հական. ուրախացէ՛ք՝

յոյժ բերկրական այ

սօր. յարեա՛ւ փառօք՝ միաճին

բան. քարոզեցէ՛ք՝ որդւոց մարդ

կան այսօր:

Ի՛հա՛ պետրոս՝ ընդ՝ յօհաննի

սին. ՚ի գերեզման՝ փրկչին Ե-

կին այսօր. անդ ո՛չ գըտին՝ ըզ

61

մբ

100

28. 1

27. 1

24. 1s

24. 0

6.

104

20. 2

20.

3.

307
20. 7
24. 6

մարմին . բայց զվարչամա-
կըն՝ ընդ պատանին այսօր :
Սարեանքս՝ ձեզ անետիս . և
ազատեաց՝ զազգ մարդկայինս
այսօր . որ վերածեաց՝ յերկրէ
յերկինս . իսկ ՚ի բանտի՝ եղեալ
զգերիս այսօր :
Միշտ բերկրուք՝ ուրախացուք .
յարև յաւէտ՝ մեք ցընծաս-
ցուք այսօր . զնոյն յարուցեալ
ըն օրհնեսցուք . զօր հանապազ
փառքս տացուք այսօր :
Սանանցըն կանխէ՛լով իթանդո՛ւ
մըն կենդանոյն . տեսին ըզվէմ
ի՛ դրանց իբանց մերժեալ :

78

Հանդիսի յարուէ յա
րուէ . կանայքն եկել
ի գերեզման . լուան

24. I
24.
6:

զձայն ուրախուէ աւետիս . ցըն
ծան որդիք՝ սիօնի սիօնի . հրեշ
տակք ձայնեն՝ հրաշալի . տան
աւետիս՝ Յի յարութի :

Գաղտնի խորհուրդն՝ գուշա
կեալ գուշակեալ . տեսանողացն՝
առաջեալ . այսօր ՚ի լրումըն հա
սեալ աւետիս . ցնծան որդիք
սիօնի՝ :

Բենական լոյսն՝ ծագեցաւ ծա
գեցաւ . յորժամ փրկիչն՝ մեր
յարեաւ . իւղաբեր կանայք
լուեալ աւետիս . ցնծան որ
դիք սիօնի՝ :

ճարկ
16. I:
ճար
28. I

Յապ
27.
66:
Յաբ
16
II:

Ի զինո՛ւորաց՝ պահպանի պահ-
պանի . անտանելին՝ համայնի .
այսօր յարեա՛ւ՝ կենդանի . ա-
ւելետիս ցնծան որ՛ :

Գունդք հրեղինաց՝ սրբառաց
սրբառաց . գովեն ըզտէրն՝ զօրու-
թէց . յարեա՛ւ Թագա՛ւոր փռց
աւելետիս . ցնծան որ՛ :

Յաբ
16. 8
Յապ
28. 8

Որ լուան զայս՝ երանեալ երա-
նեալ . կանայքն իսկոյն՝ փութա-
ցեալ . ետուն դասուն՝ սրբա-
նեալ աւելետիս . ցնծան որ՛ :

Բամից սբցն՝ զոր տեսեալ զոր
տեսեալ . և ճի՛ քարոզեալ զար-
քայն փառաց՝ յարուցեալ աւել-
ետիս . ցնծան որ՛ :

Ի՛ իսկուհի՛ տիրածին տիրածին .
է՛ր մեզ միջնորդ՝ առ որդին .
վս յարուե՛րն նորին աւել՛ :

Գ

64

Մքան

Լին լուսոյ՝ յսին յսին. միշտ
 ցընծասցուք՝ և փրկչին. յարու
 ցելույ՝ անմահին աւետիս :
 Յընծան որդիք՝ սիօնի սիօնի.
 հրեշտակք ձայնեն՝ հրաշալի.
 տան աւետիս՝ աշխարհի յա-
 ռութեան :

Դքանչելի կանայքն աներկիւղ
 եկին իտեօանեւ ըզգերեզմանն.
 զի կատարեալ սէրըն մերժեաց
 զերեկւղն :

բժ

ԼԵԿ ԿՈՒՄԵՐՅՈՒՆ :

18

Ի Լ Ն Լ Յ

ին՝ գեղեցկուհի զար
մանալով՝ գերանդս .
հարցաբանեալ՝ ըզ

քեզ ինքնըդ՝ տարսափէին՝ տոս
կապէս . տեսանէին՝ զահեղ ըզ
խառս՝ ահաջուցեալ՝ սաստկա
պէս . ծոցածին հօր՝ յն որդի
սբ կուսին . ողորմեա՛ ինձ՝ վն

66

համ

Ի Լ Ն Լ Յ
17.2
Լ 17.
4:
Ի Լ Ն Լ Յ
9.2

Համբարձման՝ միածնին :

1. յոր հրգոր՝ փառօք յերկինս՝ Լուսն
որլանալով՝ համբարձար , որ ի 24. 5
խաչին՝ վստդամայ՝ նախաստեղ 4. րժ
ծին՝ ճմլեցար . անմահուէց՝ Թա 1. 9.
գաւոր ես՝ ամենազոր՝ ինքնըդ 16.
յար . ծոցած՝ : 19.

Դու ինքն ելեալ՝ ընդ աշմէ հօր՝ Էր 1
փառաւորեալ՝ բազմեցար . զժա 3.
ռանդուի՝ արքայուէն՝ մեղծա 3. 22
ռայիցս՝ խոտաւար . ըզսէրդ օրհ
նեալ՝ անձային՝ յազգըս մրդկան՝
ներարկար . ծոցածին հօր՝ :
Եղանակէի՝ ն վերնակա՛ն պե
տուիքըն հրաշայի ճա՛յնիւ եր
գէին երդ նո՛ր անեղձ՝ վսա
ինքն է Թագաւոր փառաց փր
կիւն Զի և աշատի չանդի մարդ
կան՝ . համբարձէ՛ք ի շխանք ըզ
դրուելու ձեր ի վե՛ր և՛ մըտ՝ :

Գալուստ հոգւոյն՝ ի գասս սբգ.
 առաքելոց՝ ըն բաղմն - Լոյ .
 ի վերնատանն՝ սբ քաղա քի .
 նրման լուսոյ՝ փայլեցե Լոյ :
 68 Եւր

ԵՐԿ ՀԻՒՈՅ ԳՈՆՈՒԵԱՆ:

19

Բ ՍԱՆԻԱՌ.

Նեալ՝ սեփօքէից՝ ան
նիւթից. յիւծս յար
գոյ՝ Լ գերագոյն՝ հը

րանիւթից. վերանստեալ՝ դիտո
ղուէց՝ իսկ գոյից. խընամելով՝
փառաբանիս՝ համայնից. հոգի
ինքնագոյ. անեղ՝ համագոյ.
գոյացուցիչ լուսոյ. զքեզ միշտ
օր նեմք, բարեբնեղչ մշտագոյ

69

ԳԻՈՒ

342
1
26
2, 18

Պաշտօն օրհնեալ ընթացեալ
էակից. գոլով ընդ հօր՝ և ընդ
որդւոյ՝ ձայնակից. փառաւորե-
ցեալ՝ երգաբանիս՝ փառակից.
որ ես երբեակ՝ ներ խորհրդոյ՝
գոյակից. հոգի ինքնա՝
Լիւբիւր կենաց՝ բաշխօղ շնոր-
հաց՝ հրաշալի. դու ինքնաշարժ-
իքնըդ ինքեան՝ գովելի. ինքնա-
զօր ես՝ ամենազօր՝ միշտ բարի.
ցովունք շնորհացդ՝ հասուցա-
նի՝ ուր կամի. հոգի ինքնա՝
կայ միուէ՝ սէր սիրացայտ՝ նոյ
նագոյ. սիրոյ պատճառ՝ և պար-
գեաց՝ համագոյ. աղանակերս՝
վերերկամա՛ք՝ գերագոյ. ցու-
ցեր շնորհաց՝ ըզլըրունն՝ նոյն
յարգոյ. հոգի ինքնագոյ, ա-
նեղ՝ համա՝:

Սշտաշարժ ի նքնաշարժ ինքն
 իշխան ինքնազօր՝ ամենազօր.
 վարն զի շնչի ուր կամի՝ որքան
 անտորժէ՝ յորժամ և որքան
 և միշտ օրհնէ՝ և ի յաւիտեան:

Հոգի Գալստեան:

20

ոյսդ անորակ անվայրա-
 փակ՝ միշտ էսկի ինքնա-
 կատար. անեղ ան-
 ժամանակ՝ միշտ
 էսկի ինքնակատար.
 Ղաու ինքնաբաւ իշխանութի՝ և
 զօրութի արարչական. զօրեղ ան-
 հաս բարի՝ և զօրութի արարչա-
 կան:

Կենդանարար աղբիւր Լուսոյ՝
 71 Եր

Երրորդու ի նբ գերաբուն . դու
պատճառ կենդանեացն՝ երրոր
դու ի նբ գերաբուն :

Եւստ հողմածայն հնչեցուցմանդ
նբ զառաքեալն արբեցուցեր .
ոգի ուղիղ բարի՝ զնբ զառա
քեալն արբեցուցեր :

բձ Արսափելի հողմոյ ՚ ըման՝ ա
հեղափոջ սաստիկ հնչմամբ . ե
րևեցար ի վերնատանն՝ հոգիդ
դասուն երկոտասան ո՛րք առ
ի բէն մրկըտեցան՝ ու պ զոսկի
հրով մաքրեցան , մախքեալ ՚ ի
մէջ ըզմեդ մեղաց՝ և ըզգեցո՛
ւ զլոյս փառանց :

Եւ Կայաւ երգողութիւն Եւ

21

Ր Փ Ի Լ

Կան՝ Լոյսն ծա-
գեաց՝ ծո-
ցոյ հօր .

պարսպեցաւ՝ իջմամբ սբյ՝ յար-
դանդ մօր . իսկ ծննդեանն՝ ու-
րախացան՝ ի նոյն օր . բայց փայ-
լեցաւ՝ այսօր փռուօք՝ ի Թաւիօր .
Յընծա թաւիօր՝ բարձրագիտակ՝

73

հըռ

Հո- 2
10:
Եւրէ
9 . 2:

17. 1:
 9. 1:
 9. 3:
 9. 1:
 9. 6:
 10:
 3. 21
 3:
 22:

հըռ ցալեալ. ահա այսօր՝ զփառա-
 իւր փառաց՝ քեզ յայտնեալ.
 զմովսէս նախկին՝ և զհեղիան
 անդրաճեալ. յայս հանդիսի՝
 քան ըզսնայ՝ բարձրացեալ.
 Տէրըն փառաց՝ իսկ բանն ան-
 ճառ՝ հայրական. զ՛դէմս իւր
 փոխեալ՝ այսօր ՚ի փառս՝ տիրա-
 կան. ցընծաւ լեառըն՝ Թափօր
 ցընծաւ՝ իսկական. պայծառ
 ծագմամբ՝ յայտնեալ ցուցաւ՝
 էական.
 Ղ. ա՛ է որդի՛ իմ սիրելի՛ վկայ
 եաց. ամպով հոգին՝ աղաւնա
 կերպ՝ քեզ յայտնեաց. օրս ա
 հաւոր՝ պայծառափայլ՝ նորո-
 գեաց. ըզդուռն երկնից՝ տե-
 սաք բացեալ՝ ընդ
 փառաց.

Լըմա մօսէս և հեմա զիմա
սպասեն յանձնն նորա. ցըն-
ծան Թափմա՞ր Եւ հե՛ր-
մօն. նըմա յա՞ւ Է՛ժ յա՛նձըն
արա՛ւ զա՛մ նձի՛նըս մեր :

Եւ Էրեմիա :

22

ՆՄԼԸՄ

Նական՝ դասուցն
ընդ քո՛ մի

ածին . խո-

նարհելով՝ իջեալ յերկնից՝ յըս-
տորին . 'ի աւանդել՝ զհոգի քոյ
սք՝ ծընողին . վայ դու՛ մայր ա-
նարատ՝ մանուկի . բարեխօսեալ
առ միածնիդ՝ յիսուսի :

Հանկարծակի՝ շարժեաց զտե
ղին՝ ծագելով. ճառագայթից՝
լուսափայլմամբն՝ երկնայնով.
տեսանէին՝ դասք սրբազանն՝
փայլելով. վայ դու՝ մայր անա
րատ՝ մանու՝:

Փառօք ըզքեզ՝ առ իւր տարել՝
անդանօր. քան զանմարմին՝ սրն
վերածեալ՝ զահաւոր. և ընդ
աջմէ՝ իւր նստուցել՝ փառաւոր.
վայ դու՝ մայր անա՝:

Դու անարատ՝ ծընօղ բանին՝
իսկուհի. կոյս գերամբիծ՝ և գե
րազանց՝ գոլ փրկչի. որ փոխե
ցար՝ առ որդիդ քո՝ միածնի.
վայ դու՝ մայր անա՝:

Իմանալեացն՝ իսկ անմահից՝ վեր
նային. առ նոյն աչխարհն՝ հան
գեաք դու սբ՝ տիրածին. լսել

տալոյ՝ զօրհեալն ձայն՝ միած-
նին . վայ դու՛ մայր ա՛ :

Փրկել ըզմեզ է փորձո՛ւթէ՛ և
յամե՛նա՛յն վըտանգից մերո՛ց :

բձ

ԼԻԿ ԵԼԵԶԵՅ : 23

Լրախ լեր եկեղեցի .
'ի քսէ պսակեցար խա-
ջիւն իւրով այսօր փա-
ռօք :

Ուրախ լեր դուստր սիօնի . քան
զի ստորինքս վերինք եղեալ՝ նո-
րողեցաք այսօր փառօք :

Ուրախ լեր հարսն անարատ .
անձառելի քո խորհրդովդ՝ փա-
ռաւորեմք այսօր փառօք :

Ուրախ լեր դու հարսնացեալդ
 և բերկրեաց սբ եկեղեցի զի քեզ
 բնակի արն այսօր փառօք :
 Ուրախ լեր մայր սբ սիօն , քան
 զի 'ի քեզ շող լուսեղէն՝ հօրե
 ծաղեաց այսօր փառօք :
 Ուրախ լեր ցնծաւ սիօն , զի ան-
 ճառ խնդուք՝ լցոյց զքեզ Թա-
 գաւորն այսօր փառօք :
 Ուրախ լեր տաճար երկնի , և
 փայլեցո՛ զմանկունս քո՛ զքեզ
 պսակեաց այսօր փառօք :

ԳՃ

Իջեալ հոգւո՛յն սրբոյ աղաւնա-
 կերպ երևամ' ծմբ . 'ի վր' մարմ-
 նոյ և արեանըն տեսաւն իբժըշ-
 կուԹիւնս՝ հոգւոց
 մերո՛ց :

Լրախացի՛ր՝ դու պան
ծալի. ցնծա՛յ յաւէտ՝
մայր սիրալի. զքեզ
զարդարեաց՝ փեսայն
անմահ. պայծառ փառօք՝ միշտ
ցանկալի:

Խնդա՛յ փառացի՝ մինչ յաւի
տեան. սիօն վերին՝ դու աննը
ման. գեղազարդիւք՝ զքեզ պեր
ճացոյց. արքայն երկնից՝ և զօ
րուքեան:

Ուրախ լեր դու՛ միշտ յարա
ժամ. քեզ ժողովեա՛յ՝ զմեզ
ժամ՝ ի ժամ. որ եմք որդի՛
քոյին սիրոյ. օրհնաբանեմք՝ յամ
ժամ:

Հարոն անարատ՝ գերազանցել.
դշխոյ վերնոյն՝ վայելչացեալ.

զարդարեցո՛ղ զմեզ միաբան . ո՛վ
 գեղապանձ՝ շքեղացեալ :
 Ա՛յ սբ սիօն՝ մայր գերագոյն .
 դու ցանկալի՛ ես համաբուն .
 արա՛ ըզմեզ՝ զամենեւեանս . պայ
 ծառ փառօք՝ մտօք արեւուն :
 Կա՛նգնեալ ի սմա սեղան սը՛ր-
 բուն՝ բա՛շխէ զմարմին իւր և
 զարի՛ծւն . և տայ՝ ի սմանէ մեզ
 նո՛րոգութի՛ն . ի՛թողութի՛ծ՝
 մե՛ղսց մերո՛ց :

Եւէէէ-ոյ: 25

մ ուկացեալ՝ տեսութ՝
 սեաւ՝ եմ գեղւոյս՝
 զօրութ՝ . ուրախ լե
 րութ՝ ցնծալով . հրա՛նիրեցայ՝
 Եւ իսրէն

խընդուք . արի մերձաւոր իմ .

սէր իմ ցանկալի իմ :

Լ'ուցես զսերս իմ՝ համբուրից .

ԼԻ. 3

քոյդ բերանովն՝ բարեւից . զի

բարի են՝ գեղեցիկ . սէր քոյ

քաղցրիկ՝ համայնից . արի մեր

ճաւոր իմ . սէր" :

Շուշան ծաղիկ՝ եմ գաշտաց .

ԷԻ 4

Լ հարսն ընտիր՝ նարդոսաց . զի

2. 1a

տեսանեմ՝ ըզսէրն իմ . բուսել

ի մէջ՝ նռնենեւաց . արի մերձա

ւոր իմ . սէր" :

Փախիր սէր իմ՝ սխրալի . դու

Լ 2.

այծեմանց՝ նըմանի . վր լերանց՝

17.

խնկաբեր . որթուց եղանց՝ փու

թալի . արի մերձա" :

Լ՝կ սիրելիս՝ բախասցուք . ՚ի

ԷԻ 4

սենեակ մեր՝ երգեսցուք . ես

8. 14

իսկ եմ սեաւ՝ ըստ տեսոյս . ՚ի

Օ.

81

տես

տես քոյին՝ ցընծացուք . արի
 Պերճաւոր իմ . սէր իմ ցանկա-
 լի իմ :

Գ Զ Բնդ դասս երկնաւոր զօրացըն՝
 վեր առեալ տօնեմք քեզ այ-
 սօր զանդադար փառատրուիս .
 ուրմիս լէր հարսն անարատ ան
 քըննին քո խորհրդով :

Ղառաւիղ այլ թ փայլեալ . մեզ սլը
տուղ բերեալ . լուսով՝ զարդա
րեալ՝ քառաթև քառաթև .

միշտ փառաւորեալ :
Ի՛նչին՝ հայրական . եղեր զե
նարան . ցուպ տանրածուէ՝ քա
ռաթև քառաթև . մեզ յոյս՝
փրկութեան :

Մեղաց՝ քաւարան . դու որդ
ւոց մարդկան . որք ՚ի՛ քեզ յու
սան՝ քառաթև քառաթև . կան
յողորմութեան :

Ի՛հէլէլոց յարմար . վըշտաց՝ մը
խիթար . միջնորդ՝ հաշտարար՝
քառաթև քառաթև . յաւէտ՝
կենարար :

Փառաց՝ սրբուէ . պարիսպ՝ ամ
րութէ . բանին՝ պատուանդան՝
քառաթև քառաթև . զօրեղ՝
ախոյեան :

Ա՛յնք՝ խաչափայտ . մեզ միշտ՝
կենսացայտ . համայնից ես յայտ
քառաթև քառաթև . գոչեմք .

քոյդ փառացդ :

Ա՛յնք մեզ՝ պահապան . եմք քեզ
տպաստան . նք յոյս՝ զօրութե՛
քառաթև քառաթև . յաճէտ՝

օգնական ,

խաչեալէ՝ ի փայտին . որդիդ՝
միածին . շնորհօք՝ նք խաչին՝
քառաթև քառաթև . փրկեա՛

ղեղճալին :

Ա՛յն փափա՛գելի տենչմամբ ե
կեանք ի քաղաքն եհմ անասէր
դէլսոյն . խնդրէր ըզփայտ խա
չին . որ բարձեան մարմնով

յի՛նքեան զա՛րծ

հարցըն

մերոց :

Եւ 4 արքայ եղիւ ծնիւ :

27

Փ Ա Ռ Ա

Հեղ՝ արարատեան .

յօրինեցար՝ դու ան

երման . իջմամբ բանին՝ հրեղինա

կան . անճառ փառօք՝ ցուցար

խորան՝ սբ եղմիածին :

Գերապայծառ՝ եօթնաձեղուն .

Հահաբորբոք՝ լուսաղեղուն . զար

մանասքանչ՝ բարեբեղուն . գը

87

Լուխ

Լուս և մայր՝ ամենեցուն՝ սբ
Էջմիածին :

Ինչպիսիք լոյսն՝ փայլատակեալ
Երկնահանգոյն՝ ձեռք ցուցեալ
Կամարաղարդ՝ սիօն շինեալ
մայր հաւատոյ՝ վերածայնեալ
սբ Էջմիածին :

Իմաստուն՝ գահ անուանեալ
բարձրադիտակ՝ խորն կազմեալ
առ երկնաէջ՝ լուսով լցեալ և
քան զարփին՝ լուսափայլեալ
սբ Էջմիածին :

Քեր քան զյանձն՝ մենաստա
նաց . խորհրդաւոր՝ բերեալ դի
մաց . գերահռչակ՝ գոլ հայե
լեաց . աղբիւր առատ՝ ես ծա
րանեաց՝ սբ Էջմիածին :

Որով ըզմեզ՝ առատացո՛ւն ճառ
ի առօրդ՝ զարդարեցո՛ւն զ՝ ապա
ստեալ

բեալ անձինս՝ մեր զովայս՝ պա-
հելով միշտ՝ ի շնորհքս քո՝ սբ
էջմիածին :

Ի ոտեմ ի քէն՝ մայր հաւատոյ .
վերընկալուք փառաց լուսոյ .
ով մշտաւայլ գերայարդոյ . այց
արասցես՝ ծառայիս քո՝ սբ էջ
միածին :

Եւ լուսալի՝ զարմանալի . չքնա-
ղաշուք՝ հիանալի . ի սէր քոյին
այս խղճալի . գոռայ գոչէ՝ միշտ
բաղձալի՝ սբ էջմիածին :

Եւ յսօր և մեք տօնեացուք զնա
հանկատիս սբ խաչին և փրկի-
կողին մատակարար փառք և
պատիւ յա-
նիտեան :

ԼԵՐԷ ԼՈՒՍԱՅԻՆՈՒՂ ՆԲՅ ԳԵՐԷԼ
ԼՈՒՆԻՆ ԻՆԻՆ 28

Ա Լ Բ Բ Գ Ե

րեզման՝ միշտ գովելի

ի համայնից՝ դու բաղ

ձալի . քեզ աղերսեմ՝ տղետա

լի . ո՛վ դամբարան կենդանւոյ .

նեղելույս՝ լի՛ր ձեռնառու . ո՛հ

աղաղակեմ՝ առ քեզ գոչեմ ,

վս սիրոյ քո տեսոյդ :

Դու սոսկալի՛ ես հրեղինաց .

հեռալի՛ հողեղինաց . զի՛ ի

քեզ է՛ լոյսըն կենաց . ո՛վ դամ

բարան կենդանւոյ . նե՛՛ :

Ի տեսողացն՝ օրհնաբանիս . զե-
 րապայծառ՝ լուսով փայլես . զե-
 րարիչն՝ ի քեզ ունիս . ո՛վ դամ-
 բարան կենդանւոյ . նեղե՛ն :
 Սիրով վառեալ՝ առ քեզ գոչեմ .
 յոյժ ցանկալով՝ ազադակեմ .
 խոցեալ սրտիս՝ ըզդեղ ժրտեմ .
 ո՛վ դամբարան կեն՛ն :
 Խնդրեմ յաճէտ՝ տեսանելոյ .
 կարօտուէս՝ հասանելոյ . զնե-
 ղեալ անձինս՝ ազատելոյ . ո՛վ
 դամբարան կենդան՛ն :

Օ, անձնիս ըզգերե՛զմանա՛ւրն
 բոլորեալ՝ Լ դասըք հրեշտա-
 կաց . տեսա՛նէի՛ն ը՛զտէ՛րն
 յա՛մ ի՛նչ րուցեալ ի՛գե-
 րե՛զմանէ՛ն :

Ներքոյ ընդ ցոյցանաւ Կարապետի՝ առ
 հորաքան ընդ Գահէ, որ Ենահանգին Կա-
 րապետիկայ:

29

Կ Ո Յ Ս Դ Ի

մայ՝ Կառուցեալ Կա-
 րուցեալ. սփռանցե-

լաշուք՝ յօրինեալ. շուրջ պա-
 րսպօք՝ փայլեցեալ՝ համառօտ.
 ոպ սեօն՝ վերնական վերնական
 հանդիսաւհտ՝ բենական. քրօ-

92

բէա

բհապար՝ Ճեմարան՝ բնակարան:

Գեղեցկատես՝ պերճացեալ պեր

ճացեալ. զարմանատիպ՝ ձևա

ցեալ. վայելչագեղ՝ կազմեցել՝

համատիպ. ուն սիօն՝ վերնական

վերնական հանգիստ՝:

Րենամբարձ յոյժ՝ պանծալի

պանծալի. չքնաղակերտ՝ ցան

կալի. միշտ յաւիտեան՝ գովե

լի՝ համատիպ. ուն սիօն՝ վերնա

կան վերնական հոն՝:

Ինոր ձևոյ՝ լուսալի լուսալի.

հրաշատեսակ՝ բաղձալի. երկնա

հանգոյն՝ սիրալի՝ համատիպ.

ուն սիօն՝ վերնա՝:

Գեղապայծառ՝ քառակապ քա

ռակապ. սիւն հաստատեալ՝

հոյակապ. կամարաշէն՝ միակապ

համատիպ. ուն սիօն՝ վերնա՝:

Որոշեալ է՝ համայնից համայնից,
մենաստանաց՝ գահոյից . սերճա
պըսակ՝ Թագակից՝ համատիպ .

ոպ սիօն՝ վերնական վեր՝,
Բաբունաշէն՝ շնորհալի շնորհա
լի . հանուրց աղգաց՝ ըղձալի .
Լմեր պարծանաց տեղի՝ համա
տիպ . ոպ սիօն՝ վերնա՝:

Լ՝ ծաւալեալ՝ բարձրագոյն .
հանրահռչակ՝ գերագոյն . ախ
տից բրժիշկ՝ իսկագոյն՝ համա
տիպ . ոպ սիօն՝ վերնա՝:

Շնորհատարած՝ հռչակեալ .
ցաւոց փարստիչեղեալ . շնոր
հօք հոգւոյն՝ հաստատւեալ՝ հա
մատիպ . ոպ սիօն՝ վեր՝:

Իմանալեաց՝ նրմանի . ներգոյ
բարեօք՝ լիալի . ծաղիկք բուսել
փայտայլի համատիպ . ոպ սի՝:

Լոր ի նորոյ՝ նորոգեալ . երկ-
նանքման՝ ձևացեալ . ի ձեռն
րաբու՝ նոյս կերտեալ՝ համատիպ .
ոպ սիօն՝ վերնական վեր'' :

Երգեմատիայլ՝ սխրալի . շնորհօք
լցեալ՝ հրաշալի . հայոց պար-
ծանք՝ յարգելի՝ համատիպ . ոպ
սիօն՝ վերնական վեր'' :

Լ՝ հա՛ փառօք՝ ցնծասցուք . ա-
նեղին փառ՝ ըստացուք . և հըրձ-
էլով՝ երգեսցուք՝ համատիպ .
ոպ սիօն՝ վերնական վեր'' :

Լուսաւորեա՛ւ ամլորդի . քեզ
աղերսեմ՝ վշտալի . երգեմ յա-
ւէտ՝ ցընծալի՝ համատիպ . ոպ
սիօն՝ վերնական վեր'' :

ՄԲՅ՝ ԵՂԵՆԻՈՒ ԿԱՐԱՊԵ
ԿԻՆ: 30

Բ Ե Գ Ա

Կանն՝ արդարուն
Ճրագ լու
սոյն՝ ճշմար
տութեան

Եւս,
40. 3

Եղեր գուշակ՝ ձայն բարբառոյ՝
Եակցին հօր՝ ամուսն. ով քաղց
րածայն՝ Թուչուն տատրակ. յա
նապատէ՝ դու ձայն արձակ:
Բարող բանին՝ տիեզերաց. վեր
ջին վրկայ՝ տեսանողաց. հող
ոց սբց՝ ծագ արուսեակ. ա
հեղարկու՝ գուլմիշտ դիւաց.
Ով քաղցրածայն՝ Թուչուն տատ
ր.

96

Միշտ

Միշտ ցանկալի՝ ես հրեղինաց.
աւետաւոր՝ քարոզ կենաց. պը
սակ փառաց՝ եկեղեցւոյ. տեղի
պարծանքս՝ հողեղինաց. ո՛վ
քաղցրաձայն թըռ'':

Ղու հայրական՝ ձայնին լըսող.
աղաւնակերպ՝ զհողին տեսող.
սք ամլորդի՝ մեծ կարասկետ.
աւագանին՝ զարգանդ բացող.
ո՛վ քաղցրաձայն թըռ'':

Ղու առաջին՝ առաքելոցն. և
կատարուին՝ մարգարէիցն. նախ
նի շնորհաց՝ ըս քսի. աւարտ մով
սխաւեան օրինացն. ո՛վ քաղց'':

Լ'րեգականն արդարուէ ծաւղ
մա՛ն արուսեա՛կդ անաւ՛ն տե՛լ
նախընթաց ճանապարհի՝ ո՛րդ
ւոյն անտո՛ւծոյ տնօրէնուէ՛ս բ
յօհա՛ն ննէս. ա՛ն քս բարեխօ
ոեա՛ն վս անձա՛նց մերո՛ց:

1. 11:
Լ 1.
10:
ակ

ԱԲԿՅ ամօրհայտ: 31

շու-
հ. 15:

էռոյ

40. 3

մարի
3. 3:

Ր Յ Ո Ր Ո

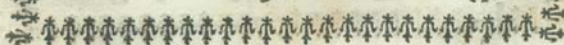
վայ՛նէ ընտրեցար .
քարոզ կենաց՝ դու
կոչեցար . ձայն բար

բառոյ՝ անունանեցար . մաքուր
տաաւրակդ՝ անառիկատի :

Որ յանապատէ կոչեցար . զպա
տիւն սբցն՝ իսկ ընկալար . և ի
տունէ՝ դու գովեցար . մաքուր
տաաւրակդ՝ անառիկատի :

98

ԱԲ

Սիրոյ անմահ՝ Թագաւորին . Ե-
կեղեցւոյ՝ սբ փեսային . հըրա-
ւիրակ՝ եղեր նորին . մաքուր
տաւորակդ՝ անապատի :

Ընեաւոր՝ աննմանին . հարսին
որդւոյ՝ Թագաւորին . տիեզե-
րաց՝ վարդապետին . մաքուր
տաւորակդ՝ անապատի :

Լուսաւրափիւն՝ նըման արփոյն .
զարդարեցեալ՝ ըստ՝ ներդին մը
դոյն . հոգւովն ծանեար՝ զճա-
լուստ որդւոյն . մաքուր տաւ-
րակդ՝ անապատի :

Հուրք կիզանօղ՝ զմեղըս մարդ-
կան . հեծանոցաւն՝ դատողա-
կան . լեր մեղսարիտս՝ Ե օգնա-
կան . մաքուր տաւ-
րակդ՝ անա-
պատի :

72

Ար յամլորդւոյն վըկայեցար
 գառն ա՛յ բարձնա՛յ մեղաց՝ զոր
 գերադո՛յն արդարո՛ց ծանու
 ցե՛ր մեծ ի՛ծնո՛ւնդս կա՛նանց
 և ճրսդ օրի՛նս ց . որ Լ՛իդը
 Ժո՛խս ըզվըրկական գա՛լուստըն
 բո՛ բարո՛վեա՛ց . սորի՛ն մաղ
 Թա՛նն ք ո՛ղո՛մմըմեա՛:

Լա՛ Ժեռուէրն քսի՛ Բ, ամլորդւոյն:

32

ուրբ յօհաննէո՛ մեծ
 մարդարէ . ամլորդի
 ամլորդի . ճայն բար
 բառոյ՝ յանապատէ , դրո՛ւատի
 դրո՛ւատի . ճեռնադբօղ որ՛դւոյն
 ւոյ , յսի յսի . լէր բարեխօս՝
 վ՛ մերոյ, դու փրկչի դու փրկչի

100

1 ոյս

Էռայ
 40. 3
 3. 3
 1. 3

1 ոյս արուսեակդ՝ առաճօտել,
 նախընթաց՝ դու ի լըման՝ ա-
 մենեցուն, օրինաց՝ եղեր յա-
 ճէտ՝ վերափայլող, գերազանց՝
 լեր բարեխօս՝ վասըն մե՝
 Յորժամ էջ լոյսն՝ մկրտիլոյ,
 յորդանան՝ զտրմանային՝ իշխա-
 նուիքն, վերնական՝ արժանա-
 ցար՝ լսել ձայնին, հայրական՝
 լեր բարեխօս՝ վա՝
 իրեցեաց՝ քեզ յայտնելով,
 յօի՝ աղաճնակերպ՝ վերապա-
 մամբ, սբ հօգի՝ դա՛ն որդի
 իմ լսելով, սիրելի՝ լեր բարե-
 խօս՝ վասըն մե՝
 ինձ օգնուի՝ ժամանելոյ, փու-
 թացիր՝ սբ յօհաննէս՝ մեծ կա-
 րապետ, ընթացիր՝ աղերս ար-
 կեալ՝ վերահայցեմ, դու հա-
 սիր՝

Ի՛նչ . լե՛ր բարեխօս՝ Վասրն մե-
 րոյ , դու վրիճի դու վրիճի :

Փռթացի՛ր մեզ յօգնուի՛ ան
ի վերո՛ւստ ս՛բ յօհաննէս՝. ա
ռաքեալ և մարգարէ՛ և կա՛րա
պետ և՛ մը՛կըրտի՛չ ո՛րդւոյն ան
տո՛ւծոյ՝. ան քո՛ բարեխօսեա
լս անձա՛նց մե՛րոց ։

[illegible]

33

Համայնից՝ զանտանեւ
անողարագիծ՝ բանն ի
միմի. մըկրտեցեր՝ դու
ամլորդի. Լէր մեզ միջնորդ՝ ա
նեղ բռնին. անեղ բանին՝ յոյս բը
նաւին. այցարասցէ՝ փոքու հօտին
Գե

Գերապատունեալ՝ զքեզ դրո՛ւա
տեմք . երգաբանեալ՝ փառաւո՛ր
րեմք . ապաւնեալ՝ առ քեզ
դոջեմք . լէ՛ր մեզ միջնորդ՝
Յամից սբց՝ դու ամլորդի . և բա
րեկամ՝ սբ փեսայի . մաքուր
տատրակդ՝ անապատի . լէ՛ր մեզ
միջնորդ՝ անեղ բա՛ :

Իտեսողաց՝ գըլուխ ես դու .
միջնորդ լինիլդ՝ յաւէտ ազդու .
իսկ մարգարէ՝ մանուկըդ դու .
լէ՛ր մեզ միջնորդ՝ :

Հո-ի
1. 76

Գոջեմք առ քեզ՝ սբ ամլորդի .
միաւորիջ՝ զեկեղեցի . և փեսա
ւէրդ՝ երկնաւորի . լէ՛ր՝ :

Ար դովեցար՝ դու ՚ի Ծնէ . սբ
յօհաննէս՝ մեծ մարգարէ . եր
կըրպագօղ՝ ՚ի յարգանդէ . լէ՛ր
մեզ միջնորդ՝ :

Հո-ի
1. 41

Բամեալ մարդկան՝ Ժողով ազգի.
խնդրեն՝ ի քէն՝ ձայն ողջունի.
Լ զիմս նոցին՝ համաձայնի. լէր
ինձ միջնորդ՝:

Լ՝ կարապետ՝ յառաջընթաց.
ան ի շահի՝ իսկ նախընթաց.
քեզ միշտ գոչեմք՝ ո՛վ գերա-
զանց. լէր մեզ միջ՝:

Ո՛ր բոցեղէն հոյլք քրօքէիցն
ո՛չ իշխէին հայել Բիֆառս անստ
Լաճո՛ւնդ. սա՛ հո՛ղանի՛ Լթեայ
գո՛լով բնո՛ւք՝ մըկըրտեանց ը՛զ
քեզ մօրմո՛վ Բիջո՛ւրսըն յորդա՛-
նա՛նու՛, ա՛ղաչանօք սր կեցո՛
զմեզ տ՛ր ա՛րճ հա՛րցըն ըմբո՛ց:

յարգանդէ՝ երկրպա-
գեալ. ձայն բարբա-
ռոյ՝ անո՛ւնեցեալ.

15:

չնորհօք հոգւոյն՝ սբյ լցեալ.
'ի ծնուեալս կանանց՝ մեծ կոչե-
ցեալ. անբիծ աղա՛նի. տատ

1. 11:

րակդ անապատի. 'ի քէն մկր-

1. 10:

տեցա՛ն. յս միածին. որով ար-

ժանացար՝ հայրական ձայնին.

յայտնապէս իսկ տեսեր՝ զիջէլն

սբ հոգին. լուսափայլ առա՛ւօտ

մեծ արուսեկին. դու մեծ մար-

գարէ՝ գովեալդ 'ի փնէ.

Լ՛. րեգական՝ ծագման գուշակ.

լոյս արուսեակդ՝ յոյժ անքա-

տակ. սբ ամլորդի՝ ամբիծ տատ

րակ. յաղթօղ լ՛ըկայ՝ քաջ նա-

Ճանք բարի . անբիծ աղաւ՝ :

Ամենազօր՝ Թագաւորին . դու

չակ եղէր դալուստն նորին . հոգ

ւոյն տեսեալ՝ զանտես զբարին .

որով մաքրեալ՝ զծառայս քոյին .

անբիծ աղաւնի՝ տաւտ՝ :

Արագ ճշմարտուեց Խր յօհան

նէս մրկրտիչոր ծագեցաւ՝ 'ի

յերկրի . աշօթիւք սորա տէր

լո՞ւք մեզ և ողորմեանց :

78

Եւ ԲՅ արեւմտեանի հաւ-
Վանքի հիւ: 35

Ա Ռ

Լուսաղարդ
Կենաց՝ պրտուղ

հրաշալի . ի գաւազանէն յեւ-
սեայ՝ ըստեղնեալ բարի . վըկայ
պանծալի՝ այրըդ շնորհալի . պր-
տեղ ծագկեալ՝ փառացն յսի .
պըսակ ցանկալի՝ վկայ քսի . Եւ

ստեփաննոս՝ սրբապետ ԹԷՕԲ,
Հոգւոյն երկնածեմ:

Ա՛յ երբն ձիւղեալ փայլուն՝ ծաղիկ
լուսաւոր . դասք սրբազան գըն
դին՝ դու ըսպասաւոր . վըկայ
պանծալի այրըդ շնորհալի:
Խառնելով իսկ զարիւնդ՝ ընդ
արեան փրկչին . նովա՛ն տրտա
կեցար՝ փառացն երկնային . վը
կայ պանծա՛:

Երնտրեցեալդ դասուն՝ գնդին
գովելի . դու տրտակ առաջին՝
նահատակ բարի . վկայ պանծա
լի այրըդ շնորհա՛:

Ա՛յ ընտրեցար իկո՛ջումն առաջե
լական քարո՛ղուէյն արժանա
ւոր լինելով քո ստեփաննոս .
բարեխօսեա՛ առ քո՛ վս ա՛ն .
ձանց մերո՛ց:

Եւ Կ արեոյ հօրն Թւոյ Գրե
Գրե Լուսաւորչիւն 36

Յ Լ Ռ Լ

գասա՛ սբ հարսա
նեաց . զգարգարա

նաց բաժանին խառնեաց . պար
գլեւոյ՝ զհոտ գիտուն . նոր հը
րաւ՛իրակ՝ մեզ առաքեաց . էա
կեց հօր՝ Լսբ հոգւոյն . զգրեգո՛
րիօսն՝ անուն արթուն :

Գրեգորիօսն՝ յազգ պարթևայ .

III

պար

պարծանք բարի՝ ցեղւոյն հայ-
 կայ . զլուսաւորիչն՝ ընտրեալ
 յազգէն . վս մեր որդւոց՝ ըս
 Թորգոմայ . էակից հօր՝ և՛ :
 Ռաբուն բարի՝ երանելին . զսբն
 գրիգոր՝ լոյս ՚ի մարմնին . առ
 իւրն եղեալ՝ բանաւորաց . ըզ
 հովու՛նապետ՝ քաջ և արին . էա-
 կից հօր՝ և սբ հոգ՛ :
 ՚Ի սբ հոգւոյն՝ շնորհ ընկալելն .
 զբանս հաւատոյ՝ վարդապե-
 տեալն . լուսաւորող՝ զազգոս
 հայոց . ՚ի նըմանէն՝ իսկ ընտրե-
 ցեալն . էակից հօր՝ և՛ :
 Գրիգորիոս՝ հրաման առեալն .
 ՚ի յինքէնէ՝ առաքեցեալն . ար-
 բունական՝ իսկ նամակաւ . ՚ի
 կէսարիայ՝ ՚ի մաժաթ գալն . է-
 ակից հօր՝ և սբ հոգ՛ :

11ր առաջին՝ հայք ասացեալ.
'ի ղևոնդեայ՝ ձեռնադրեցեալ.
եղև պարծանք՝ ազգացն հայոց.
հայաստանեայցս՝ հովիւն ընտ-
րեալ. հակից հօր՝ Լ':

Բամից բազմաց՝ ըշգովեցեալն.
մաքուր վարուք՝ վերափայլեալն.
կաթուղիկոս՝ հոգւոյն օծեալն.
արհիական՝ յաթոռ նստեալն.
հակից հօր՝ Լ':

12ին նոյնոյ՝ հովուհապետին. տի-
եղերաց՝ վարդապետին. դու-
իսկ եղեր՝ վրկայ նորին. ընկալ-
զաղերս՝ անուանակցին. հակից
հօր՝ Լ սբ հոգ':

11ր կոչեցաւ յորդեգրուածի
հօրն երկնաւորի ով երանե-
լի

հիմնեցեր . ըզբանաւոր՝ հօտը
բարիս՝ ընտրեցէր . արժիատիայլ՝
որբազգեստիւք՝ փայլեցեր . լուսաւորիչ հայաստա՛ն :

Թագ պարծանաց՝ արշակունեց՝
նահատակ . խոստովանող՝ ան
յսի՝ անքատակ . նճայնոյն՝ սբ
օրինաց՝ անապակ . ամենագով
հայր մեր ազգաց՝ յար դիտակ
լուսաւորիչ հայաս՛ն :

Պառ ընտրեցար՝ մեծ քահանայ՝
սոյ . եղեր պարծանք՝ Թորգոմ
ազին՝ ըս մերոյ . նորոգեցեր՝ ըզ
մեզ նորոգմամբ՝ ի հընոյ . ընկալ
զաղերս՝ անուանակցիդ՝ խղճալ
ւոյ . լուսաւորիչ հայաս՛ն :

Հրակօղ արթուն՝ սբ հօտապետ
դուլելի . դու իսկ համայն՝ փա
փաղեկեաց՝ բաղձալի . վս իմ
հայ

Հայցեա՛ յէէն լուռոյ՝ ո՛վ արի .
որ ընդ ունօղ՝ քոյին խնդրոյդ՝ է
բարի . լուսաւորիչ Հայաս՛ :

Հովի՛ւն քաջ բանաւոր հօտի
տ՛ր սք՛ գրիգոր՝ . հաստատեցե՛ր
զհիմունս եկե՛ղեցւոյ ՚ի՛ հայաս-
տան ե՛րկրի՝ ՚ի՛ վր՛ հիմա՛ն սք
առաքե՛լոյն .

Ո՛րք բարսեղ՝ կեօարալ ցե .
 սիւն հաւատոյ՝ ընտիր բա ըի .
 չքնաղ ընծայ՝ տանըն դամբաղ .
 լուսաւորող՝ զեկեղե ցե :

Եւ Գրիգոր Բարսեղի Լեւոն
 Իւ հայրապետի: 38

Ի Ի Ն Լ Ո Ւ

սեղէն վառօք՝ դու
 նոր սիօնի. հրաշա
 զարդեալ հագւով՝

յաւէտ ցանկալի. բառիլոս պա
 րիսպ՝ հաւատոյս մերոյ. հայր
 հոգեւոր ըսքան՝ չացեալ գովելի,
 սբ հայրապետ:

Եւ հի գովեալ պանծանլի տիպ տի

րական . մշտահոսան հոգւոյն՝
պարգև բերկրական . հազարա-
պետ խորան՝ նոյ բանին . և վար-
դապետ սբ հաւատոյ որբաբան .
սբ հայրապետ :

Բրժիշկ կուրին ախտանցելոյն ի
մարմնոյ . քաւիչ կրնոջն ըզնա-
մակ մեղուցեւոյ . ի լոյս ածել
ըզնա՝ տեառն խաջելոյ . զան-
դարձ հրէայն բանիւ՝ քոյին իսկ
լուոյ , սբ հայրապետ :

Որ ըստ հրամանին՝ առաքելա-
կան . նըստար յաթոռ փառաց
պատրիարգական . ահա՛ կեսո-
րացոյ՝ տանըն գամրական . պան-
ծալի սբ լերինն՝ որ երկունորա-
կան , սբ հայրապետ :

Տեսեալ քոյին փառօք՝ զմայր
սբ կուսական . որ բազմեցեալ

յաթող՝ քերթեալան . 'ի լու-

սաէջ տաճար՝ ըն տէրունական .

վր նորին դարձեալ՝ նոյն երկուն

րական , սբ հայրապետ :

Գողով իսկ ընտանի՝ այն որ սբ

վրկայն . մերկեռիոս զինաւոր՝

յաշխոշ զօրական . կոչեաց զ՝ նա

առաքեալ՝ ի պարսկաստան . առ

'ի ըսպանանել՝ զյուլիանոսն այն ,

սբ հայրապետ :

Աբ հայրապետդ եղբայր՝ սբյն

գրիգորի . գիտնական վարդա

պետ՝ նիւսացւոյն մեծի . որ ե

րեքեանքդ իսկ՝ բազմեալ էք

անտի . 'ի կեսարիա 'ի մեծ՝ մա

ժաք քաղաքի , ո՛վ սբ վկայք :

Իսկ ո՛վ սբ լուսեղէն՝ սիւն եկե

ղեցւոյ . որ ընդ քեզ համազօր

պարիսպքն հաւատոյ . պահա

պան պանծացեալք՝ գող տեղին
 նոյնոյ. գովեմք յաւետ ըզձեզ
 սք յեկեղեցւոյ, միշտ յաղթօղ
 վկայք:

ԴԿ Բրիստոսանգճմա՛ր զե՛նունճրաց.
 Համանխմբօղ՝ի հողե՛ր պանոն
 րանգմին. սի՛ւմք էն հաւատոյ
 հաստանաութե՛ւ և առաջնորդ
 մարդկան՝ ի կեանս՝ երանելի՛ն
 բանի ի՛նչ մանգթանօք սո՛րախ
 մ՛մբար խը՛նդ բե՛սցո՛ւք զթողո՛ւ
 թի՛ մեղանց:

Եւ ի Բոյն Դիւանաց աշտուհաց վայել

քի: 39

Ս Ը Տ

զօրան որ՝ յաղ

Թող վըկայ՝ երբոր

դուեն՝ աննըման .

խոստովանող՝ տն

յնի՝ արի և քաջ՝ պատուական .

ընտրեալ բարի՝ հաւատարիմ՝

որ նահատակ՝ զօրական . ո՛վ որ

մինաս՝ քաղցրաբարբառ՝ արագա

հաս՝ օգնական :

Ի խնդրողաց՝ միշտ զօրավիգ՝ հը
 զօրապէս՝ մերձակայ. դու նե
 ղելոց՝ իսկ ձեռնտու՝ և բարե
 խօս՝ յարակայ. ի յամ՝ վշտաց
 բազմաց՝ քեզ աղերսեմք՝ զձեզ
 փրկես. ովսբ մինաս՝ գերազան
 ցեալ՝ ան սիրելի ծառայ :
 Լահատակ քաջ՝ արեական՝ զին
 լոր զօրեղ՝ զօրացեալ. անուն
 քո սբ՝ յոյժ գերապանծ՝ փա
 ռօք փառանք օրեցեալ. զարմանա
 լի՝ հրաշիւք լցեալ՝ դու ըզմե
 ռեալս՝ յարուցել. ովսբ մինաս՝
 հըզօր վանօղ՝ գունդըս դիւաց
 զարհուրեալ :
 Լ՝հեղարկու՝ զօրեղապէս՝ միշտ
 ախոյեան՝ դու դիւաց. ըզկո
 թուսեալսն՝ իսկ գըտանօղ՝ արա
 գահաս՝ լեալ վըշտաց. միշտ հա

սանիս՝ ի նեղուհս՝ գող ի մարդ
կանցըն բազմաց . հասնել
ւոյս՝ կամ վշտացեալ ահա գո-
չեմ՝ ի բարձանց :

Ա՛ՎԵՐ ՎԸԿայ քո՛ւ քա՛ղցրա՛ւ բար
բա՛ւուրդ մինաս . ան՛րա՛գ ահաս օգ
նանկան յուսո՛վ ը՛զ քե՛զ խնդրո՛ւ
ղայս:

ԼԵՐԷ ԽԻՆԷ ԾԻ 40

Էր անուն յս՝ Միածին.
Ճնունդ հօր ծոցոյ՝
հայրածին. անմահ փե-
ռայդ՝ եկեղեցւոյ. բա-

րեբանեալ ըզքեզ փրկիչ թի.

Երգեմք ալեւուհայ:

Ոյս փառացրդ հօր՝ Ճառագոյթ.
որ կամաւ՝ յանձն առեր ըզ-
խաջն. վս մեր մահու համբերե-
ցեր. բարեբա՛:

Փրկուիլդ արարած ոց. որ թա-
ղեցար՝ ի սիրտ երկրի. կնքեցար
վիմով՝ գերեզմանի. բա՛:

Կենարար փրկիչ՝ կեցուցիչ. սբ
յարուբդ լուծեր զ՝ կապ մա-
հու. մերոյս նախաստեղծին ա-

դամայ . բարեբանեալ ըզ' :
 Ճանապարհ բարի՝ շառաւիղ .
 շնորհատու փրկիչ բոլորից . ո
 շորմեա՝ արքայդ երկնաւոր .
 բարեբանեալ ըզ' :

Եւ յանձն փառաց՝ անձու
 Թեանն՝ դո՛ղաւմն զընար
 Թուիք երկնից . ըզնա՛ն հա
 դար՝ օրհնեցէ՛ք բարձր ա
 ընդէք ըզնա՛ յանձնեալն :

78

Ինչո՞ւն անհատ՝ անճառէ լի .

է գերաբուն՝ անբընե լի .

ներգործական՝ միշտ գոյուի .

յորում նոյն է՝ և էօ՛ւ թի :

Ը

128

Եւ

էաժ 'ի գոյ՝ զհանուրց եղեալքս՝
էութիւն :

Ամենազօր՝ բնաւից հաստից՝ ա-
նեղական՝ գոյութի . ունի համայն՝
եղականաց՝ իշխանական՝ զօրու-
թի . յորմէ սարսին՝ և զարհու-
րին՝ հոյլք եղելոց՝ բընութի . և
երկուցեալ՝ միշտ սասանին՝ գու-
մարք գիւտցն՝ էութի :

Ինքն է անշարժ՝ շարժէ զհա-
նուրս՝ նրմա յաւէտ՝ գովութի .
ընդ ծագս և ծայրս՝ ծաւալե-
ցեալ՝ ճառագայթէ զզօրութի .
երբեակութիւն՝ անբարժ գոլով՝ ո-
րոյ սկիզբն՝ մութի . 'ի նաւ այսպս-
հաւատացեալքս՝ մատուցանեմք՝
զօրհնութիւն :

Ար 'ի սբբս՝ հանգուցեալ է՝ միշտ
յաւիտեան՝ սբ գոլով . երեք սրբ
բեան՝

բեան՝ ճայնիւ գովեն՝ սբ սերօ
բէքն՝ օրհնելով . և ամ՝ զօրք երկ
նայնոց՝ երկըրպադեն՝ գոչելով .
սբ սրբուհի՝ ամենամբ՝ միշտ ան
դադար՝ ասելով :

Ինժամանակ՝ անճառելի՝ անեղբ
անփակ՝ զօրուի . անսկիզբն է՝ և
անվախճան՝ ամենաբաւ՝ իսկուի .
չնորհիւն իւրով՝ իսկ զարգա
ցոյց՝ ըզմարդկայինս՝ բընուի .
անտես չառներ՝ ըզմեղուցեւքս՝
էդ ՚ի վր՝ փրկուի :

Իմենագէտ՝ և մարդասէր՝ ինքըն
յինքեան՝ տէրուի . որ է պատ
ճառ՝ հանրեց էիցս՝ մշտահա
րուստ՝ զօրութի . որք օրհնելով
յամ ժամ՝ մատուցանեն՝ գոյու
թի . մեք ընդ նոսին՝ երգակցե
լով տամք միշտ նմա՝ զօրհնուի :

Լ՝ նժամանակդ անճանաչելի զբն
 Լ անճանաչելի . անտե՞ս սրճե՞
 Լ ց . որ միշտ ընդ հօր օրհնեալ
 Լ քա՛նքնիս ի յանըմս Լ հի ց .
 զգնատացեալ օրհնա՛քանիցք
 Լ զա՛ք . ո՛րդի՛ աստու՛ծոյ՝ ո՛ւ
 զո՛րմեա՛ն :

Լ՝ ԻԵՒԷՆ Ծ : 42

Էր առաւօտու քն .
 ըզ սէր սիրոյդ՝ ցօղեալ
 յիս . առ քո բազում
 գթութեդ :

Լէր անուն յս փրկիչ . ըզգութ
 սիրոյդ՝ ծագեալ յիս . առ քո
 բազում գթութեդ :

Լազօղ իսկ յառաւօտէ . յիս
 փայլեցո՛ զսէր սիրոյդ . առ քո

բազում գրթութեդ :

Երեգակն արդարութե . լուսա-
նորեա՛ լուսով քով . առ քո բա-
զում գրթութեդ :

Երկի փայլեալ ի լուսոյ . ինձ ու-
ղորմեա՛ հանապազ . առ քո բա-
զում գրթութեդ :

Փեսայդ անմահ եկեղեցւոյ . ըն-
կալ զհայցունածս՝ խղճալոյդ .
առ քո բազում գրթութեդ :

Երթուն բնութի յոյս և կեանք .
խնայեա՛ յեա՛ գալստեանդ . առ
քո բազում գրթութեդ :

Օ՛րհնե՛մք ըզբե՛զ ամ՝ ընդ՝ ան-
մարմնո՛ցն դասուց՝ ո՛ր ի բար-
ձո՛ւնսդ ես բնակեալ խնայեա՛
ի քո՛ յարարածս :

ԼԻԿ աս իայն աշորիւ-Բէ-ա

43

Հ Օ Ր Է Ն

բարձրելոյ՝ յաւէտ
զօրացեալ . օթևան

որ հող-Լոյն՝ միշտ յարդարեցէլ .
բնակարան միածնին՝ դու մաքրա
փայլեալ . տիրուհի Թագուհի
երկնային՝ լէր միջնորդ որդին .
վա ահեղ ատենին փրկելոյ՝ իան

շէջ հրդոյն :

Գերազանց կշռուէ՝ բնուէ երկ
րային . քերօքէ երկնաւոր՝ գար

134

մէ

մէ մարդկային . շնորհալոյս մար
գարիտ՝ բերմանց ծովային . տի՛ .
Ռուպէից յոգնաթիւ՛ մասունք
բերկրուէց . 'ի համայն ազգակ
ցաց՝ տրմատդ օրհնուէց . Ճա
ճանցեղ լուսափայլ՝ շողեալ խո
րուէց . տիրուհի Թա՛ :

Ինիւթոյ երկրաւոր՝ ցուցար
մարմնաւոր . երկնային կրօնիցն՝
եղեր հրապաւնոր . երանեալ որբու
հի՛ միջնորդ զօրաւոր . տի՛ :

Իւերագոյն մաքրութիւն՝ զգեցար
զերանին . մաքրասուն կուսութիւն
եղեր մայր բանին . համաբուն
ճաց՝ յայտ ես տիրածին . տի
րուհի Թագու՛ :

|| ր ունօղ հրճունանաց՝ անթիւ
խրախուէց . տէրունեան անսահ
ման՝ և անկէտն խոստմանց .

քուրաստան տիրական՝ տունկ
 անդապտանաց . տիրու՝ :
 Ռոտեմ յոյժ աղերսին՝ 'ի քէն
 երանեալ . զի դու ես քաղցրա-
 լուր՝ և բարեբանեալ . գովելով
 միշտ գոչեմ՝ լուր ինձ դու գո-
 վեալ . տիրուհի Թա՝ :
 Աչակն իսկ լուսոյ՝ փայլուն օթա-
 րան ընդ անարատ սրբութեղեր
 քնակարան . երջանիկ բարեխօս՝
 մայր անմահուէ . տիրու՝ :

Լուսայրն երանո՛ւն : 44

ՈՅՍԵԶԱ

Կան՝ անհամեմատ՝
 դու մայր անեղի . զի
 կածին լոյսըն հայրա-
 136 Կան՝

համբ
 Ի . 18 :
 շուհ
 Ի . 27

Կան՝ ի քու մ սենեկի . կրելով
 գովեալ՝ ծընար ըզնս՝ ի մէջ ի
 յայրի . օրհնեալ ես դու՝ կոյս ի
 Կանայս՝ մայր երանեալ մարիամ,
 մայր անապական .
 Ղու ճեմարան՝ անեղ բանի՝
 կոյս դերագրական . արժանա-
 ցար՝ հոգւոյն շնորհաց՝ փառօք
 տիրական . զի ծնաւ ի քէն՝ ան
 պարագիծ՝ լայսրն էական . օրհ-
 նեալ ես դու՝ կոյս ի կա՝
 Հարուն անարատ՝ մաքրասընունդ
 յոյժ անապական . ականակապ
 ոսկիաճոյլ՝ տիպ արեգական .
 անմայր ծընունդն՝ դու իսկ ծը-
 նար՝ անհայր սեռական . օրհ-
 նեալ ես դու՝ կոյս ի կա՝
 Որ սրբուէցն՝ ամենասբ՝ ծընող
 միաճնի . ստեղծեալ սեռէ՝ գե-

Իսաի
 2. 11.
 Զա-
 1. 42
 Զա-
 1. 30
 Էսայ
 7. 14
 Իսաի
 1. 25.
 Զա-
 1. 36

րադուհէ՛ ընտրեալ տիրուհի .
 քեզ միշտ գոչէ՛ վերահայցեալ՝
 խղճուկս եղկելի . օրհնեալ ես
 դու՛ կոյս 'ի կա' :

ԴՃ | Նարաւո կոյս անաճի՛ն մարի
 ամ որբուհի՛ և մայր քո՛ի . յար
 գանդի՛ տարար զանտանելին
 յամենեցորէնց . օրհնուք ըզքեզ
 անա՛ճի՞ն մեծացորէցանեմք :

Լ. ԽԵՆԵՐԱՆՈՒ ՀԻ ԼՆԵԱՆ
 մարիամ : 45

Ե Ր Ա Մ Ա
 քուր՛հարսն զգե
 ցեալ . Լոյս ա
 րե

ժողովոյն՝ ըզքէ արկեալ. լուսին
ոտիւքդ՝ ըստուներացեալ. և աս
տեղօք՝ պսակեցեալ. սբ անձա-
ծին :

Բոտեալ գովեմք՝ զքեզ տիրա-
ծին. խորհրդաւոր՝ խորան բա-
նին. հօր բարձրելոյ՝ սափոր ու-
կին. և տապանակ՝ սբ կրտակին
սբ անձաւծին :

Ի բարձրուիս՝ բարեբանիս. քաղ-
ցր երգով՝ երգաբանիս. ի սրօ-
քէից՝ վեհաբանիս. և քրօքէից՝
օրհնաբանիս. սբ անձաւծին :

Ղրաւական՝ կենաց մարդկան.
շնորհաց հոգւոյն՝ ընդունարան.
տեսանողաց՝ հանդիսարան. յու-
րադրողաց՝ գու բնակարան.
սբ անձաւծին :

Աբ միաձնին՝ և հօր բանին. բար-
ձօղ

27-1
3. 27.

Ճօղ եղեր՝ նոյն անմահին . 'ի հա
մայնից՝ զանտանելին . կրեցեր
'ի քուժգ՝ որովայնին . սբ անձ՝
Բոսեմ 'ի քէն՝ մայր միածնի .
դըթա՝ յիս գու՝ ծընօղ փրկչի .
կենդանաբարձն սբ հոգի . 'ի
քեզ հանդեսա՛ն՝ կոյս տերուհի .
սբ անձաճին :

Այն լուսոյ՝ ճառագայթի . դու
մայր եղեր՝ կոյս Թագուհի . միշտ
յուսալով՝ ո՛վ սրբուհի . յա՛նէտ
գոչէ՝ այս եղկելի . սբ անձա՛ն :

24

Կենդանի տապանակ կտակարա
նաց նորոյ ո՛ւխտին . որով ե՛մ
յերկիր ա՛նէտեաց հորդեալ .
հոգով 'ի քե՛զ տըպա՛ն ո՛րեալ բա
նին . վայ ամենեքեան ըզքեզ
միշտ մեծացուցանեմք :

140

ԵՎ ԵՐԵՄԻԱ

46

Ո Ր Ե

ՐՈՆԱՊԷՄ՝ ԲԱ
ՂԱՔ ԱՆԾԱԼԻ.

ՄԻՅՈՒ ԳՆԾՈՒՆ՝ ԲՆԱՍԿԱՐԱՆ ՄԵ
ՂԻ. ԴՈՒ ՌՎ ՄԲ ՍԻՑՆ՝ յԱՆՔՄ
ԳՐՆԾԱԼԻ. ՂՔԵՂ ԱԿՆ Ո՛Ջ ԵՄԵՆ՝
ԱՆՄԵՍ ԲԱՂԾԱԼԻ. ԳԱՆԿԱՄ՝ ՄԵ
ՍՈՒՆԴ՝ յՈՅԺ ՓԱՓԱՔԵԼԻ:
ԽՈՐԱՆ ՄԲ ՓԱՌԱԳ՝ ԼՈՅՍ ԱՐԲԻԱ
ԿԱՆ. Ո՛Ջ ԳՈՅ յԱՐԱՄԼ՝ ԻՆՋՆՐՈՒՆ
ՄԱԿԱՆ. ԼԻ՝ ԵՍ ԳՐՆԾՈՒՄ՝ ՍԽՐԱ
ԼԻ ԿԱՅԱՆ. ՂՔԵՂ ԱԿՆ Ո՛Ջ ԵՄԵՆ
ԱՆՄԵՍ ԲԱՂԾԱ՝:

Եսայ
64.4
Երեմ
2.9

141

Փայ

Փայլուն օթարան՝ սբ երանե-
լեաց, անանց բերկրութի՝ դու-
փափագելեաց, ընդունող ունո-
ղաց՝ զղգեստ հարսանեաց, ըզ-
քեզ ակն ո՛չ ետես՝ ան՝:

Ո՛վ սբ հարսանիք՝ ընդարձակե-
ցեալ, փառաց օթւան՝ քառա-
կոյս փայլեալ, ըզմայլեցուցիչ՝
աննման գովեալ, զքեզ ա՛՛:
Ի՛քեզ բնակեալք՝ օչ կարօտա-
նան, լուսոյ ճրրագի՝ և պայծա-
ռուէ, և օչ փայլեցմանն՝ իսկ ա-
րեգական, զքեզ ա՛՛:

Օ՛քեզ իսկ ո՛չ լա՛ւա՛ւ՝ ազինա-
մարդկային, ունկամբ իմանալ՝
զփառս քոյային, և՛ ի սիրտ նոցուն՝
օչ անկեալ փայլին, զքեզ ա՛՛:

Ս՛իշտ ես բերկրալի՝ աննման
բարի, յա՛հտ փառաւոր՝ անտե-

սանելի . արա՛ զիս արժան' տե-
 սոյդ բաղձալի . զքեզ ա" :
 Ղաւ լոյս բնակարան' սրբուէց
 տեղի . փառօք զարդարեալ' խո-
 րան սիրալի . անձկայ փափա-
 զի' հոգի իմ այրի . զ" :
 Ա՛հ աղաղակեմ' քեզ աղերսա-
 լի . յուսալով տեսոյդ' ո՛վ յոյս
 բարելի . թէ լինիցիմ արժան'
 գեղւոյդ ըզձալի . զ" :
 Խորան գեղապանձ' անմտանելի,
 հանուրքն քեզ բաղձան' յաւէտե-
 յուսալի . զ՝ յինս 'ի բազմացն Լս'
 արա՛ արժանի . զ" :
 Ա՛յլ ազատ մայր մեր' սիօն ցըն-
 ձալի . 'ի համայն ազգակցոց'
 միշտ դու ցանկալի . աղեկիզել
 դուչեմ' ընկալ ո՛վ բարի . զքեզ
 ակն ո՛չ ետես' ան' :

402
 4. 26

Լ՝ ըդ աղաչեմք ըզքեզ քս՝ ո՛ր
 դի անսոռճոյ՝ հանգո՛ղմեր
 նը՛ նջեցեանլսն ի վերի՛ նդ երո՛ւ
 օանդէմ. զի մի՛ դարձցի տրեանկ
 անաճեցեալ՝ ի յաւո՛ւր անճե՛ղ
 անտե՛նի՛ն:

Լ՛ չէլս աս ուրիշ անասի:

47

համայնեց՝ գերաւայ
 լեալ՝ երգաբանիս՝ յա
 ճիտեան. դու բնաւից՝
 էականաց՝ կոջօղ՝ ի յայն՝ յարու
 թէ. առ ի նոցուն՝ իսկ գոլ խըմ
 բից՝ արժան բարի՝ գովուէ. տր
 բոլորիցդ՝ աղաղակեմ՝ ողորմեա
 ինձ՝ յարաժամ. միշտ աղեր
 սեալ՝ վերահայցեմ՝ գրթա՛ տր
 իմ՝ ի նոյն ժամ:

Թ

144

Փալ

փառօք փայլի՝ քառաթև խաչն՝
 փառաւորեալ՝ յատենի . եօթ
 նաստիկի՝ քան զարեգակն՝ պայ
 ծառանայ՝ ի յերկրի . զարդ ըզ
 գէնուն՝ յոյժ ցնծութ՝ փառա
 բանադան խըմբի . ծածկեալ լու
 սոյն՝ յանստունքի՝ պահեա՝ ի
 նոյն՝ զօրութ . Թր բոլո՛ւ :
 Վառակուսի՝ սբ խաչ փառաց՝
 մեզ հովանի՝ պատուական . քեզ
 յուսալով՝ երկրպագեմք՝ Ժողով
 բարեբլս համայն . և դրոշմեալ
 փառաւորեմք՝ ով կենսատու՝ սբ
 նշան . լե՛ր մեզ պարիսպ՝ յօրն
 ահագին՝ միշտ դու յաւնտ՝ ա
 խոյեան . Թր բոլո՛ւ :
 Զորժամ փայլեօ՝ ըզճառագայթ՝
 լուսոյ նրման՝ սբ խաչի . մի՛ դա
 տեցես՝ զհոյլք ծառայիցդ՝ ներ
 ք

Ժողովոյն՝ ահեկի . զօրհանա
պազ՝ միշտ աղերսեմք՝ արա՛ յա
ջոյդ՝ արժանի . որ եմք որդի՝
քոյին սիրոյ՝ ահա յաւէտ՝ խղճա
լի . նր բոլո՛ւ :

Այ՛ ահա՛ ասրասփելի՛ և սոսկա
լի՛ տեսանի . առաստ անկոյս՝
խաւարսմած՝ անհպելի՛ ատե
նի . թէ որ գայցէ՛ ահադնա
տես՝ օարսուելի՛ երկի . 'ի նոյն
ցաւման՝ բարկութիւն՝ ողբատես
ղիս՝ անլախճան . նր բոլո՛ւ :

դճ

Խաչըն փայլի՛ յարկելից եօթըն
պատիկ պայծա՛ռ քան զարե
գալն . պայծառանան ա՛րդար
քըն . և մեղսւն՝ րքըն ծածկի՛ն
յանըստուէր լո՛ւսոյն . և՛ ճա՛ :

Գաւազանն՝ որ խընայէ
 ահա նա իւր՝ զորդին
 ատէ. զի զոր սերէ՝
 խնամով իւրով. տալով զպատ
 չէր՝ միշտ խրատէ. ո՛հ ի վախճա
 նիդ՝ թէ խընդասցէ. արի արա՛
 այսպէս ատէ:

13.

24.

էնէ.

30. I.

Որ յաճախէ՝ զսէրն ունելով.
 սիրէ ըզնա՝ հարկանելով. թէ
 հարկանէ՝ գաւազանաւ՝ ո՛չ մե
 ռանի՝ խրատելով. ո՛հ ի՛:
 Ս՛ի խընայեր՝ խրատել զտրդայ.
 ըստ հոգեւից՝ բանիցն ահա. թէ
 անդակա՛ առնես ըզգան. ի մահ
 չանէ՝ փրկես ըզնա. ո՛հ ի վախ
 ճանիդ՝ թէ խընդասցէ. արի ա
 րա՛ այսպէս ատէ:

30.

I.

23.

13.

23.

13.

23.

14.

19.

18.

Էկէ
30. 2

Որ զորդի իւր՝ ուսուցանէ . գո
վի նովաւ՝ և լուր առնէ . ներ
ընտանեաց՝ բարեկամաց . յա
նէտ զինքըն՝ փառաւորէ . ո՛հ
'ի վախճանիդ՝ Թէ խըն' :

Է 30.
4 :

Հայր իւր մեռաւ՝ իբր ոչ մե
ռաւ . զի նման ինքեան՝ զկրնի
Թողաւ . Թէ լինիցի՝ սոյն օրի
նակ . հատուցանող՝ զշնորհս ե
ղաւ . ո՛հ 'ի վախ' :

30. 6

Որ դու սիրես՝ զնա յարաժամ
կալ քեզ խըրատ՝ զայս ժամ
'ի ժամ . Թէ խընայես՝ ցուպըն
ոսատիկ . գլուխդ հարկանես՝
յամ ժամ . ո՛հ 'ի վախ' :

Էկէ
30. II

Ս'ի տար նրմա՝ զկարողութի . 'ի
մանկուէն՝ և զօրութի . և մի՛ ան
տես՝ արա նորին . ըզխորհեցել
իսկ չարութի . ո՛հ 'ի վախճա' :

Բ՛ զպարանոց՝ նորին Թէքեաւ .
 մինչմատաղէ՝ ըզնաւ զըսպէաւ .
 մի կարծրասցի՝ ՚ի հաւանեւ .
 վիշտ անձին՝ մի լիցի նաւ .
 ՚ի վախճանիդ՝ Թէ խըն՝ :
 Լ՛ ազորդի քոյ՝ միշտ դիւցո՝ . որ
 դանալից՝ զքեզ արասցէ . խաղաւ
 նովաւ՝ միշտ խընդալով . մինչև
 ՚ի մահդ՝ տրտմեցուսցէ . ո՛հ ՚ի
 վախճանիդ՝ Թէ խըն՝ :
 Վայ Թէ որդին՝ ընդ հօր խըն
 դայ . վայ միշտ առ հայրն՝ որ
 երես տայ . պատժապարտի՝ սա
 յաւիտեան . որ նորին խօսիցն
 հաւատայ . ո՛հ ՚ի վախճա՝ :

Լ 7 .
 25 .
 30 .
 12 .
 Է 1 Է 0
 30 . 9
 30 .
 10 .
 Է 1 Է 0
 30 . 1 .

Մովսէս նախկին՝ մարգարէից .
 նախապատմօղ՝ գոլնա՛ է ից .
 նախ սակս լուսոյն՝ եղականի .
 հանրից գոյեցն՝ որ ըզկը նի :

1. 5

ղօֆ . լոյսդ անմատոյց՝ անճառ
զօրօք . գոյացուցեր՝ քում հրա
մանօք . զտեսիլ գո՛՛ :

1. 5 :

1 յոսդ առաջին՝ անեղական .
յառաջնաւոր՝ զլոյսն եղական .
գու ըստեղծեր՝ յոյժ աննման .
խորհուրդ մեծի՝ սբ յարութէ .
զտեսիլ գոյից՝ փայ՛ :

Ճաճանչագեղ՝ լոյս փայլեցեալ
տմենարձակ՝ ճառագայթեալ .
ի գու անեղ՝ լոյս իմացեալ .
լոյս ՚ի լուսոյ՝ լուսաւորեալ . ըզ
տեսիլ գոյից՝ փայ՛ :

Դու գերալոյս՝ միշտ լուսեղեն .
գերահրաշ՝ անհղեն . լուսաւոր
րես՝ զիս զհողեղեն . անճառ
լուսովդ՝ որ քեւ եղեն . զտե
սիլ գոյից՝ փայլուն գունոց . հաս
տատեցեր՝ մինչ յաւիտեան :

Ի վերայ լուսոյ տեղակոյնի:

50

Լուսոյ՝ փայլեալ, դու
լոյս ան՝ ունեալ, ան-

ճառ լուսոյ լոյս լոյս՝

ճագեցար յերկնից. գերազայ

ճառ լուսով քոյին. լուսաւո-

րեա՛ տր իմ տր, աղաղակեմ

քեզ:

Գերազոյն՝ բարի՛, դու տր հա՛-

մայնի. լոյս՝ ի լուսոյ լոյս լոյս՝

ճագեցար յերկ՛:

Բամից համայնից. տրդք բո՛լորից.

լոյս՝ ի հօրէ լոյս լոյս՝ ճա՛:

Ի քէն ըն՛կալան. տսելոյ՝ զայս

բան. լոյս տիրական լոյս լոյս՝

ճագեցար յերկ՛:

Գլտանի՛ ո՛չայլ. ողք էն այլ՝ և

այլ. դու յարաժամ լոյս Լ՛:

153

ԼԼ

և և անդերսեմ. յոյժ աղաղա
 կեմ. վերագոչեմ լոյս լոյս՝ ծաւ,
 Բախական՝ գոչմամբ. մաղթեմ
 հաւաքմամբ. յաւէտ ձայնեմ
 լոյս լոյս՝ ծագե՛մ:
 Եւն անձական. լոյս գերադրա
 կան. 'ի հօրէ ծնեալ լոյս լոյս՝
 ծագեցար յերկ՝:

ՏԻՆԻ
 2. 15:

Լ. Երեմի Ինչո՛ւ-ԲԻ՛շ: 51
 ուն ցընծուէ՛ համայն
 սբց. և բնակարան՝ մաք
 րեալ հոգւոց. ցանկամ
 հաղորդ՝ գոլ փառաց
 քոյ. ո՛վ փառահեղ՝ դու ան
 վախճան. ազգ և ազինք՝ միշտ
 քեզ բաղձան:
 Երկինք երկնից՝ արքայուԹէ.

Թառափառաց՝ արդարուն. արդ
 ծառ փայլուն՝ յոյժ աննման. ո՛վ
 փառասէղ՝ դու անվախճան. ազգ
 և ազինք՝ միշտ քեզ բաղձան.
 Լ՛նանց բերկրուն օթարան. նաժար
 տունն՝ սբ դարաստան. փառաց
 տեղի՝ իսկ բուրաստան. ո՛վ փա
 ռասէղ՝ դու անվախճան. ազգ
 և ազինք՝ միշտ քեզ բաղձան.
 Լ՛մենաղոյս՝ ըդ տեսութի. մինչ
 բաղձանաց՝ դու փափկունի. զը
 չարձացուն՝ չեք բերկրութի. ո՛վ
 փառասէղ՝ դու անվախճան. ազգ
 և ազինք՝ միշտ քեզ բաղձան.
 Չորեք կուսի՝ սբց խորան. առ
 քեզ բնակին՝ սբք նամ. մշտալի
 լոյս՝ դու յաճիտեան. ո՛վ փա
 ռասէղ՝ դու անվախճան. ազգ
 և ազինք՝ միշտ քեզ բաղձան.
 Ծ

ծննդ
 2. 8:
 և 9:

147
2. 9.

Օ, ի զքեզ մարդոյ՝ ակն ո՛չ տե-
սաւ. չի սիրտնոցին՝ իսկ ո՛չ ան-
կաւ. և ո՛չ ունկամբ՝ երբեք լը-
ւաւ. ո՛վ փառա՛ :

11ք տեսուի՝ երանական. անու-
թե՛րն հուէ. գումարք բարեց՛րն
կատարման. ո՛վ փառա՛ :

86. 3 Օ, քեզ ո՛չ ի՛նչք՝ կարեն չափել.
ո՛չ երկրաչափք՝ չափաբերել. և
ո՛չ քերթօղք՝ հասու լինիլ. ո՛վ
փառա՛հեղ՝ դու ան՛ :

11՛ջ տրամաբանք՝ տրամաբանել.
անճաբանք՝ արտայայտել. ինչ
ո՛չ բանիւք՝ վերաբերել. ո՛վ
փառա՛հեղ՝ դու անն՛ :

11՛ն ճառ լուսով ճառագայթել.
և մշտագոյ՝ լուսով լցեալ. միշտ
ցանկալի՝ խորան կազմեալ. ո՛վ
փառա՛հեղ՝ դու ան՛ :

Օ, քեզ պատրաստեաց՝ ար սիրե
լեաց. յնկերակցիլ՝ ընդ հրեշ
տակաց. զժեզ առ ի քեզդ՝ փա
փագելեաց. ո՛վ փառա՛:

Եւ 4 Եւսեպիէն:

Ը՛քսիօն էսդին՝ օս ալիթօս, մա
գարի՛ զինսէ դին՝ Թէօդո՛զօն,
դին՝ այլմագարիսդօն գէ՛ բա
նամ՝ միդօն, գէ՛ միդէրադու
Թէու իմօն:

Ղին՝ դիմիօդէրան դօն խհէրու
վիմ՝, գէ՛ էնտօքսօդէրան սոսին
գը՛ ի դօս դօն սէրաֆիմ՝, դին՝
ատիաֆթօրօս Թէօն՝ լճկօն դէ
գուսան. դին՝ ճնդօս
Թէօդո՛զօն սէ՛ մէ
կալի՛նօմէն:

Յուշակ իւրաքանչիւր համարի

երգն թէ ո՞նչ երգի :

Մարիամա՛ւ՝ մագդաղենի 1 :

Ի՛շուսատիպ՝ թագի՛ւն պըճ" 2 :

Ի՛շետիս գունով՝ է՛ ասա" 3 :

Ի՛շետիս գունով՝ է՛ արա" 4 :

Երկինք երկնից՝ իմաց ա" 5 :

Սարսափի անձն իմ լալի 6 :

Խընկին ծառին նըման ես 7 :

Իսկուհի անձամբին՝ կոյս 9 :

Լճիսմին ծնող մայր մեր 10 :

Ար այսօր եկեալ՝ 'ի կու" 11 :

Գունով երանգ պճնեալ 13 :

Հովիւ՛ երկնային՝ անդ իմ 14 :

Տիրամայրն հանդէպ 15 :

Գառն այ՝ 'ի սպանդ վա" 16 :

Երամար ձեռով պատուէա" 17 :

Ի՛յսօր գաբրիէլ հրեշտա" 21 :

Կանխեալ իւղաբեր կա" 22 :

Ի՛յսօր նոր արեւ հարեալ 23 :

11 Էարդեւէաց վէմն երկ" 24 :
 12 Երեսուն ամեայ՝ 'ի յոր" 26 :
 13 Զարմար ձեռով պատուէա" 29 :
 14 Ի՜նձինն կոյս մարիամ. սր" 32 :
 15 Պարտաւորեցայ՝ պար" 50 :
 16 Զերտեմ քի նազելէ օլ մէ" 8 :
 17 Ի սալ մէմուլիքեն սեն" 12 :
 18 Գազը հասան փաշատր" 18 :
 19 Զէյ կիւզէլէր՝ շէյհիշա" 19 :
 20 Զէմ միսիրի տամի զիւլ" 20 :
 21 Պիր մէլէք սիմա փերի" 25 :
 22 Սէն կիտելի պեն աղէ" 27 :
 23 Սփաշան գունով է ա" 28 :
 24 Կազար իթտիմ պազը 30 :
 25 Ը հապիրւր շէվք 'ի տեր 31 :
 26 Լվլէրինին՝ էօնիւյ մեր" 33 :
 27 Կէտէնտիր ճէշմի ֆէթ" 34 :
 28 Օլ կիւզէլ կէօզլէրի" 35 :
 29 Ի՜թէշի աշգընա եան" 36 :
 30 Եանաղընտայ՝ կիւլի սապ" 37 :

Ուսնայ հէյմէն կիւճիւն 38 :
 Ե ահլէվէնտիմ գանալլմ 39 :
 Գալմատը հիւաշգնլա 40 :
 Ես' իւահի' սէն պիզի ին" 41 :
 Տէրտի հիճրանէ թաաի" 42 :
 Ուերայըն ալթընտան կէ" 43 :
 Լ,օմրիւմիւն վարի է" 44 :
 Էս' իսկականին ծնունդ ա" :
 Իլք ադշամտուն' էֆէն" 45 :
 Պիր տիլրուպայէ իւֆ" 46 :
 Կեօզէրիմտեն էաշ էէ" 47 :
 Տիմաղի ճանէ պուլի քեա' 48 :
 Էս' աւէր քաղաք էղլ անձն :
 ՕԼ շէվքի աշգ պենտէն 49 :
 Պարտաւորեցայ' պար" 50 :
 Տիլմէտա օլուր հօշէա" 51 :
 Լ'տա վն այնր էդաք զցանկն , թէ
 առեալ զտեղի , դուռն ինչ զերա
 ժըշտական թէուին կիրառեցէլ ,
 հրմաւն տն . Լ յետ նորին կարգն
 երգոյ՝ ընթանալոց եմք :

ԼՆԻԵՅՈՒՆԻՔԻ ԵՆԷ ԵՐԹԶԳԻՄԱՆ:

Խոելի՛ է նախ՛ զի նմ՛

իւր, որ՛ յՅի աստ գտա

նի, կարէ՛ գող ենթակայ արտադ

րուէ. քանզի՛ ոչ ի՛նչ է, որ՛ ոչ

լինիլ ոչ իցէ ընդ արտադրական

եղանակի. ուր նմ՛ գիտուծի,

օժանդակուծք զգայարանացն՛

սկզբնաւորի յիմացողուէն. զի

ոչ ի՛նչ է յիմացողուէ, որ չիցէ

ասէ նախ լեալ յըզգայուէ. ըստ

իմանալոյն՛ միտք. ըստ կամելոյն՛

կամք: զի ուր իւրք ընդ հանուրք

ուստնիլ բնաւորեցաւ, լինի տը

րամախոհուէն. եթէ մարդ ոք,

որ արհեստ ինչ ուսանիլ կամի,

ոչ այլով ի՛շխք կարողանայ գի

տել՛ բայց եթէ ուսմամբ և տը

րամախոհուէ: Ուստի որ կամի

ԺԼ՝

ԻԾ I

ԳՈՒ

3
 գ'լերաժիշտ լրապէս, պատշա
 ճէ նմա իմանալ՝ կամ գիտել
 զբնաւորութիւնս և զզօրութիւնս ար
 հեստիս, ք զԹիւս. զհանգա
 մանս. զչափս. և զքանակս. ըզ
 բաժանմունս, զվերինս. զներ
 քինս. զէլ և էջութիւնս. և զինչու
 Թէնական զօրութիւնս խաղիցն ձայ
 նից. զի կարիցէ զսոքօք բուռն
 հարեւոյններտրամադրել առ 'ի
 լոյսն բնական, զորպիսական
 Թէոսէցն արտահայտման: Երկ
 րորդ՝ զի կրկնակի կարեմք ա
 պացուցել զիրէ իմեքէ. նախ՝
 սեռօրէն՝ կամ հասարակաբար.
 Երկրորդ՝ յատկապէս՝ կամ մաս
 նաւորաբար: Այսօրէն ապացու
 ցանեմք զիրէ իմեքէ, յորժամ
 նկատեմք զնա ընդ հանրապէս.

որդոն մինչ ճառեմք զարհեստէ,
 կամ ըստ այնմ զի է ուղիղ բան
 կերտելեաց. և կամ ըստ փելիս
 խայից, է ունակուի ուղղւորիչ
 մտաց զգալեօք: Յատկանչս ճա
 ռեմք զենթակայէ իմեքէ, մինչ
 խօսիմք զարհեստէ, ըստ այնմ
 զի է այս արհեստ. և կամ ըստ
 այնմ զի է արհեստն երաժշտա
 կան. որ ասի յունարէն՝ *μουσική*
դէիէ: Ըրդ՝ որպէս սովորէ
 քնարահարաց և երգեցողացն
 երաժշտականուէց, նախանուա
 գումն զայն սկսբնախաղ սաս
 ցեալ հանգութիկ՝ և համաձայնե
 ցուն աղեսացն քնարին՝ կամ այ
 րոց գործեաց երաժշտականացն,
 զորս նախ քան զերգելն՝ փորձա
 ռոցել, և ապա սկսել լսելեաց

ախորժեղի ձայն արկանել. սա
 կայն սուռնանի զայն՝ սեռօրէն,
 սակս սկզբան երացն համայնից
 երաժշտականաց, համեղ և մեղ
 մաքար սկսեցելոց. վս այնր իսկ
 կարճառօտակի և եթ առեալ
 մեր, յարեսցուք ըստ ներհեղա
 կան ներշնչմանն շնորհի հոգ
 ւոյն անեղծի, զէլէէջութեցն՝
 զվերելեակացն և զստորիջեւոյ
 խաղիցն ձայնից, զբաղդատու
 թեցն տրամադոյգ և զուգահա
 ճասարուէց նոցին և զքաղցրա
 նունագ հնչմանցն ասութեց, «
 ասի յահարէն մեծօրի. որք առ ի
 մեզ մնացեալք են ՚ի հին խաղա
 սաց անունանի և հռչակաւոր հե
 ղինակացն երաժշտաց: Ը ի այս
 երաժշտականն արհեստ՝ գովե
 լի՝

լի՝ է ներ արհեստից. 'Լախ' ամա
 շուհ գիրն երևոյէ ծննդ 4. 11:
 Թէ՝ էր յօբալ անունամբ ոմն,
 որ եցոյց զերգս և զքնարս:
 Լերկորդ՝ 1 մնաց 4. 54: ասէ՝ 'ի
 նմին ժամանակի նորոգեցաւ
 յերգս օրհնութի 'ի փող և 'ի քնար
 և 'ի սրինգ և օրհնէին զամ յեր
 կինս և յաջողեացնց: Լորրորդ՝
 յօբայ 21. 12: Թէ առեալ սաղ
 մոսարան և քնար և ուրախ լինէ
 ին ձայնիւ երգոց: Զորրորդ՝
 1 Թագ 16. 23: առնոյր դաւիթ
 զքնարն՝ և նունագէր ձեռամբ իւ
 րով: Հինգերորդ՝ 2 Թագ 6. 5:
 դաւիթ և օրդիքն ին ի խաղային
 առաջի ան, տաւ զօք և նունագա
 րանօք՝ զօրութ և երգօք. և քնա
 րիւք, և սրնգօք, և Թըմբկօք.

և ծնծ ղայիւք և փողովք : Ս է
 ցերորդ՝ I մասց 15. 16 : և սատ
 դաւիթ ցիշխանս ղւտացւոցն .
 կացուցէք զեղբարսն ձեր . որք
 երգեն զսաղմոսն նո՛ւագարանօք
 երգոցն . քնարօք . և սրնգօք . և
 ծնծ ղայիւք . ամբառնալ զձայն
 սրն 'ի բարձունս , ուրախութե
 ձայնիւ : և 19 համարն սատ՝ և
 սաղմոսանո՛ւագքն , տաւղօք պը
 ղընծեօք լսելի առնեն զձայնն :
 27 . համարն ևս , և դաւիթ զգե
 ցեալ էր սրատմուճան բեհեղե
 ղէն . և իմ ղւտացիքն բարձին
 զտապրանակ ուխտին ին . և սաղ
 մոսանո՛ւագքն , նո՛ւագէին ձայ
 նիւ յօբէլեաւն : (որ է ձայնքն
 փողոց . և նո՛ւագարանաց . և եր
 գոց . զոր 'ի հնու մն , եբրայեցիքն

հընչէին (ասէ) հանդիսապէս իբ
 րև զբարբառ փողոյ և երգոց,
 յորելեան տարոյն, այն է ամ
 Թողուէ ղևա 15. 28: և 27. 17)
 և փողով. և ծնծղայիւք. նո՛ւա
 գելով. քնարօք և տա՛ւղօք: անդ
 ևս, 16. 5, Թէ՛ նո՛ւագարանօք
 տա՛ւղայ՝ և քնարաց. և ծընծ
 ղայիւք նո՛ւագէին: և 42 հա
 մարն ևս, փողօք և ծնծղայիւք.
 նո՛ւագել քնարօք երգոցն ա՛յ և՛
 Լօթներորդ՝ 2 մեաց 5. 12: Մինչ
 ՚ի 13 համարն, Թէ ղևաացիքն
 սաղմոսանո՛ւագք. տա՛ւղօք. և
 քնարօք և սրնգօք. կային յա
 րևելից կողմանէ սեղանոյն. և
 ընդ նս քահանայք ճ և Ի՛ հար
 կանէին փողս. և եղև ձայն ՚ի
 հարկանել զփողսն. և յերգել

սաղմոսն . և ամբառնալ զձայն
 սըն միաբան ասելով օրհնեցէք
 զմօր . և բարձրացուցին զձայնոն
 փողովք և ծնծղայիւք . և գոր
 ծեօք երգոյն և" : Եւ ասէ մեկ
 նիչն սրբանունագ երգոյն , թէ
 յետ մովսէսի դաւիթ յարեաւ
 մարգարէ . քանզի թէպէտ ե
 ղև սամուէլ և այլք յաւուրս
 դատաւորացն . սակայն գրուե
 շնորհն ոչեանց հոգին այ : Իսկ
 մարգարէ , որ գիրս գրեաց ձե
 ուրնադուք հոգւոյն , մովսէս
 էր . և յետ նր՝ դաւիթ : Եւ
 քանզի մովսէս հրամանաւն այ
 շինեաց զխորանն և աւանդեաց
 զօրէնսն և կարգեաց զդասս քա
 հանայիցն . և ուսոյցնց , թէ ա
 խորժե լի է և սիրելի այ , պաշ

տելն զնա՝ և փառաբանելն։ Եւ
 յորժամ յանընտել և՛ ի հեթանո
 սական մտացն յայն, սկսան վար
 ժիլ և զոհս մատուցանելոյ և
 պաշտօն ի խորանն առաջի տա
 պանակին, կարօտացան և երգս
 ունել օրհնութեց՝ անուանն ոյ
 զի և հեթանոսացն՝ որոց ի մէջ
 հարկ մծ զպարիսպ օրինացն՝ և
 զզոհն ի սովորութեցնց ընկալաւ
 այս էր աւանդուին ասէ երգօք
 և եղանակօք զպաշտօնն պայծա
 րազարդել։ Սիս այնորիկ յետ
 մովսէսի որ զօրէն և զսահման
 պաշտելոյն զածուսոյց. յա
 րոյց մծ զդաւիթ, որ զերգս
 և զաղօթս ընդ պաշտօն զոհեցն
 խառնեաց. ըստ որում ասէ, մա
 տուցէք մին որդեք ոյ մատուցէք

ան զորդեա խոյոց . զն այնպէս
 վայելչացի պաշտօն փառացն
 այ ՚ի խորանն երգովքս . զորս
 դասք դասք պաշտօնէիցն նուա
 գէին . քանզի՝ քաղցր և ախորժ
 է մարդկան ճայնն երաժշտուէ,
 և ՚ի հաւանութի վաղվաղակի նը
 ճաճիչ զբնութիս ուրախուէ կամ
 տրտմուէ . ըստ որում և զազդու
 մըն առնէ զճայնին . զի զաշխա
 տուք գտեալ ճանապարհն ամե
 նեցուն , ուսուցանէ հնարիւք եր
 գոցն և երգարանացն քաղցրու
 թք՝ և ածցէ զկամս մարդկան
 անխռով և աներկիւղ յնտանու
 թի այ . և ոչ այնպէս որ այժմ
 իսկ գոն և հետեին բազումք
 (ոպ բանիցն է կարգ ասել) ա
 հա՛ օտար ազգացն երաժշտու

Թէց՝ կարի հետամուտ լինելով,
 որք եբր ՚ի վր երկոտասանից կեն
 դանակերպիցն երիցս քառից ա
 նուն ձայնի եդեալ ստորասեն
 ռստ կարդի առաւ. աբաբ. ալահան ե'
 լըն եօթանցն մոլորակաց վր երբ
 երկեակ և մի անուն տահմանադ
 րելով (որոց ասի աշաշէ. համ աշաշէ այ
 է եշաշէ) ասեն ըստ կարգադրու
 Թէն իեւա. իեւրու. սելէ. ե': Լ'
 և ՚ի վր չորից տարերացն, չո
 րից միոյ անուն անո՛ւնադրելով
 (որոց ասի չուհար շէօպէ) ասեն
 էէ. իէա. Գէ. իէա. ե': Լ, աւ. զքը
 սանւչորս Ժամն, յերկուս տրա
 մատելով, չորից տասանց և ու
 Թից միոյ ձայնի, ք մագամի ա
 նուն ևս յարմարեցեալ ըստ ե
 ղանակաւ իմիք (որոց ասի Թէր
 քիպ

քիպ) այսպէս . Գէ՛հ՝ճ՝-է՛հ՝ . ԴԵ՛-
 Դ՝ . ԴԵ՛ԻԻԶ . Ե՛՛ : Լ՛՛ զայսօսիկ քո
 այսու կերպի՛ն եդեալ առասպե-
 լաբանեն բնաստեղծակին կեղծ-
 մամբ , թէ պղատոն , որ է եփլ-
 Լ՝-՛ , որ զձե քնարին , ք թամ
 պուրին հնարեաց վեշտասան լա-
 րի՛ն աղէպնդեալն իրօք . ք , փէր
 տէով . զայս վերոյ ասացեալ
 ձայնքն արհեստի՛ն իմն թո՛ւե-
 լով ասեն , թէ եօթանասներորդ
 դի և մի երրորդի ձայնքս , յո-
 րում նո՛ւագարանի զեօթանա-
 սուն եղանակ ձայնից հաստա-
 տուին եցոյց՝ և երգով նո՛ւա-
 գեաց . Լ՛յլԼ՛ ունին սոքա կերպ
 կերպ եղանակ ձայնիցն ասաց-
 ո՛ւածոց . յորոց ոմանք ՚ի վճ-
 ինն պարունակացն երկնից զին-

ներքորդ անունս եդեալ՝ և առ
 երկուս բաժանելով զնոյն, ա-
 սեն շալի «41» և շալի հաքիք:
 սոցա առաջնոյն ասեն՝ ըստ յար-
 մարուհցն իւրոց զէ՛շէ զէ՛ն՝ զէ՛շէ՛ն
 և՛: և երկրորդին՝ (զէ՛շէշէ՛ն՝ զէ՛շէ՛ն
 զէ՛ն և՛: և ոմանք ՚ի վճ քսան և
 չորից ժամուց, քսաներրորդ և
 չորրորդ միայն անուն եդեալով
 ասեն (որ է ուսուլ) ըստ կարգի
 չէնաէր և այլք, տիւմ գէքէ՛
 տիւմ տիւմ գէք և՛: և այլ բազ-
 մազան տեղիս բազումք ՚ի յո-
 գունս բաժանելով զնեն զան-
 չանս, որ ՚ի միջի էտվարի, որէ
 գերքն նոցին երաժշտութե: և
 արդ՝ ո՛չ թէ զսոսա անարդեալ
 հերքեն սբ հարքն մեր ընդ եկե-
 ղեցական տաշտօնէիւք, զի է

անարգեալ և հերքեալ 'ի սբ
աւանդուհոս մերմէ, այլ՝ և ընդ
խաւարասիրացն դատակցեն. և
ոչ միայն զայսոսիկ քս, այլ և զ
յառաջնմէ ասացեալսն և ս հեր
քէ՝ անարգելով արարիչն եղելոց.
ամովսաւ մարգարէիւ 5. 23:
ասէ՝ 'ի բաց արա յինէն զձայն
երգոց քոց. և զնունագ սրնգայ
քոց ես ոչ լուայց. և ընտրեաց
փողս իւր բանանորս զվարդա
պետս եկեղեցւոյս. որոց և ա
սէ՝ բարձրացո՛ղ փողս բարբառ քո
անետարանիչդ եհմի: Օ. ի ուր
սաղմոսն որ մարմնոյ և հոգւոյ
յարակցուք կատարի օրհնութիւն
այ. ումեմն փող լինելով ք մար
մինս գործի հոգւոյն՝ և երգա
րան. և ումեմն շարժեալ զմուտն
174 իմաս

Իմաստից, քի հոգւոյն և սովաւ,
 սաղմոս և օրհնութի արարչին մե-
 թոյ հնչեցուցանել ասէ մեկնիչն
 ամօայնոյ քնարերգուն: զի մար-
 գարէն գաւիթ, որ ըստ յու-
 նաց՝ ասէ Բրօքէ՛րէ. հոգւովն ա-
 սէ երգեր զտաան աղին. զի ինքն
 իսկ վկայէ ասելով, Թէ տաան
 աղեայ սաղմոսարանաւ ՚ի ձայն
 օրհնութե գովել: սաղ" 32. 2: 91.
 4: և 143. 9: զի սաղմոսարանն
 անուննի գիրքն սաղմոսաց. որ
 ըստ յունաց՝ (Ժողովրդի որ Թարգ-
 մանի՝ (ասէ) երգ. նունագ. ներ-
 բող. և կամ օրհնութի երգաբա-
 նուէց 1 մնաց 13. 8: սաղ 3. 1,
 և 149. 3: Իսկ սաղմոսաբանն՝ և
 սաղմոսասացն՝ երգչուն՝ օրհնաբուն
 և կամ երգիչ լին 1 դատ 5. 3:

Թաղ 7. 18 : 4 Թագ 5. 15 : 1 Եղ
 րառ 5. 42 : և 8. 24 : 1. յւմա
 նաւանդ՝ Թաղմոտարանն մառնա
 չորապէս նշանակէ նուագարան
 կամ երգարան ինչ, եռանկիւնի
 կերտեցեալ բազում աղէօք, որ
 ունի զմեծ ծոց ի կոյսն վերին,
 յոր Թելք աղէացն հաստատել
 կան և յորմարելով բազազանել
 հանգիտացուցանեն ըստ կարգի
 շարիցն. (ոպ տեսանի յառաջին
 պատկերն Թաղմոտի, որ ի ձեռին
 ուր մարգարէի) և հարեալ փո
 քերք գործեաւ իմն կամ մա
 տամբ ի ստորին կողմանէ՝ ոկտ
 նին նոքա քաղցրանուագ ձայ
 նիւ հիւշել : 3 Եղրառ 12. 27 : զի
 ոպ քնարն, որ և ջնար. ըստ յու
 նաց՝ ի Եփեսոս, սատարբերի ի Թաղ
 ԺԼ.

մասրանէն . զինա՛ աղէյարմար
 Թեւիւք յարմարի . և այս պղծն
 ճանիւթ Թեւիւք . և դրո՛ւագել
 փայտից , սորա վր՛ սփռեալ և
 տարածեալ ձգեն յոգնատող
 Թեւիւք . զորս հարկանեն մատամբ
 և կամ գործեալ իմն , որ ևս
 բաղցրալուր ձայն արձակել սկը
 սի՛ որոյ ասի , (սահման) ծննդ 4 .
 21 : և 31 . 27 : նաւոււմ 3 . 8 : դա
 նի 3 . 5 : յայտ 5 . 8 : Լալ և սրին
 գըն , որ եղեգնաձև նո՛ւագա
 րանն է . զնա՛ ևս կազմեն յե
 ղեգանէ՛ կամ յայլմէ նիւթոյ
 բազմազան ծակտեօք . և առել
 ի բերանն , հարկանեն փէլով
 զանազան ձայնի եղանակ ցուցա
 նեն երաժշտական հմուտքն (սահման)
 դանի 3 . 5 : Եւ կամ եր
 Ժ՛ 177 գեւ

գեհոնաձև նորճագարանն . զոր
 կերտեն բազում մանրիկ եղե-
 գամբք մի զկնի միոյ ըստ կարգի
 շարադասեցեալք . զոր ածեալ
 ի բերան , այսր և անդր տարու-
 բերելով հարկանեն . և զարմա-
 նալ իմն եղանակ նորճագեւտան ,
 (որ է ինչաւ էսի զլրդւայ) 1Թագ 10 .
 5 : 2 Թագ 6 . 5 : 2 մնաց 5 . 12 :
 1 մակ 4 . 54 : և այլ իտեղիս բա-
 ղումս գոն ի գիրս Խբս բանք ի
 վր երաժշտուէ արհեստի . զի
 ուր յայտ իսկ է , որ մարգարէն
 գաւթի Նորճագէր զտաննադին
 ք սաղմոսարանն հոգւով , որ է
 այր իմաստուն , հանճարեղ , ճար-
 տարաբան , քնարանորճագ և սաղ-
 մոսագէտ , նաեւ հոգւով Խբվ
 ի 1 սամ 16 . 18 : 2 սամ 23 . 2 : 1 մնաց

15. 16: և 16. 4: Լ'որ՝ զի յոյժ
 զօրաւոր է երաժշտականն երգ
 զզօրութի հոգւոյ յեղաշըջել
 ընդ ձայնին ուն և ազդէ աստ
 ցաւ, տրտմութի կամ խրախուի:
 Ընայսորիկ և տնօրինեաց մար
 գարէս զգործիս փողոցն և քնա
 րացն օրհնութեցս. զի քաղցր և
 ակտորժ լիցի լսողաց և փոփոխիչ
 հոգեկան տրամադրութեն. զի էր
 առ մարգարէիւնն արգարէ տաս
 նադի երգարան, որով զսաղմոսն
 երգէր նաև զերգարանն հնչե
 ցուցանէր օժանդակ լինելոյ
 քաղցրութե եղանակին, բայց
 մեղ հրամայեաց ամբ ի սաղմո
 սելն, տասնադի՝ զհինգ զգայա
 րանս հոգւոյ և մարմնոյ ընդ մի
 մեանս յարմարել ասել. ք օրհ
 նու

նուր սրտի՝ և հնչմամբ բերանոյ
 ասէ՝ սբ վարդապետն ներսէս
 լամբրոնային : Վաւ յայտ 18 .
 22 : (ասէ) և ձայն քնարերգաց
 և երաժշտականաց՝ արուեստա
 կանաց՝ և փողահարաց և թրմ
 կի այլ ոչ ևս լուծեցի ՚ի քեզ . և
 14 . 2 : ևս ասէ՝ և լուծայ զձայն
 քնարահարաց , զի հարկանէին
 զքնարս իւրեանց . և երգէին
 զերգս նորս առաջի աթոռոյն
 աց : որ ըստ առաջնոյն ՚ի բաց
 հերքել ուսուցանէ ՚ի հնոյ օրի
 նացն ծխէ՝ և ՚ի նորն մերձակայ
 առնէլ . ըստ երկրորդին՝ ՚ի նորն
 հրաւիրէ օրինացն համանդա
 մայն ըստ նոր աւանդութեց
 հայաստանեայցս եկեղեցւոյ .
 ուն ասի յերգս շարականին , թէ

Հընջմամբ փողոյ սաղմոսարանաւ
 և քնարիւն օրհնեցէք զորն 'ի յեր
 կինս . և կամ երգեցէք նոն երգ
 նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդեք
 սիօնի . որ է օրհնեցէք քաղցրա
 ձայն եղանակաւ . զի որ յայտ
 իսկ է 'ի միջի հայառտանեայցս
 եկեղեցւոյ գտանի մասն ինչ նը
 լադարանաց գործիք , որ նը
 պատտ արկանէ ասութեցս . ու
 զանգակն . ծնծղայն և քշոցն բո
 ժոժաղարդ և" որք են զարդ
 եկեղեցական արարողութեն և
 օժիտ ձայնի երգոցն եղանակաց
 ք , յերգս օրհնուեց . որ է ար
 եստն երաժշտականութեց :
 Օ՛ի այս արհեստս , գովելի' ևս
 է 'ի փիլիսոփայս . զի ուն ասա
 ցեալ է յանտոնէ կուլեոյ , թէ

սկզբունք երաժշտուն է 'ի թը
 ճաբանուն . և զի՛ ընդ թուն
 բանութ լինի ասէ, զի թունաբա
 նունին պարունակէ ընդ իւրն զե
 րաժշտութի, որ հայն 'ի թունա
 կան համեմատութիս, ըստ որում
 ձայնահան . զի ոպ սկզբունք ե
 րաժշտուն է 'ի թունաբանութե,
 ապա ցորջափ երաժիշտն ոչ է
 թունաբան, ոչ գիտէ զիւր սկզ
 բունս, այլ միայն հաւատաց
 այնց . և թէ երաժիշտն ունի
 զանվրէպ ստուգութի իւրոց սկզ
 բանց . վս զի՛ ապաստանի յայն
 սկզբունս ոչ մարդկային և եթ
 հաւատով, այլ ստոյգ ծանօթու
 թք իմն հաստատելով նմ վար
 դապետաց աներկբայ հաւանու
 թք . ուստի յայնս, իբր բնաւ ին

Ճշգրիտս, և հաւանի Թուաբա
 նին, ո՛չ իբր մարդոյ, այլ՝ իբր
 ապացուցչի: Աւրեմն է՝ երաժշ
 տուին ՚ի չստի և ՚ի քանակի. զի
 ուն (ասէ) ներգինացին, Թէ՛ հն,
 և օն, բնութք երկար լինին գի
 տէ՛ քերթօղն. այլ՝ զպատճառն
 ո՛չ գիտէ. և ճգէ յերաժշտա
 կանն իմաստասէր. քանզի՝ երա
 ժիշտ ո՛չ ասէ՝ զերգեցօղոն, կամ
 զայն, որ զձայնից գիտուին գի
 տեն. այլ՝ կատարեալ երաժիշտն
 քանի բուն երաժիշտն է. և ո՛չ
 նոքա՝ որ զձայնսն գիտեն և զե
 րաժշտուին բանական գոյանայ,
 ուն լալկանքն և մրմունջքն և
 երգիչք եկեղեցեաց: Սի զայն
 օրհնաձայն օբ երգուիքն, շնոր
 հօք հոգւոյն յարդարեցեալք
 են.

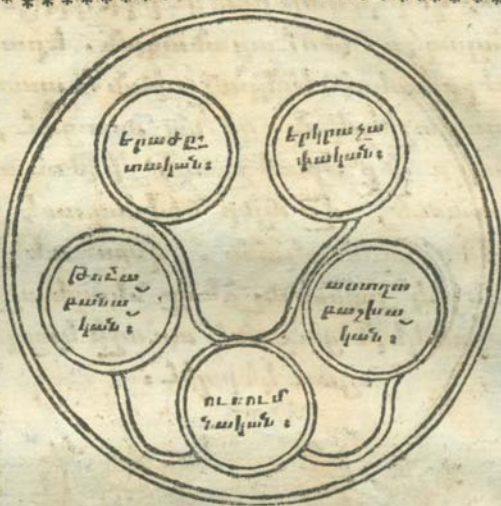
են . որք կան և օրհնեցողք վե
 րերդին , զի չափ և քանակ ու
 նին . զի ո՛չ է՝ ո՛չ ընդ չափով ան
 կեալ ըստ փիլիսոփայից : և զի՝
 ո՛չ է խառնորդ և խառնաճայն .
 ոպ ասէ անձայինն պօղոս 1 Կոր
 14 . 7 : եթէ փող , և եթէ քը
 նար , զի եթէ ընտրուեմք ինչ
 բարբառոյն չառնիցեն , զեւրդ
 ճանաչիցին փողոյն հարկանել
 և քնարին հնչել . քանզի՝ խառ
 նաճայն արձակիցի փողն , ո՛վ
 պատրաստեսցի ՚ի պատերազմ .
 ք ո՛վ ուշ եդեւոյ պարապեսցի :
 զի ասա՛ ոպ ասէ դաւիթ ան
 յաղթն փիլիսոփայից , ՚ի կեր ար
 կանելով զերաժշտականն զար
 հեստ , թէ գտօղն արհեստիս ,
 ե՛ որիւնոս ոմն նախնի իմաստա

օհրն յունաց, որ 'ի Թրակիոյ :
 Վս սորա պատմի Թէ էր բանաս
 տեղծ և յոյժ հռչակաւ որ նո՛ւա
 դածու . զի այնչափ հռչակա
 գոյն էր, և առասպելաբանեն,
 Թէ մինչ զի, 'ի նո՛ւագել իւրում,
 շարժէր զանտառո և զվէմա . և
 կառկառեալ կապէր զնթացս
 գետոց, և ընդարմացուցեալ նը
 ՛նաճէր զգազանս ամեհիս : զսը
 մանէ ևս պատմի, Թէ երբեմն
 'ի խնճոյս աղէքսանդրի կայսեր
 մակեդոնացւոյ նո՛ւագել պատե
 րազմական եղանակա՛ւ՝ այնչափ
 սքանչելի ներդաշնակա՛ւ որեաց,
 մինչև ոչ կարացեալ աղէքսանդ
 րի հանդուրժել, նոյն ժամայն
 իսկ և իսկ 'ի հանդիսի անդ սուր
 հանեալ 'ի պատերազմ խորախու
 սեր .

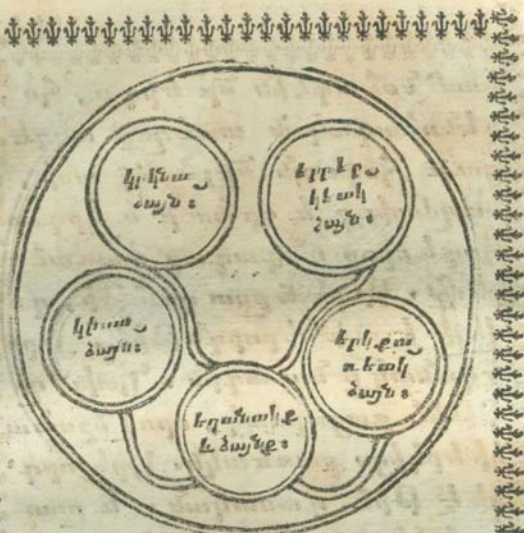
սեր . զի որփէական երգն , կա-
 րի՝ բաղձալի էր յայնմ ժամանա-
 կի ասէ . այժմեթէ գոն՝ յիշա-
 տակ նորին է . ոպ ասէ մէկնիջն
 ներգինացւոյ , թէ այլ գոյր ,
 մասունք սոցա էին : Նաև ասէ
 փիլիսոփայն , թէ յոյնք , յա-
 ռաջնմէ խուժադուժք և վայ-
 րենիք՝ կոչեցան ՚ի միաբանութի
 ՚ի ձեռն այսր որփէոսի . զորմէ
 յայն սակս ասի , թէ զգազանս
 բաղցրանուագ երգով ամոքեալ
 ժողովեաց ք զգազանաբարոյս
 և : Ուրեմն գովելի՝ է արհես-
 տըս . զի ոպ նոյնն ներգինացի
 ՚ի չորս բաժանելով զուսումնա-
 կանն , որ է իմէ իմէի գանձ ք յսւնոյ ,
 թէ չորս են տեսակք ուսումնա-
 կանին , և երկրորդին շարադա-

սէ՛ զարհեօտս՝ ըստ կարգի դրիցն
 այսօրէս . Թո՛ւնաբանական . երա
 ժշտական . երկրաչափան և աստ
 զաբաշխական . զի ո՞ւր ասացա՛ն
 սկզբու՛նք երաժշտու՛ն՝ ի Թո՛ւնա
 բանու՛ն, վո՛ր այնր նախադասէ՛
 զԹո՛ւնաբանականն . զորս գե
 ղեցիկ յօրինեալ ձեռք նկարեալ
 պատկերն ցուցունէ առաջի կայդ
 այսու կերպի՛ն :

Ինդնմբն յարէ ևս, Թէ ու
սուռնականն քանակիւն գոյանայ
բաղադանութն հիւսմանց և ճայնից
քանզի՝ խնդրէ, Թէ ո՞րն է կիսա
ճայնն. և ո՞ր կըկնածայնն. ո՞րն է
երրեքկեակ ճայնն. և ո՞ր երկքա
ռեակ ճայնն. զայն ևս տե՛ս սուր
ջիկայդ գրուադէլ ձեռք այսպիսի։

Տէ՛ս՝ զի ծայնքն և եղանակքն և
 լարքն և քնարքն ՚ի չափ և ՚ի քա-
 նակի են . և Թո՛ւնի Թէ՛ մինչ
 ցայս վայր էին (ասէ) եղանակք
 ծայնիցն , յորս երգէին և յար-
 մարէին զքնարսն սրբանունագ
 ծայնիւ . որնունագէ զերգս սբո .

Կամ նուազէին սբ երգք, հո
 գենուազական տանջօք՝ ազդե
 ցուք հոգւոյն սբյ. ուն ասի,
 սաղմոսիւք և օրհնուք և երգօք
 հոգւորօք անդադար փառանո
 րեմք: Աւրեմ ըստ դանթի, գո
 լելի՛ է ութներորդն թիւն. յորս
 եղանակք նուազին, 'կախ' զի
 է՛ թիւն բացարձակ, որով նշանա
 կի երկիցս քառեակն: Երկրորդ
 զի է՛ թիւն դասական: և ըստ
 յօհաննու որոանեցւոյն, սբ ի
 գիրս վեց օրեայ ստեղծագործու
 թեն, (ասէ՛) երկինն բաժանի
 յու՛թներրորդ կամարս. առա
 ջին և վերնագոյն կամարն զեօթ
 նեւին կամարն ՚ի ծոց իւր, ուն
 պնակ մի որ ստացեալ լինի ծոց
 իւր եօթն պնակ: այլև՝ յու՛թ

ներրորդ կամարն եդ արարիչն
 համայնից, զերկոտառան կենդա
 նակերպսն և զայլ անթիւ բազ
 մութի աստեղաց ասելով գովէ
 զութներրորդն զթիւ. Օ.ի ու
 եբրայեցիք ՚ի հուսն օրինի ութա
 ղեայ քնարաւ երգէին զսաղ
 մոսն. ուր բառիւս ութերրորդ
 ըստ առման եբրայեցւոց, նշա
 նակէ ութաղեայ սաղմոսարանն.
 Կ զութ աղիս կամ լարս ունօղ
 քնարն. Ուստի ասելով սաղմոս
 վս ութերրորդացն. և կամ ՚ի
 վր ութերրորդացն, կամի ա
 սել, թէ սաղմոսն այն, է երգե
 լի ութաղեայ քնարաւ. ուրի է
 սաղմոսն Ծ. I: և II. I: և այլք:
 և ուր երգն սաղմոսաց, է ութ
 կանոն. ըստ որում է բառ յու

նախան, ասի գանձն կամ քա-
 նուն. նաև զանուն. որ 'ի մե-
 րումս, կանոն. որ և ասի մինն
 յութից հատուածոց սաղմոսա-
 րանին: որ յայտ է, առ ութ
 կանոնն, ութ ութ գուբջայս բա-
 ժանեալ են, որ 'ի վր ութաղէ,
 քնարի: 'Եւ այնպէս ձայնն յունաց,
 է ութն. որպիսի է և մերն. որ
 նախ' ութաղէայ սաղմոսարանն,
 երկրորդ' սաղմոսն ութ կանոն:
 և երրորդ' ձայնն յունաց' և մերն
 հատուածեցէլք են. ձայնիւ եր-
 գոց' և հանգերձ նուազերքու-
 թք քաղցրածայն եղանակաւ:
 ու ասի յերգս օրհնուն և 'ի ձայն
 սաղմոսաց անդադար փառաւո-
 րեմք: Ըն սոցեն համաձայն գը-
 տանելոյ վ' հին քերթօղքն
 յիս 92 զմա-

զմասունս տաղաճտիական ոտից
 բաժանեն 'ի տեսակս յութներ
 որորդս . որոց ըստ կարգի առաջ
 նոյն ասեն սաեղ , որ ունի զա-
 ռաջինն միայն երկար . ո՛րդոն
 ո՛րհնե սցո՛ւք . և այլն որ է վեր-
 ջատանջ . քողաբորբ . քաղաղօտ .
 հաճեղ . աճարտեղ . ներգև .
 ութերրորդն՝ Լոնք : 'Կակ' սահ-
 մանեն զտաղն բաժանելով , թէ
 տաղն , է բան բաղկացել 'ի յօտից
 ճափեցելոց . և բաժանի յութն
 տեսակս . որք են այսպէս՝ վեցա-
 չափ . հնկաչափ . անուշ . ասքլէ
 փէական . Փալէվէական , Սա-
 ֆիքական . անափէստական և
 եամպական , որ ունի զվեց ոտս
 և' : ահա՛ քերթօղբ ևս զու-
 թերրորդն զթիւ կիրառոցեն

սակս երաժշտուէ, ուրեմն չափ
 և քանակ ունի երաժշտութիւն ե
 կեղեցական: Լ'ըդ' ուրեմն ա
 սասցուք նսխ' ձայնիցն Թէ ուրեց'
 ըստ կարգի, և ապա խազիցն'
 ըստ դրուէց. ուն' ասացաք, Թէ
 ձայնն յունաց, է ութն' (ոն' և
 մերն) որ ըստ լեզուի նց ասի,
 օգտօ' երօս. շի օգտօ' շի է ութն. և ի
 խօսն' է ձայնն: Աւրեմն ըստ դը
 րուէցն կարգի, է այսպէս. հան
 դերձ սկսուն ծովք. ահա սկսեալ
 բրօդօս աւանէս
 տէ ֆդէրօս նէ անէս
 դրիդօս նանա
 դէ դարդօս : այիա
 բլայիօս դու բրօդու . . . անէնէս
 բլլիօս դու տէ ֆդէրու. նէ էնէս
 վառիս աւանէս
 բլայիօս դու դէ դարդու նէ սյիէ

Ի՜նչա բաղդատի ընդ նա և մերն

ձայն՝ այսու կերպիւն :

առաջին ձայն . օրհնեսցուք ըզմ՝

առջին կողմ . օրհնեսցուք ըզմ՝

երկրորդ ձայն . օրհնեսցուք ըզմ՝

առաջ կողմ . օրհնեսցուք ըզմ՝

երրորդ ձայն . օրհնեսցուք ըզմ՝

ժողովառ օրհնեսցուք ըզմ՝

չորրորդ ձայն . օրհնեսցուք ըզմ՝

վերջ օրհնեսցուք ըզմ՝

Ի՜նչա կարգի դր՛ցի , է՛ այսպէս .

առաջին ըստ օտուէց , սկսուա .

ծոցն է՛ այլմնապէս . զորոց օրի

նակն դիցուք աստէն իւրաքան

չիւր ասուէք հանդերձ :

[illegible]

այիա:

անանէս .

նէանէս .

նանա .

այիա .

աանէս .

նէէանէս .

անէանէս :

նէայիէ .

անանէս .

նէանէս

նանա .

այիա .

անանէս

նէայիէ .

աանէս .

նէէանէս .

անէանէս .

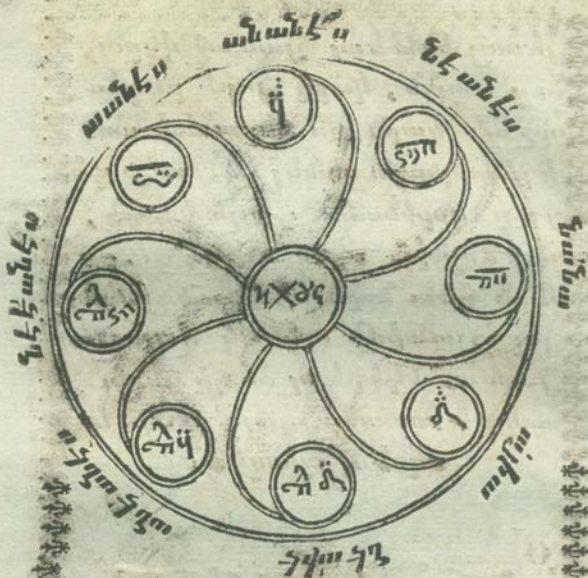
նէայիէ .

անանէս .

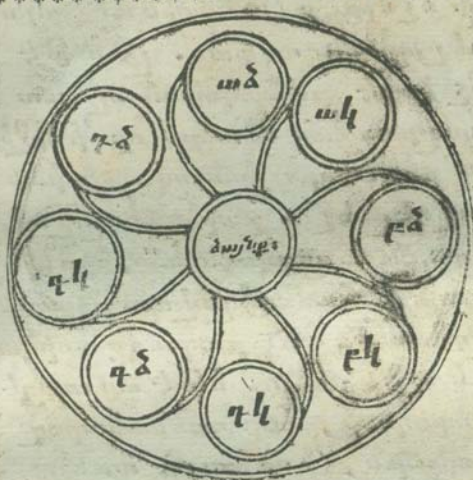
Լ՛հա սյապիսի սկսու՛ածովք դա
 սասացք նոյնն , ոպ թէ ոլորե
 լով զսոսա ընդ ասացու՛ածովքն
 րսա արարողունն ծիսի , կրթե՛ն
 զնորակիրթ ճայնա՛ւ որասէր դա
 սառօղքն . զի սորա յիրա՛ւի
 կրթօղք և վարժօղք են իբր
 զնորահասան . որ նախ քան բար
 ձրս սկսելոցն , մեղմ և հանդար
 ակ սկսեն ճայնի՛ւ . և ապա
 դուն ինչ յառաջ երթեալ բարձ
 րանայ . ոպ թէ՛ աստիճան քան
 զաստիճան ելանելով , իբր ՚իշա
 ճիղ կրթելոց վերաբերէ զան
 կիրթ սն . նոյն ելեէջուքն Բայց
 սկսու՛ածք նոյն , ոչ է նման մե
 յորոյն . ապ ՚ նախ սկսեն Բո՛ւրօսի՛ն
 ապա իջանեն Բարձրօրէ՛ց քեզ արե՛ւն
 և այլոցն հանդարտօրէն սկսել՝

Ետոյ երթեալ յառաջ վերա-
 նայ ձայնն, կարի յոյժ բարձր
 որչափ կարն քո վերտանի առ-
 ի բարձրացուցանել: Լստէն դի-
 ցւաք զօրինակն դաղափարին,
 ոնդ ձայնիւ՝ սկսուն՝ ածող՝ և ըզ-
 մերն հետ նմին դէմ յանդիման:
 յորոց ունիմք օրինակ վայելչա-
 յարմար նկարեալ ձեռք աղիւ-
 յակք. առաջի կայդ տես՝ և
 օկսեա՛ս սյսպէս:

Լ՛հա՛ ի մերումս կըմարանի կըր
 Թեալքն վարժէն զթերակիրթս.
 ոս Թէ օրհնեսցուք ըզմ'ը զի
 փառօք է փառաւորեալ: Լ՛յս
 պէս նորա ևս՝ աշխէն, նեմի.
 զօրինակսն եդեալ է ի վերն:

Օրոտա հեղինակքն, յարմար
 յերկրմամբ յօրինեալ և վսեմա
 կան պերճածեալքն ութնէն
 շքեղացուցեալ են ըստ ամանա
 կի պատրաստուեցն. ուր 'ի միջի
 իւրեանց եղեալն զայս, կարի
 գովել ի ինքեանց և ընդունել

զի ոչ երբէք յօժարին ևս յայտ
 նելալոցն ապագայ. լինի թէ
 ոչ կարէ բաւականանալ ըստ
 բաղդատման մերոցս. որ 'ի միջ
 նց բացայայտ լինելով, ք գիտե
 լով զէլէէջն. բարձրն և զօտորն
 զսուղն և զերկարն և", եբր թէ
 գովէլի՝ համարելով պահպանեն
 զգիտութիւն. ուղ բազումք փորձա
 ռեալ են: Արդ՝ եթէ ար տացէ
 կարողութի, իւր ամենակարող
 զօրութիւն, 'ի մի խումբ առեալ
 զերկուսն մի եղինապէս ենթա
 դատման, որանջէլապանծ շքե
 ղաշուք իմն արհեստիւ պերճա
 ցեալ ջահափայլեսցի, նոյնազօր
 իմաստութիւն. որ տայ զօրութի
 իմաստութիւն և հոգի գիտութիւն
 իսկ այժմ և եթ համառօտին

Ընթացեալ բացատրեացուք զին
 չուի խաղիցն՝ և որպիսի ինչուի
 ձայնից . ըստ ստորից՝ ըստ վերե-
 լիցն մարմին և անմարմին կար
 դացելոյն : Լ՛օդ՝ գոլ այսց իրաց
 ընդէլակնացն տեսողուէց ի հոց
 երաւշտականացն . քաջահռչակ
 հեղինակաց խաղասացողացն ,
 և առ ի մեզ մնացելոցն . որք և
 տեսանեցեալք ըստ ամանակի
 գոլ հին և նոր երաւշտացն վսե-
 մագունից . առաջինն՝ որ է «բիհի» .
 միջինն՝ որ է «ի» . և վերջինն՝ որ
 է «էլ» . նշանաց և խաղիցն ե-
 րաւշտականի արհեստից . «կախ»
 այսու . և . որ է՝ «օն» . որ ի միջի
 առաջադիւորաւի ասացեալն գրքի .
 որ է հինն երաւշտականութե-
 արհեստիցն : Իսկ այս է «օն» , բա-

զում նպաստ արկանէ յարչե-
 ախ . զի Թարգ սորա , ձայնա-
 չոր եղանակքն ոչէ հնար գտա-
 նել քաղցրանուագ հնչումն . և
 ընծայել մտադրողաց , քաղց-
 րագին լսողութեն ձայն : Որ 'ի
 յարմար յօրինել' և սեթևեթել
 պաճուճանօք պերճազարդել զբա-
 նաստեղծականն զբան' և հռե-
 տորական ասացուածն գիւտ
 կամ հնարս տաղաչափօրէն' և
 չափաբերական ասուիս . քիչ
 շարական որ է շարումն ականց .
 ուր ահարօնեան վական . որ ըն-
 դելուզելս անգին ականքք պատ-
 չականօք . Ելից 28 . 7 : ևս' շարա-
 կան , երգ . կամ տաղ կամ նը-
 չագ . և ըստ մեծի մասին ասի
 երգ եկեղեցւոյ : և Թէ' մեղէ

դի, որ նշանակէ քաղցրութիւն
 խօսիլն քսի. և է ներգաշնակա
 ի որ քաղցրանուագ երգ՝ յօրի
 նեալ բազմանիշ խաղիւք, և է
 թէ տաղն, որ է՝ ցնծուի հըրճ
 ի նանաց. որ ասացաւ տաղ, երբ
 թէ տայ՝ աղ. ըստ մեկնաբանու
 թէն յօսան ստորոգուէց արիս
 տոտէի. ոպ տղն՝ յուտելիսն,
 նոյնպէս տաղն, առ եղանակսն.
 այս, սոցա երբ համ և ճշնի
 իր լինելով ոպ թէ շարէ՝ յօրի
 նէ՝ և զարդարեալ պերճացնէ.
 որ կարի պիտանագոյն է ի ժա
 մու երգեցմանն. զի թարցսր,
 սոցա երբ անալի և անյարմար
 լինի. որ ի մերս ճայնակից՝
 համաձայն և կցորդ լինելով ընդ
 ումք՝ ճայն հանել մեղմօրէն
 205 քան

քան զնա, որ բարձրաձայն հըն
 չէ. այն է ձայն առնել. կամ
 ձայն բռնել. որ է թէ՛ խել. բայց
 անձայն ասի. զի ոչ ունի ընդ
 ինքեան ձայն. Թէպէտ ասացել
 լինի իբր ձայնահան. այլ՝ ոչ սակի
 է ՚ի կարգն ձայնահոր խաղից.
 Միայն և եթ ՚ի համայնս ձայնա
 հորաց վերելեալացն՝ ստորիջե
 լոցն՝ մարմին և անմարմին ասա
 ցելոյն, նպաստ արկանէ և ձայ
 նառիկ լինի. և արդ՝ ՚ի միջի ե
 րաժշտականի արհեստիցն, չո
 րեքտասանն խազ՝ լինին ձայն ար
 ձակ. ք ձայնահան, որ է ձայն
 արձակօղ. Որ ՚ի միջի սոցա գո՛ն
 մակաբառելին վերելեալ խաղք,
 որ ըստնց անի՛ւօէ. և են սոքա
 — օլի՛կօն. / օքսիւս. Եւ բէ-

Դասերի. Ա— գո՛ւ ֆիմա . Կ
 բէլասթոն . ՝ ախօգէնդիմադա .
 գէնդիմա . Լեիփսիլի : Լը
 տորիլէալն խազք , որ ապի Գ
 Դեմ . Էն մակեռակ ՝ աբօսդ
 բոֆօ . ՝ ախօաբօսդբօֆիսի
 տէսմի . աբօրօի . Կ դրադիմօի
 բօրօն . Լէլաֆրօն . Կ Լ
 խամիլի : յորոց ոմանք են մար
 մին , որ է «օն» . Լ ոմանք անմար
 մին , որ է Բէ՛ն : վերելիցն գոլ
 մարմինք , են վեցեքին սորա—
 / . Ե . Ա . Կ . ՝ : Լ սառ
 ղինք , են երկու . որ է «օ» . ՝ .
 ՝ : Լ ' ոչմարմին է , Լ ռչան
 մարմին . այլ՝ Լ եթ արտաբերա
 կան հնչմամբ , է ձայն իմն : Լ
 գոն անմարմինք 2 վերելիցն՝ Լ
 2 ստորիցն : 'ե վերինսն՝ ' . Լ Լ
 207 Լ

և յստորոն՝ Ը. և Կ. ասա-
 ցաւ մարմին՝ և անմարմին. զի
 որ մարմին է, նա՛ ՚ի վր ասուեց
 իբր Թէ մարմնաւորի. և որ ան-
 մարմին, նա՛ իբր Թէ ոչմարմնա-
 շորի՝ և ոչմարմնացուցանէ զա-
 սուին: Նալ՝ զձայնս սոցա այս
 պէս առ ՚ի միտդ. նախ՝ վերե-
 լիցն որ ասի աշխատ. և են ութ-
 նեքին սոցա որ ասի օ՛գո. — I.

| 1. Ս I. Կ I. Կ I. Կ I. Կ I.
 4: իսկ ստորիցն որ ասի 4-րդն՝
 և են վեց, որ է՝ Է. Ը. Թ. Կ. Լ. Ժ.
 2. Կ 2. Ը 2. Կ 4: Լ. Ժ. Ժ.
 ընդ հանուր խաղճ վերելեալ ք,
 յարմար է բաղադրանութիւն առ
 ստոր խաղիցն սեպհա-
 կանութեանց
 այսպէս:

—₁. —₁. 1₁. 2₂. 2₂. 3₃.

1₁. 2₂. 3₃. 4₄.

2₂. 3₃. 4₄. 5₅.

6₆. 8₈. 10₁₀.

1₁. 2₂. 3₃. 4₄. 5₅.

1₁. 2₂. 3₃. 4₄. 5₅.

6₆. 7₇. 8₈.

9₉. 10₁₀.

11

209

12

ԼՅա՛ սյսա՛նի նշանօքն խաղիւք
 բորճրնայ և ստոր իշանէ երգեց
 մուկն խաղից և ասուԹիք ձայ
 նից և'։ Եւ գո՛ն այլ ևս մեծա
 մեծ նշանք խաղից որոց իսկ ասի
 Դէ՛տի Իֆօտա՛տիւ . զնս մեծամեծ վայ
 ելմանն տեղի դնեն իբր նշան իմ
 այլ իմնացս . և են ալ օղս խաղք
 այստքիկ . իտիբլի՛ . բարազլիդի
 գի . գրօղիմա . լի կիսմա . գիլիս
 մա . անդիգէնօ՛ գիլիմա . գրօմի
 գօն . սդրէբդօն . դրօմիդօն սին
 ակմա . փսիֆիսդօն . փսիֆիսդօն
 սինակմա . կօրկօն . արկօն . սդաւ
 րօս . անդիգէնօմա . օմալօն . Թէ
 մադիտմօնէոօ . Էդէրօսէքսօ .
 Էբէյերմա . բարազալէսմա . Էդէ
 րօն . քսիւրօնգլաւմա . արկօսին
 Թէդօն . կօրկօսին Թէդօն . ուր
 անիս

անհումա . արօտէրմա . Թէսդէ՝
 արօԹէս . Թէ՛մաարլո՛ւն . Խօր
 էճմա . չափումա . փափփադօ՛ն
 բարագալէամա . դրօմիգօն բար
 ագալէամա . բիւամա . սիւմա .
 սինակմա . էնարքոօ . վառէա .
 Խմի ֆօնօն . և Խմի ֆթօրօն :

Գո՛ն այլ ևս նշանք որոց ստի
 ձայնից այլ իմն կերպ դառնալն .
 ք, իբր սկզբան ձայնից անյայտ
 լինիլն . ուր ստի ֆթօրմ՝ և՛ : Լ՝ յլ և՛
 առաջնոյ ձայնի մէջն՝ ծանր ձյն
 է . երկրի մէջն՝ չորրորդի կողմն
 ձայնէ և՛ լը կարգի : զայստօսիկ
 քըս այսպիս գիտելով եկեացուք և
 ասարցուք , Թէ զի՛նչէ խաղիցն
 ձայնք . և որպիսի ինչէ հնչմուսնք
 նոցին : նախ՝ — — — — — ֆօն .

1 . — 1 . — 2 . — 2 . — 2 .

3. 3. 4. 4.
 5. 5. 6. 6. 7.
 8. 10. 9 2. 1.
 2. 2. 2. 3. 3.
 4. 4. 5. 6. 6.
 7. 8. 1. 1. 2.
 2. 3. 3. 3. 4.
 4. 4. 5. 5. 6. 4.
 6. 3. 2. 2. 7. 10.
 9.

၁၁၃၀၆၁၁

1. 2. 3. 2.

3. 4. 4.

5. 5. 8.

9. 10. 6. 7.

8. 1. 1. 2.

2. 2. 3. 4.

5. 2. 2. 1. 2. 2.

2. 2. 4. 3.

6. 5. 6.

1. Հա՛ 3 ի սօնն գողով'ի մի կարգ ,
 առի աճօ՞ւ , որ է անձայն . և՛
 ունի 1 ձայն . և — գողով միակ
 1 ձայն ունի . և —՝ գողով առ
 գէնտիմայն 'ի ծայր օլիկօնի , 2
 ձայն հանէ . այս —՝ գող 'ի
 յեզր , խափանէ սորին ձայնն ,
 և ինքն յատուկ 2 ձայնի՛նն 'ի
 կիր արկանի . այս —՝ գողով . 2
 գէնտիմայն 'ի վրայսր — 2 ձայն
 հանէ . և ՝ 3 . այս — ևս 3 .
 և՛՝ այսպէս ըստ կարգի . Օրո
 սա ևս այսպէս գիտելով տես
 ցուք , թէ ո՞րպիօի կէրպի՛ն է
 ձեն մեր հայոցս խազից . որ ա
 հանախ իսօնն մեր , է այսու կեր
 պի՛ն — . որ առի սառ . իբր թէ
 ասուն , որ է խօսուն . քիբր ձայ
 նահան և ո՛չ համանգամայն . զի

ունի սօնն յունաց՝ գողով կէսն
 լճի նոց, որ վերին կտուցն քա
 ջայայտ ցուցանէ, մերն ևս է
 լով կէսն այբի, որք իբր ան
 հնչեցեալ հանդարտօրէն ձայն
 արձակելով միշտ անդրադառ
 նան. և ոչ կարեն լրացէս լճի
 կամ լճի լինիլ և ձայն հանել իբ
 րե զայլն. այլ՝ ուն նախկին գո
 լով գրոցն երկոյունց, հանապօղ
 ի կեր արկմանն տեղի, ա. ե.
 է. ը. ի. ո. օ. ու. (որք են
 ութ և ոչ այլ ուն ասացաւ ութ
 աղեայ քնարաւ և'') ասելով
 ձայն արձակեն՝ և բաշխեն հան
 րից գրոցն ասութէց զձայնս՝ ուն
 յայտ իսկ է նկատողաց: նաև
 թաշտն մեր, կարէ յարմարիլ
 ի սօնի, սակայն զօրուի թաշտին,

ո՛չ է նման նմա . այլ՝ այլազան
 կերպիւն : Ի՛յլև՝ խազքն հայոցս
 Թարց Թէուէ , է այսպէս ըստ
 դրիցն կարգի . երկաթ . սուղ
 սու՛ւր՝ . Թո՛ւր . ոլորակ . խո՛ւնձ
 վերնախաղ . ներքնախաղ . քար
 քաշ . խօսրովային . ծո՛ւնկ .
 ծնկներ . քէնկորձ . ձակորձ
 էկորձ . խո՛ւմ , հուհայ . փա
 ԹուԹ . զարկ . փո՛ւշ . շէշտ .
 պարոյկ . բո՛ւԹ . ԵրկբուԹ . Ի
 սոցանէ . , ըստ քերթողացն
 կիրարկման , սղից և երկարից
 վանկից դնեն , բայց կիրառոցեն
 մանաւանդ տաղաճափք , Ի շա
 րագրութիւն երաժշտականս : նմա
 նապէս՝ և կան և՛ ի միջի մերումս
 մեծամեծ խազիցն նշանք՝ զորո
 գնեմք ըստ վայելմանն տեղի ա

սուէց . զոր օրինակ . կիսաւիա
 ԹուԹ . Իտիբլի' փուշ . շէշտա
 Բենկորձ . մեծ արենկորձ . Խըն
 Ծարենկորձ . Խօսրուլաւնա .
 Խօսրուլաւի' օ . կիսախո'ւմ .
 Թաշտ . շէշտաւԹաշտ . փշարեն
 կորձ . վերնակէս . ներքնակէս .
 մենկորձ . փշադարձ . Երկոլո
 րակ . շակորձ . Էմվէ . Իւհէ
 Ի . պէկորձ . Եյէէ Ի . զակորձ
 զ . րէյրէ ր . Սոքա ըստ ձեոյ ձայ
 նիցն , կարեն 'ի լուսն հասուցա
 նէլ զոր ինչ ձայնաւոր ասաց
 շաճք գտանի . որոց ոմանք եր
 կուքն 'ի մի տեղ եդեալ' և զե
 րիսն կամ այլ աւելի և պակաս
 երկարի և սղի երգն ասացունա
 ճոց միջնորդուք երաժշտի . զի
 ույ մինն առնէ . և միւսն կրէ .
 և

և մուսն երևի . որ ահա երա-
 ժիշտն առնէ . խաղքն կրէ . և
 ասուին տեսանեցեալ երևի . ոպ
 ասէ պորփիւրն , Թէ առնօղն ,
 տունելին , և առեցեալն : և հա
 մեմատի բաղդատման՝ ասացելն
 ի պրոկղէ , Թէ ծանօթութի պատ
 ճառացն , Է վախճան հանճարոյ՝
 և արունեստից . զի յայնժամ ա-
 սեմք վերահասումն արհեստից ,
 յորժամ զպատճառն (առէ) ծա
 նիցուք զասացունածոցն : Սկսեմն
 դիցուք աստէն զօրինակս ամե-
 նայայտս տաղից և մեղեդեաց
 քանի մի՝ հանդերձ ձայնիւ , և
 խաղիւք խառն ընդ յունաց .
 յորս անկիրթք իբր վարժեալ
 կրթեսցին :

የሥራ ሥልጣናት ሥልጣን

ՏՆՆՆՆՆՆՆՆՆ Տ
ՆՆՆՆՆՆՆՆ ՆՆՆՆՆՆՆՆ ՆՆՆՆՆՆՆՆ ՆՆՆՆՆՆՆՆ

ԳԱՐԵԻԷԼ ԵՐԵՄԵՅԱՆ

³ Ը = Ը Ը = Ը Ը = Ը
 աճետիս աճետիս աճետիս

Ե Ե Ե
 քեզ մարիամ Ե Ե
 Ե Ե Ե

Եւ լաւ լաւ լաւ
բանաւոր տաճար եղեր դու

Երկնաւոր Թագաւորին ուրախ

Ե Ե Ե Ե Ե
Եր ուրախ Եր ուրախ Եր

Ե Ե Ե Ե Ե
Կոյս մարիամ ուրախ Եր

Նոյ Կեօնէի աւ

Ե Ե Ե Ե Ե
Լսոր Նոր արե հարեալ

Ե Ե Ե Ե Ե
Ի նորահրաշ արեգակնէ

Ե Ե Ե Ե Ե
Ի նորահրաշ արեգակնէ Լսոր
Նոր

Նոր շուշան ծաղկեալ ինո

րատունկ բուրաստանէ ինո

րատունկ բուրաստունէ :

Նշանակէ Բն :

Երկինք երկնից իմաց արա

Բն Երկնայինք Դուք խո

一 二 三 四 五 六 七 八 九 十 十一 十二 十三 十四 十五 十六 十七 十八 十九 二十 二十一 二十二 二十三 二十四 二十五 二十六 二十七 二十八 二十九 三十 三十一 三十二 三十三 三十四 三十五 三十六 三十七 三十八 三十九 四十 四十一 四十二 四十三 四十四 四十五 四十六 四十七 四十八 四十九 五十 五十一 五十二 五十三 五十四 五十五 五十六 五十七 五十八 五十九 六十 六十一 六十二 六十三 六十四 六十五 六十六 六十七 六十八 六十九 七十 七十一 七十二 七十三 七十四 七十五 七十六 七十七 七十八 七十九 八十 八十一 八十二 八十三 八十四 八十五 八十六 八十七 八十八 八十九 九十 九十一 九十二 九十三 九十四 九十五 九十六 九十七 九十八 九十九 一百

Եւ ի բերդս Երուսաղէմի

二
 三
 四
 五
 六
 七
 八
 九
 十

Իրն ընթացէք զերկնեց ար .

[illegible]

քայն իմարին տեսէք որ այսօր

一 二 三 四 五 六 七 八 九

וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה

三十一

or or or or or or or

— — — — —

o o o o o o o o o

— — — — —

եկեալ ի կուսէն ծընեալ

— — — — —

մայր անարատ մօրէն մարմ

— — — — —

նացեալ:

Յ-Ի-Լ-Ե-Մ . 41 :

— — — — —

կանայք ոմանք եկին ի մեծ

ՄԵՆՈՒՄԵՆ

զատկին յայն շաբաթին մա-

րիամ սողովմէի և եւր ըն-

ՈՒՆՈՒՄԵՆ

կեր մագդաղենի :

ԿԵՆՈՒՄԵՆ

Եւր զընթացիք և սրբասնեալք

ԵՆՈՒՄԵՆ

ուր ընդ նմա այլ շրջին :

ԻՄ

224

ՅԵ

Հարկաւ իւրեան. Բ:

— — — — —

Հարկաւ իւրեան ոյսօր աւել

— — — — —

տիս որդիք սիօնի ընդ իւր յա

— — — — —

բոյց մեր զնախահայրն զանկէն

— — — — —

ի դրախտէն նաեւ այլոց զհոգիս

— — — — —

սուրբ հարանց զգերեալսն ի

ժիւ

225

բան

— — — — —

Հորհեաց զայն զոր կորցիւ հայր

— — — — —

մեր նախկին և զուարթունք երկ

— — — — —

նից ընդ մեզ երգական ցեալ գոչեն

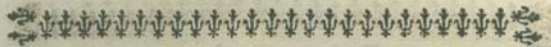
— — — — —

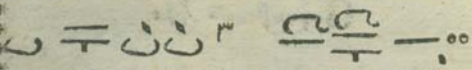
օրհնեալ է սբ յարութիդ դո

— — — — —

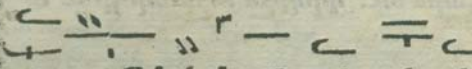
վեալ է սբ յարութիդ :

228

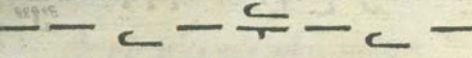

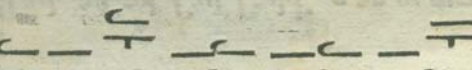
𐌹 𐌰𐌶 𐌵𐌳 𐌰𐌶 𐌸𐌰𐌸𐌰𐌰 𐌸𐌶𐌰

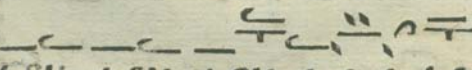
𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶

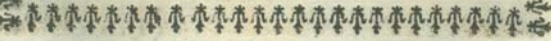
𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶

𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶

𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶 𐌸𐌶

Յորդան 43:

Ն Ե—Ն Ե—Ն Ե—

Յարեաւ իրկին աշխարհի և ա

Ն Ե Ն Ե Ն Ե Ն Ե

զատեաց զազգս մարդկան մահ

Ն Ե Ն Ե Ն Ե Ն Ե

ուա առնէն քրէյ ըէյ ըէ ըէ ըէյ

— Ն — Ն — Ն — Ն —

ըէ ըէ ըէ ըէ ըէ ըէ ըէմլէ ը

— Ն — Ն — Ն — Ն —

ըէ ըէ ըէ ըէ ըէ ըէ ըէ ըէյ ը

— — — — —

ըն ըն ըն ըն ըն ըն ըն ըն

— — — — —

ըն ըն ըն ըն ըն ըն ըն ըն

— — — — —

ըն ըն ըն ըն ըն ամուս

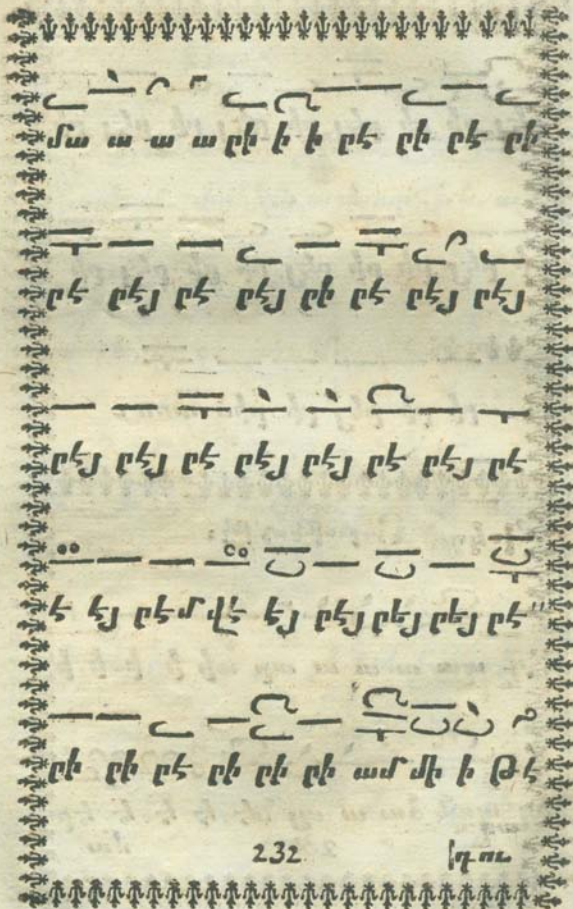
Յարութեան Բի:

— — — — —

Էն պա ա ա ա ա ա տի Է Է Է Է

— — — — —

Էղ պան ճա ա այ նէ Է Է Է Է

232

1700

դու ու ու բար ձեր զանդ րա.

0 — 2 — 2 — 2 — 2
 նիկն իմ սէ է է է է

3. 11. 17, 18:

Իկոյս վիմէն յարեաւն պսօր

— ۳ —
 ۱۰ ۲۰ ۳۰ ۴۰ ۵۰
 ۶۰ ۷۰ ۸۰ ۹۰ ۱۰۰

ազա առեաց քիչ ըն ըն ըն
233 ըն

— 2 — 2 — 2 — 2 — 2 —

[illegible][illegible]

ᠢᠨ ᠤᠯᠤᠰ ᠲᠦ ᠵᠡ ᠶ᠋ᠣᠳ ᠪᠡ ᠴᠡ ᠬᠡ ᠭᠡ ᠮᠡ

卷一百一十五

*
 𐌹𐌹 𐌹𐌹 𐌹𐌹 𐌹𐌹 𐌹𐌹 𐌹𐌹 𐌹𐌺 𐌹𐌺

一、二、三、四

բէ բէյ բէ բի բէ բիս տոս :

ገደማልክ ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ድንጋጌ፡

Երեւոյ ըրդւոյն Պաճնի՝ Եյսն

նայէ՛ր այսօր ծընա՛ւ ե՛լ ջանիկն

մարէրիբերիամ ։

Իսկ իհնէ զմանէ արեանն ձե-
րոյ՝ հոտ անայշ բուրեաց իյե-
րիսա՝ և հոտոտեցաւ տէր ի
հոտ անուշից ընդ կամաւոր
պատանդա գրո ձեր։ ով ոք
զկոնդեանք։

Հանր ամենակալ որ անաբե-
ցե՛ր ըզմիւսձին ողորդ իփր-
կուի մարդկան։ հե՛ղե՛ր և
զհոգւոյդ պարգևս։

Իլէ՛ք թզի՛ արդ զանուննստան
մենացեալ քաղաքն բազմաժո-
ղո՛ւ վեհեղև իբրև աշխ-
ղաւ տրուովք իմեջ հեթանո-
սա՛յ իշխան աշխարհի նեղև
հարկատու ։

Իհա՛ էառ զըրումն 8 ձայնն, ըստ
յերիւրմանն յարմարութե. զի

անկարելին, կարելի՛ լինի՝ իբր
Թէ ձեռագրով: այժմ և եթ
ցոյց իմն եղեալ եղև ոպ Թէ
ոչ իրօրէն գծման Թէ ուէ. այլ՝
ըստ ընտրուէն իրի: Գիտելի՛ է
ևս, յաղագոս ձայնից՝ Թէ ուս,
տի՛իցեն. և յուսմէ՝ գտան. ոտե
փանննոս փիլիսոփայն գոլով
(ասէ) հռչակափայլ երաժիշտ՝
և հմուտ ձայնիցն, զհանուրս
ձայնս գոյից՝ բաժանեաց ՚ի մա
սունս այս ինչ. որք են բառա
ջել. կառաջել. խընջել. բջել
գոջել և՛: և ՚ի սոցանէ առեալ
՚ի ձայնիցս, ՚ի գործի զուգա
թևս, առ ամ ձայնս՝ մի առ մի
երգեր ձայն արարեալ: յետ
սորս Թիմգիանոս գէսբացի լել
երաժիշտ հմտագոյն, ընդ ար

Նետաւոր գործարանի, զամ
 հաւաքեալ զձայնս՝ ի միադի,
 բաշտպէս նուագէր: Յետ եր
 երաժիշտ ոմն, այլ կերպս ի ձայ
 նէն յարմարեաց նուագս, և
 հարկանէր նովաւ զամ զձայնս
 կենդանեաց: յետ սորա երա
 ժիշտ ոմն, մի հիւսնակս ի մի
 փայտէ հնչման՝ ած գտաւ: և
 յետ նր եղբայրն՝ բձ ի դարբնէ
 և յերկաթոյ կռելոց: և գձ ի
 հոսանոց գետոց: և գձ ի ծը
 փանաց ծովային ալեացն: ապա
 երաժիշտ ոմն, գոլով հմուտ
 ամ ձայնիցն կենդանեաց, բաժա
 նէ (ասէ) զչորս կողմուսնքս. ալ
 բի և'': և երաժիշտք ոմանք ա
 րարին 2 զստեղս. և են ասաց
 լածք իմն երաժշտական, յօրի
 237 նեալ

ԳՈՒԹ
3. 57

նեալ յողնախուսմբ խաղիւք, ք
ստեղամբք: և զայստօրիկքս, հո
գեխառնեաց մարգարէն՝ և ու
սոյց երգեցողացն. զի ուն աման
և աստի տաւ զօք պղնձեօք եր
գէին. և այլք քնարօք և'': Ի՛յ
և բուն ձայնքն, քէն ըստ չո
րից տարերց կերտեցեալ. զի ուն
ասի օրհնեցէք մոմ գործք մն
զմօր. զի նոքօք ևս օրհնուին մյ
ի բերանոյ մերումս կատարի
իբր թէ գոլով բաղկացեալ մար
դըն՝ ի չորեք նիւթեայ բնուէ:
զի յետ եղանիլ գործոց, ասա
ջինքն ի չորից տարերաց. և բ
կենդանակերպից. և եօթանց
մոլորակաց (ոնք ասացաւ) ուսան
հանգիտացեալ իրերաց. ոնք ահա
տեսանեսս յնջիկայդ աղիւսակի
238

ՏԷՈ

զորս սբ վարդապետքն Թարգ-
 մանեցին 'ի յունաց և յասորոց
 ընդ նս և զնոմ գրեանս . արարին
 երգս շարականաց՝ կարգադրե-
 լով եղանակս յնոմ ձայնից . զնս
 և սբ Խաչակ սլարթե և հայրա-
 պետն մեր , 10 ձայնս , ըստ
 Թուոյ 10 արարածոց . ք երկնից
 և երկնայնոց . երկրի՝ և երկրայ-
 նոց . ծովուց՝ և ծովայնոց . օ
 գոց՝ և օդայնոց . որք սենին ըզ-
 գոյացուի 'ի վր չորից տարերց .
 յաւելեալ հրեշտակաց՝ և մարդ-
 կան , որք են 2 ստեղծ . որք իբր
 Թէ 'ի չորից՝ 10 բաղեցաւ 'ի վր
 10 աղի քնարին , որով դաւնիմ
 զսաղմոն երգեր . և մի ձայն է
 այլ նոմ տաղք և երգք . նաև կա
 րելի է ոչ Թէ է ձայնաւորացն ,
 յի

այլ՝ ընդ հանրիցն գրոց՝ հանել
տալն զձայն, ընդ արհեստաւոր
գործարանի: զի ոպ 'ի հնոց, ու
մանք ուսեալ ի՞նչ գրոց թեուին.
յա 'սփարառ 'ի կիր արկանէն ոպ
թէ խաղքն յունաց և մերոցն
ինչպէս եղանակ ընծայէ ասու
թէց, սոքա ևս՝ նոցին նման.
և են այսպէս. ԴԷԷ՝ ԴԷ՝ ԴԷԷ՝,
Երիցս անդամ եթէ ասասցի, ի՞նչ
դիրն լրանայ: Լ՝ՅԼ իմն կերպ.
ԴԷԷ՝՝ ԴԷԷ՝՝՝ ԴԷ՝՝. եթէ երկու
անգամ յողովի, վեշտասանն լը
րանայ. և այլք մինչ 'ի լման կար
գի. և է գիտութի իմն երաժշտա
կանի արհեստի. որ ասի 'սփա
րառ, իբր թէ՛ զարպ: Եւ գո՛ն
մերձակայ ընտանիք սոցա. (որ
ասացաւ) շուր ասուլի. և են եր
Ժ.Ր. 241 կեակ

Կեակ տառանց և չորից միոյ
 Թիւս. այսու եղանակաւ. եւ
 սաթ, զէ'է' զէ'է' զէ'է' և''
 Փահտէ, զէ'է' զէ'է' զէ'է' զէ'է'
 և'' : Տէվրի քէպիր զէ'է' զէ'է'
 զէ'է' և'' : յէրեվան, զէ'է' զէ'է'
 զէ'է' և'' : Հաֆիֆ, զէ'է' զէ'է'
 զէ'է' զէ'է' զէ'է' զէ'է' զէ'է' զէ'է'
 զէ'է' զէ'է' զէ'է' զէ'է' զէ'է' և'' :
 զարպիֆէթ. Սադիլ. Տէվրի ըն
 վան. Սուհամմէս. չիֆտէ տիւ
 յէք. տիւյէք. նիմսադիլ. նիմ
 տէվիր. ընմէլ. էֆէր. հէզէճ.
 սէմաի. իւրիւքսէմաի. և'' : որք
 ասին ուսու, քիսկական ասուի
 եղանակաց, որ է ասլ. զի ու
 սուլն, է' չափ և քանակ եղանա
 կի. Ուրք քաջայայտ են, ներ
 արհեստիս եղելոց. որոց ոմանք

Երկու 'ի մի ետեղ նստել ծափս
 ծափի հարեալ իբր Թէ ցոյց
 տան զարհեստս : և ոմանք միայ
 նակ լինելով կշռեն և չափեն սո
 քօք զասացուն ածն իւր , նոյն չա
 փովն դրէ Թէ որպիսի եղանա
 կաւ խնդրէ երգել , դնէ եղա
 նակն շարագրուէց . որ իբր նը
 ման խաղից նունագի ուղ Թէ չա
 փով և կշռով : սոցա հետ ընթա
 ցեալ դիցուք օրինակ իմն յեղա
 նակաց այսու ձայնիւ բի առ
 իմանալի արեգակն քս :

52

Ա՞րեգակն իմանալի . չա՞ռա
 գայթ հո՞ր փա՞ռուցն որդի . Թա՞ռ
 գաւճո՞ր Թ՞աճաւճորաց . Ե՞ւ
 մարգարէ՞ մա՞րգարէից . քրէ՞յ
 րէ՛ րի՛ րէ՛ րի՛ րէ՛ րի՛ րի՛ րէ՛ . րէ՛
 րի՛ րէ՛ րի՛ րէ՛ րի՛ րի՛ րէ՛ . րէ՛ րէ՛

243

րէ րէ րէմ, րէ րի րէ րէմ,
 րէ րէ րի րէմ. րէ րէ րու րի րէ,
 րի րի րէմ. րէ րի րէ րէմ վէ
 րէմ վէ. րէյ րէ րի րէյ րի րէ րի
 րի րէ. րէ րի րէյ րի րէ րի րի րէ.
 րէյ րէ րի րէ րէ րի րի րէ րէ րէ
 րի րէ րէ րէ րէ րի րի րէ րի րէ
 տոս. Ըստ եբրայեցւոց՝ մե-

տիայ:

Ենունդ անհայր՝ ըստ մարդկու
 թէ. նաև անմայր՝ ըստ՝ ԾԾունէ.
 ով կեցուցի՛ք դու թի. կեցո՛ր ըզ
 մեզ՝ յոյս մեր բարի քրէյ րէ
 րի րէ՛:

Եւ՝ րկնաւոր՝ փէ՛նայ օծեալ.
 հա՛րսին եկեղեցւոյ գովեալ.
 յոյս փառանցդ՝ փա՛ռաւորեալ.
 եւ՝ րգեմք ձայնիւ ե՛րկրադադեալ.
 քրէյ րէ րի րէ րի րէ՛ րի րի րէ.

րէ րի րէ րի րէ՝ րի րի րէ . Դէ՝
 Դէ րի րէ՝ րի րէմ . Դէ րի րէ՝ րի
 րէմ . Դէ րէ րու րի րէմ . րէ՛ րէ
 րի րէ՛ րէ՛ րի րի րէ . րէ՛ րէ րի
 րէ րի րէ՛ րէ րի րէ . րէ րի րէ րի
 րէ՛ րի րի րէ . րէ՛ րէ րի րէ րէ՛
 րէ րի րէ րէ՛ րէ րի րէ րի րէ՛ րի
 առա . Ը՛ առ եբրայե՛ ,

Մարտիրոս , 53 :

'Րարի՛ չհամա՛յնի՛ց՝ Ընդ
 հանո՛ւր գոյնց . Կենա
 րա՛ր Կեցո՛ւցն՝ Քրիստո՛ս չխաբ
 հի՛ . զքեզ բարեբանեն՝ արա
 րածք ա՛մենա՛նէ նա՛նէ՛ նա՛ նէ՛
 նէ՛ նա՛նէ՛ նէ՛ նէ՛ նա՛ նա՛նէ՛ նա՛նէ՛
 նա՛ նէ՛ նա՛՛ նա՛՛ նէ՛ նա՛՛ նէ՛ նա՛՛
 նէ՛ նա՛նէ՛ նէ՛ նա՛նա՛նէ՛ նա՛նէ՛ նա՛յ

Օճեցեալ Թագաւն՝ ր' յս միա
ծին. բարեգո՛ւթ մարդասէ՛ր՝
ամբ բո՛լորի՞ց. զքեզ բարեբա
նեն՝ արարածք ա՛յ:

Աւրեմս երաժշտուէ գիտուին
սէ է այնքան խոտելի քան Թէ
գովելի. զի ոսկ ասի յերգս,
զոր զհոգին ամ շունչք բարե
բանեցէք երգով և ձայնիւ ցըն
ծուք. ահա ասելով ամ շունչք,
պարունակէ՛ զընդ հանուրն. ոսկ
Թէ ամ աղգք, բարի բանիւք բա
րեբանեցէ՛ք բարձրեալն. նաև՝
երկրաւորքս՝ ընդ երկնայինսն.
հողեղէնքս՝ ընդ հրեղէնսն միա
բանական ձայնիւ երգելք ասե
լով ալելուիայ. զի երկին, ք
ինչ է. և երկիր, (ասէ) ք իր է. օդ
և հաւր. հող՝ և քաւր. ոսկ ընդ
246 հա

հանուր ձայնքն, նախապէս 'ի
 վր սոցին հաստատեալ գոյր. վր
 այնր հարկէ օրհնութիւն այ կատա
 րել 'ի բերանոյ մարդկանց, զի է
 արարչագործեալ 'ի նոյնոյ յա
 րարչէն այ. որ ահա հրեշտակ ք
 յերկինս և մարդիկ ք 'ի յերկրի
 միշտ պարտին անդադար գործ
 ութիս մատուցանել 'ի նա՝ ձայնիւ
 ցնծուէ, ք երաժշտական եղա
 նակաւ: Նաև կայ իբր հաստա
 տուն ներ յունացն երաժշտա
 կանի արհեստից՝ արհեստս. որք
 իբր նման տմին 'ի դէմ նր պա
 տարագի, որ ասի լէր-րիէ՝ երա
 ժշտական ձայնիւ եղանակեն.
 որ 'ի միջի Գրգիւտաւ առաջեալն
 գրքի, հանդերձ չափով. ք ուսու
 լի: զնմանէ ևս դիցուք օրինակ

Դէ՛ ըհ ըհ ըու . Դէ՛ ըի ըի ըի
 ըի ըհ ըի ըհ ըհ՝ Դէ՛ ըի ըհ ըի՝
 ըի ըհ ըհ Դօն օլօն ՚ի բօտէքսօ
 ձէնի՝ Դէս անկէ լի անկէ լի Դէս՝
 աօրանդօս, տօրի Թօրո՛ւ ձէնօն Դաք
 սէսին ալիլուիւմ :

ԼԻԳ Եւաքէն, ԲՅ :
 ԼՄՆԻ՛ ԴԷ՛ Դօն Գիլի՛օն է՛ Դ
 Դօն ուրանօննէ՛ նէ նաւնէ
 նաւանէ՛ է նէ նաւ անէ նաւանէ՛
 է՛ նէ՛ նաւ նէ՛ նաւ նաւ նէ՛ նաւ նաւ
 նէ՛ է՛ / նէ՛ նաւ նաւ նէ՛ նաւ նաւ
 աւնէ՛ է՛ նէ՛ նաւ նաւ նէ՛ ալիլուիւմ :
 զի ոսլ երգօղ անձայինն երգոց ,
 ասէ օրհնեցէք զաւր և սաղմոս
 սաացէք նմա . ահա՛ սաղմոսա
 րանն , լինի գործի օրհնութի ,
 և լռեալ կայ Թարց գործողի .
 զի ոչ երբէք գոչէ : Իսկ սաղմո

սեբգն յորժամ երգաբանէ՝
 յայնժամ գոչէ . ոպ ի հնուսն եր
 գէին քնարաւ . տաւ զօք և սրըն
 գօք և՝ ըստ ոգելոյն հոգեշունչ
 իմաստնոցն , թէ ամ սաղմոս մա
 կագրիւ և վերնագրիւ , ոպ և
 յուսմէ երգելի է . ոպ ասէ հո
 գեհանճար և բանի բուն իմաստ
 նապերճ ջահակալն վանանդեան .
 թէ որ՝ այսպէս ի հարաւոր , այն՝
 դասապետին էր երգելն : Ուր
 վերնագիրն միայն է՝ ոպնոս , այն՝
 հանդերձ նունագարանօք , կամ
 գործօք երգոց էր երգելի , ք
 լաւգոյն և նոյն և՝ : Ուր միայն
 մակագրի օրհնութիւն , երգելի է
 ճայնիւ միայն , թարց նունագա
 րանի : Ուր օրհնութիւն ոպնոսի , էր
 սկսանելի նախ նունագարանն ,

և ապա հնչակցէր երգաբանու
 Թին: և լլեր առի սալոս օրհն-է,
 էր սկսանելի ձայնիւ երգչացն,
 քառիւնդէն, և ապա հնչակցեր
 նուազարանն: զի ուն ասէ հոգ
 ւովնբլ շարժեալ մարդարէն,
 հարելով մատամբ զտասն աղին,
 երգեաց զխորհուրդս զանճառե
 լիս. որ ինքն վկայէ, Թէ սաղ
 մոս ասացէք առ անձ ի ձայն
 քաղցրութե. որ ահա դուրով
 ինքն կատարեալ երաժիշտ՝ և
 ուսուցիչ զերաժշտականն, ուն
 Թէ նոր ի նորոյ դոյացուցանէր
 զարհեստս: այլ՝ եօթանց մո
 լորակաց ճառադայթարձակ նը
 շուիցն ցոլացմանէ առեցեայն
 ձայն. և քի կենդանակերպիցն
 և յայլոցն, եթէ ար կամեցի
 հան

սաղմ
 70. 2

1 հոս
 15. 16

Հանդերձ մնացունածովքն սոցին
 Թէ խաղիցն յունաց և մերոց
 Թէ երգոցն, և աղիւսակացն
 յետածգելոց, լիցի 'ի կատարն
 Հասուցանել ուն յերեսն 202'
 այժմ և եթ ցոյց իմն տալով 'ի
 զրաւն հասցուք 'ի խրատն. զոր
 տայ հոգին անեղծի. զոր օրհ-
 նեն սերօքէք և միշտ փառաբա-
 նեն քերօքէք անլուելի հնչմամբ
 նմա յաւէտ երկրպագութի և
 փառաբանութի քաղցրաձայն եր-
 գով այժմ և յաւիտեանս ամէն.

ԼԻԿ ԵՄԵՐԵՆԻ ԲԵՐԵՍԻ, ԲԵՆ:

աս' էսքէրինա՛ս' իմօն էվլս
 հաս', բրօստէքսէ այիէ
 գիրիէ. գէ' բարսախհու իմին

Վիճակն ամարդիւն, օգիմօնս
իօտիքսս, էնդօմօ դին՝ անաս
դասին :

Գիգլօտադէ լայի՝ ոիօն, գէ՛ բէ
րիլավէդէ աւդին, գէտօդէ
տօքսան էն աւդի, դօ անաս
դանդի էդ նէգրօն, օդի աւ
դօս էսդին օթէօս՝ իմօն, օլիդ
րօսամէնօս իմաս, էգ դօն անօ
միօն իմօն :

Տէֆդէ լայի՝ իմնիսօմէն, գէբ
րօսդինիսօմէն խրիսդօն, տօքսս
դօնդէս աւդու դին էգնէգրօն
անասդասին, օդի աւդօս էս
դին օթէօս՝ իմօն, օ էգդիս բը
լանիս դու էխթրու, դօն դօս
մօն լիդրօսամէնօս :

Հոգւոյն երգէր՝ ըզտան աղին.
 մատամբ հարեալ՝ մարգարէին.
 ճայնիւ երգոց՝ երգաբանեալ.
 օրհնաբանէր՝ զբանն անեղին :

աբխազական լեզուի օրհանգստի
ըզտեմը յո՞րք հանձնարեմքն են նոր
զեւ-բա՛րիս յի՞շտ արեւելիս
լո՛ւսն սա՞ղմոս անսա՛նց հո՞ս
նը՛ մա՞ն օ՛րհանձնարեմքն յի՞շտ մե
արեւելիս լեզուի

Ահա լիան թէ՛ր տիգէի՛ն գի՛շտ
ըն՞ծի՛ս դեւս էն թէ՛ր յի՛շտ
բը՛հի՛ն է՛նք նի՛ս յի՛շտ արեւ
ելի՛ս լո՛ւսն է՛րք սո՛ւմ օ՛ր
նի՛ս տէ՛ր դո՛ւ դի՛րի՛ն Ենդի՛ն
Թա՛րա է՛նք նի՛ս սա՛ղմոս տէ՛ր ան
հո՛ր տո՛ւփ՞ս սա՛ղմոս լո՛ւսն է՛րք
արեւելիս լեզուի անսա՛նց հո՞ս
Ժ.Օ. 256 70

Դ՞՞ ամ զմա՛գէ՛ն օնգաւա՛ւ
 Ժ՞սալա՛սդէ ամ շգ՛ո էն ւա՛ւ
 Լա՛կալմօս ւա՛ւ ամ շգ՛ո էն ւա՛ւ
 Են ւա՛ւ ւա՛ւ ւա՛ւ ւա՛ւ ւա՛ւ :

Եւ 4 ցաւալէն դօւալի՛ն Բա՛նիւ : Բն :

57 :

ամնկէլօս էլօ՛ւա դի գէ
 Խարիդօմէնի, ամկնի՛ բորթ
 Տէնէ Խճէ՛րէ, գէբալին էրօխճէ
 րէ . օսօս՝ եիօս՝ անէ՛սդի , դրիի
 Լքօսէ գդ՛ի ֆու : ֆօդի՛ զո՛ւ ւ, ֆօ
 րնէ՛սի էրօւսալի՛մ . Եկա՛ր տօ՛ք
 սա գիւրիւ , էբիսէ՛ անէ՛դիլէ .
 Խճօ՛րէլէնին, գէալալլու սիօն .
 սի տէ ալնի՛, գէրբու Թճէօդօ
 գէ՛ , էն դի էլէրսի՛ դու դօ

գոլաւ :

ՆՐԻԴԵԱՆ. ԲԻ, 58:

Նա՛ւ քա՛նյսօր օծեալ
տըն 'ի քա՛ղա՛ք դա՛նթի .
Լ՞ա՛ստղ ծագեա՛յց 'ի յերկնից՝
բա՛ղմե՛լոյն 'ի մա՛րի . ընդ զօրս
հրեղինց՝ 'ի բացօթե՛այ հովի՛ւքն
ե՛րգանկցեալ, եկեա՛լ տեսին մա-
նուկն ըզյ՞՛ս խանձարրապա՛-
տեալ . ա՛նե՛տի՞ս ա՛նե՛տիս . լոյս
մեծ ծագեա՛ց արարածոցս . ա-
հա՛ արքայն ին՛ք յայտնեալ
ցուցա՛ն, պա՛րագրե՛լով բանն ա՛ն
մա՛լըմին 'ի մարմնի . Լ՞հրեշ
տակ ք երկնից՝ յե՛րկրի օրհնա՛-
ծայն ե՛րգո՛վ . գոհա՛բանեն զսբ
258 ԺԸ

Տընո՛ւնդն փառա՛ւորեն զօր
Տընո՛ւնդն :

Յարութեան. ԴՅ. 59:

Ըղա՛րէ՛ր կա՛նայքն ե՛-
կին ի՞՞գերէ՛զման փըրկ
ին կա՛նխեալ. առ ի՛խնկե՛ր
զմարմինը՛ն ան. որք լո՛ւն
զճա՛յն յարուե՛ր յարուե՛ր,
նրէ՛ շտա՛կապեւոին անէտի՞ս
ճայնեւոլ առ ո՞ր կա՛նայսն. ո՛րք
ընթաղեա՛ր առ աշա՛կերտսն.
Ըե՛լ լո՛ւզճա՛յն յարու՛:
Աւրա՛խացեալք ընթանա՛յին

պէտրոս և յօհաննէս 'ի կէնսա
տո՛ւ և սբ գերեզմանն . 'ի հան
դիսի՛ յարու՛ն :

Ուրախացուք և ցնծա՞ցուք
որդիք նոր ռիօնի՛ այսօր բերկ
րեալ և միշտ յաւէտ 'ի հանդի
սի յարու՛ն :

Յարութեան . Դէ, 60:

Օր վեցերորդըն եօթնե
կի՛ն . մա՞րմնով մեռա՞ն
նա՞ 'ի խաչի՛ն . նիկողի՛ մոտ
ընդ յովսէփի՛ն . բա՞րձեալ զմար
մի՞օնն յի՞սո՛ւ և սի՛ն :

Դատեալ խնկով ԾԷԼԻԿԵԼԻՆ
 Եղին՝ ինոր՝ գէրեզմանին.
 ի վիմափոր՝ կոյս տապանին.
 անդ՝ իսկ՝ տքնեալ՝ օր երրորդին
 Ի ջեալ հոգւով բանտն անհա-
 գին. եւ անդ փրկեալ՝ զկա-
 պեան լս հոգին. ո՛րք ի ըստ
 լերս՝ մահու էին. անգատե-
 ցան՝ անբեամբ գանձինն.
 Եւ արեալ այսօր՝ փառք հո՛ր
 բան. մինչ արշալոյսն՝ անուշո-
 տեան. ընդ իւր յանրոյց՝ զբ-
 նուիս մարդկան. արձակեցան
 Եւ ի մահունն :

Մեծահարգելի. Բն. ԾԷ:

Սուրբ երկու մանրեալ

մոլէն. յարեալ փա

ռօք՝ աւուրաւ ժողովն. որ ի յա

ւուրըս քառասունն: զիքն

յայտնէր՝ աւմենեցո՛ւն:

Ի՛կա՛տարիւն՝ ո՛ր ի՛նչմէն. ըզ

կերակուր՝ խնդրէր զյետին.

մասն ճրկան՝ խորովածին. և

ըզ խո՛րիսխ՝ քա՛ղցր մեղու՛նին:

Հաներ զնս՝ բեթանիայ. ուր ըզ

մովսէս՝ լեառն սինայ. եդ ի՛վը՛

գլխոյ նց. ձեռ. և իւր օրհնել՝ բա

նիւն զնոսա:

Ի՛նդ ի՛յերկինքս վերացեալ. վը

թւոց՝ հողմոց ելեալ. նովին

[illegible]

Смр-л-м. 43, 63.

۱۳۳۲

არჯაღი ^{რეზინის} ღარი

[illegible]

Մա՛ն փ՛րկցի՛ն ա՛ռ օծանե՛ն

ᠵᠡᠷᠡᠭᠡ ᠲᠡ ᠲᠡ ᠲᠡ ᠲᠡ ᠲᠡ ᠲᠡ ᠲᠡ

丙午 丁未 戊申 己酉 庚戌 辛亥 壬子 癸丑
 甲寅 乙卯 丙辰 丁巳 戊午 己未 庚申 辛酉

[illegible]

ṣḥ ṣḥ^a ṣḥ^b ṣḥ ṣḥ ṣḥ^c ṣḥ ṣḥ^d

𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰
 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌺𐌹𐌸𐌰

[illegible]

三

264

1002

Խաչի. Բ, 64:

Խաչա՛վա՛ս օ՛րհնէ՛ր

խաչա՛վա՛ս օ՛րհնէ՛ր

բէ՛ւե՛ռե՛ցա՛ւ քրէ՛յ ըն ըն՛ ըն

ըն՛ ըն՛ ըն ըն ըն ըն ըն ըն՛

ըն ըն ըն՛ ըն ըն ըն ըն ըն՛ ըն

ըն ըն ըն ըն՛ ըն՛ ըն՛ ըն ըն ըն

ըն ըն ըն ըն՛ ըն՛ ս տո՛ւս:

Յարութեան. Գ, 65:

Յարժան՛ւ լո՛ւսն՛ զտ՛րն յա

րո՛ւցեալ՛. օրհնէ՛ր գո՛ւբ

զե՛րգ ս յօրհնեալ. մե՛տամս

նի՛ցն՛ դա՛սք սրբա՛մնեալ. զե

րե՛ք սրբե՛անն՛ օրհնա՛մնեալ.

այսօ՛ր յորդե՛ք՛ նոր տօնի՛. եր

Լ. ԿԵՐԷ շՕՐԱՆԷԿԱՆԻ. ԳԻ, 66:

ՆԻՊԱՐԱՆԻ ԶԱՅՆԻՆ ԵՐ

ԳՈՅ ՕՐՀԱՆԲԱՆԻԱ ԱՆԸ

ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԶԱՆԲԱՐ ՄԻՇՈՒ ՓԱՌԱՎ

ԲԱՆԻԱ. ԻՆՇ ԹԱՌԻԵԱԼ ԱՆՈՒՆ

ՕԸԵԱԼԴ ՄԻՇ ԲԱԳԱՆՈՐ:

ԻՐ ԱՆԴԱՂԱՐ ԵՐԳՈ՛Վ ԴՈՒ ԵՐԳԱ

ԲԱՆԻԱ. Ի՛ՆՏՐԵՂԻ՛ՆԱՅ ՓԱՌԱՎ

ԵԱՆԻԱ ԻՍԿ ՕՐՀԻ՛ՐԱ. ԱՍՈՂ ՄԻ

ՆԱՆԸ ՕՐՈՒՆ՝ ԱՅԻԾԱՌ ԱՐԵՎԱԼ:

ԸՆԴ ԵՐԼՆԱՅՆՈՅ ԴԱՍՈՒՆԻՍ ՕՐՀ

ՆԵ՛ՐՔ ԶԱՆԱՊԱՂ. Ա՛ԼԵ ԼԵ՛ ԼԵ՛

ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛

ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛

ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛

ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛ ԼԵ՛

մե սիայ . ողորմեա մե զ կէ ցու
ցի չ:

Մատթ. Բար. Եւ. 67:

Եւ ի բարձրման անդին
յանորոնէստ աթոռ յան
ձրն անէ՞ ր վս մեր՝ ըզմահ
խաչի օ՞րհնեալ ես միշտ բարե
բանեալ գ՞ օվեմք ըզքեզ քրէ
րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛
րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛
րէ՛մ վէ՛ Էմ վէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛
րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛
րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛ րէ՛
րէ՛ րէ՛ րէ՛ Էմ վէ՛ Էմ վէ՛ րէ՛
րէ՛ րէ՛ րէ՛ րիստոս:

Ո՛ր ի կողահոս աղբերէ գ նորո
գէ

ԳԵՅՈՐ արարածքս և անմահա
 ցաք անվախճան փառօք օրհնեմք
 ըզքեզ քրէ ըն" :
 Իրեք սրբեան ձայնիւ գովեն սե
 րօքէքն ըզքեզ յաւէա . և քե
 րօքէք փառաբանեն՝ զօրք երկ
 նայնոցն երկրպագեն քրէ ըն" :

Սալուս օրհնութեան. 44, 68 :

Ընդ անձնս իսկ և սաղմոս

անձնս իսկ և սաղմոս

և սաղմոս իսկ և սաղմոս

և սաղմոս իսկ և սաղմոս

Ի՛ ճա՛յն օրհնո՛ւ ԼԹԵ՛ան գո՛ ՎԵ՛
 Լ՛ կա՛թօն՛ գո՛ Եքսոմօ՛ Լօյի՛ս
 Թէ գո գի՛րի՛մօ՛ փա՛լի՛ն գո՛օ
 Եօմա՛ղի՛ս ու Լի՛ փսի՛սդէ. Ղաու
 անանկէ՛ լի՛ն գո՛ բրօ՛ի գո՛ է
 Է՛մօս սա՛ւ գէ գի՛ն ալի՛թա՛ն
 սու՛ գա՛ղա՛նի՛ գղա՛. Է՛ն աէ
 գա՛լիսօ՛ րտօ՛ փա՛լի՛րի՛օ
 մէդ օտի՛ս է՛ննէ՛ նէ՛ նէ՛ նա՛
 նէ՛ նէ՛ նա՛ նէ՛ նէ՛ է՛ նէ՛ նա՛
 նա նէ՛ նէ՛ նէ՛ նէ՛ նէ՛ նա՛ ա՛նէ՛
 նա՛ ա՛նէ՛ նա՛ նէ՛ նէ՛ նա՛ նէ՛
 նէ՛ նէ՛ նա՛ է՛ն կի՛թհա՛րա՛ ալի՛
 Լօւի՛ա ա՛լի՛ նի՛ Եքսոմօ՛ Լօւ
 Է՛մօս

1. ուրիշ Թաժիշ. 45, 70:

Նեղագոյ ծանցիւն եւր
գեն՝ երեքսըրբեան
զերգոհրէ՛ զէնք, բարեբանեւ
երգաբուն՝ նզքո անմահ տէ
րուի՛ր. Հայց կենանց և բա
ժակ անմահո՛ւն, Թաժիշ
որդի՛ բէյ բէ բի՛ բէ բի՛ բէյ
բէ բէ բի բէ բի՛ բէ բէ բէ բի
բէ՛ բի՛ բէմ բի՛ բէ բէմ բէ բի
բէ բի՛ բէ բի՛ բի բի բի բի բէ
բէմ բէ բի բի բէմ զէ բի բի
բէմ զէ՛ բէ բէ բէ բէ բի՛ բի
բի բէ՛ բի բէյ բի՛ բէ՛ բի բէյ
բէ՛ բէյ բէ բի բէ բի՛ բի բի բէ
բի բէ՛ բի բէ՛ բի՛ բէ՛ բի բի բէ
բէ բէ՛ բի բի բէ՛ բէ՛ բի բի բէ
բէ բէ՛ բի բի բէ՛ բէ՛ բի բի բէ՛

ՍԼ

բի

բի բի բի բէ բէ ~ բէ բէ բէ բէ ~
բէ բէ ~ բէ բէ ~ առն :

Սուրբ Եղիշ Կոմիտաս. 41, 71.

Բէ ք սաղմոս և Ե
տո ք Ծախնուծի

ալէ Լուսնայ. սաղմոս ամս

գէ ք նըմա իւր ճան յն քաղց

րուէ ալէ Լուսնայ :

Փոշ հարէ ք ի գլուխս ամ

սոց յանուր նը շանամ Երի

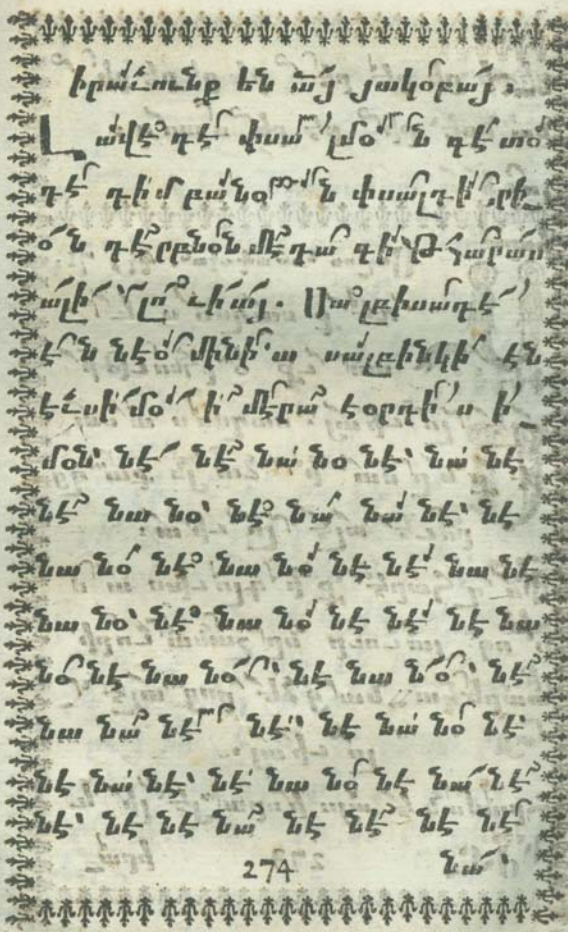
տաբեկա նա ց ձէ րոց ալէ Լ

լուսնայ :

Հրաման է անց Երաւ յէլ և

ԺԲ

Երա

Իրաւունք են ար յակօբայ :

Լ արե՞դէ փա՛սմ' լմո՛ւն գէտօ
դէ՛ դիմբա՛նօմ'ն փա՛սղդի՛նք
օ՛ն գէրբնօն մէ՛դա՛ն գի՛թ հարա՛ս
ալի՛ն լո՛ւհայ . Սա՛լբիտա՛դէ՛
է՛ն նէօ՛ միմի՛ն սա՛լբիեկի՛ն էն
է՛ն սիմօ՛ն ի՛մէրա՛ն էօրդի՛ն Ի՛ն
մօն՝ նէ՛ նէ՛ նա՛նօ նէ՛ նա՛նէ՛
նէ՛ նա՛նօ՛ նէ՛ նա՛ն նա՛նէ՛ նէ՛
նա՛նօ՛ նէ՛ նա՛նօ՛ նէ՛ նէ՛ նա՛նէ՛
նա՛նօ՛ նէ՛ նա՛նօ՛ նէ՛ նէ՛ նէ՛ նա՛ն
նօ՛նէ՛ նա՛նօ՛ն նէ՛ նա՛նօ՛ն նէ՛
նա՛նա՛ն նէ՛ն՝ նէ՛ նա՛նօ՛նէ՛
նէ՛ նա՛նէ՛ նէ՛ նա՛նօ՛նէ՛ նա՛նէ՛
նէ՛ նէ՛ նէ՛ նա՛ն նէ՛ նէ՛ նէ՛ նէ՛

նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛
 նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛ նա՛ն է՛
 յո՛ւնի՛սյ օ՛գի՛ բրձուդ՝ ա՛կմա՛ դօ
 խորձի՛լ էսդի՛ գէ՛ գրի՛ մա՛դօթէ՛
 ի՛նդօ՛վ:

Լ. Երանուհի Էդուարդի. Բ
 Նուարա՛ն գլէ՛լի՛ն
 պա՛րագրի՛ն՝ սըբո՛ւ
 չի՛ն՝ ի՛յա՛ն ըգանդի՛ քո՛ւմ ա՛ն
 բի՛ծ ա՛նարա՛տ Կոյս՛ գո՛վէ՛լի՛ լի՛
 վի՛ գո՛վէ՛լի՛ լի՛ լի՛ լի՛ լի՛ լի՛ լի՛
 մայր՛ սըբո՛ւ չի՛ն՝ ի՛յա՛ն ըգան՛
 դի՛ քո՛ւմ:
 Լ. Սըբէ՛րց՛ ցա՛ն Եկա՛լի՛ Տօ՛ր
 275 պա՛տ

պատկեր յորովայնի քո՛ւմ
 կրեցե՛ր գե՛րասբ կոյս գո՛վելն
 գո՛վելն լն լն լն լն մայր՝ յորո՛
 վա՛յնի քո՛ւմ:

Յարմատոյն յեստեայ ծաղկե-
 ցեալ՝ որ տարար ՚ի յարգանդի
 քում զանտամեղին զլոյս . գո՛ւ
 Ո՛ր ՚ի հօրէն առաքեցեալ բնա-
 կեցա՛ն յորովայնի քում՝ և ծը-
 նա՛ն ՚ի քէն կոյս գովե՛:

Յարգութիւն ԲՅ, 73:

 Է կոյս տիրածին՝ մարի-
 ա՛մ ընտրեալ յանեղէն .
 մայր անկնօրհնեալ ցանկալն՝
 քրօքէ հողէ՛ղէն . հա՛րսն անա-
 276 րստ

րանդու անբիծ . տաճար լու-
 տոյ՝ գերանբիծ . երանուհի՝ օր-
 կոյս , կոյս երանելի . հարսըն-
 սրբուհի՝ մայր և թագուհի .
 բարեբանեմք զքեզ միշտ՝ բենա-
 կան տեղի :
 Եթու քառակերպեան կազմեսի
 ի յեօթն աստեղէն . որ ընտ-
 րեցար լինել տաճար բանին
 մարմնեղէն . հարսն անա :

ՏԻՆԴԵՄԷ . ԴՅ , 74 :
 ամրա՛ գրե՛ անպարագ-
 րե՛լի ԲՅԲԻՅԵՐ Բաւնն
 Ի՛մա՛մ ԲԵՆԻ՛ ԲԵՆԻ՛ մար՛ Դ յե՛-
 ռիւրե՛ Ե՛րկրո՛րդ . ամ՛ Դ ամ՛ մ
 277 Ե՛րկ

[illegible]

Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ

ԼԻԿ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ 75:

Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ

Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ
 Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ Ե՛կ

քրէյ ըի՛ ըէ՛ ըէ՛ ըի՛ ըէ՛ ըէ՛
 ըի՛ ըէ՛ ըէ՛մ զէ՛ ըի՛ ըէ՛ ըէ՛մ
 զէ՛ ըի՛ ըէ՛ ըէ՛^օ ըի՛ ըէ՛մ ըէ՛ ըի՛
 ըէ՛ ըէ՛^օ ըի՛ ըէ՛մ զէ՛ ըի՛ ըէ՛
 ըի՛ ըէ՛ ըէ՛մ ըէ՛ ըի՛ ըէ՛ ըի՛ ըէ՛
 ըէ՛մ ըի՛ ըի՛ ըէ՛մ ըի՛ ըի՛ ըէ՛մ
 զէ՛ ըի՛ ըի՛ ըի՛ ըէ՛մ ըէ՛ ըի՛ ըի՛
 ըի՛ ըէ՛մ զէ՛ ըի՛ ըէ՛ ըի՛ ըի՛ ըէ՛մ
 ըէ՛ ըի՛ ըէ՛ ըի՛ ըի՛ ստո՛ս մատո՛ւ
 ցանեմք զօրհնէրգութիւն քեզ
 Ո՛ր Թա՛գա՛ւն՝ ըդ ես Թա՛գա՛ւ
 Հորա՛յ ե տէ՛ր տէ՛րա՛նց անպա
 րադի՛ծ անե՛ղ անմահ բա՛ն
 անէ՛լմ՛ւհի՛ւ

ԱԷԷ ԵՐԵՄԻԱ ԻՆԴԻԱՆԵՐՆԵՐ 76

ԲԷ

ԼԷՐԹԱՆՔ ՂԵՆՐԴ

ՂԱՄԱՆՆԱՍՏԱՆԸ ՄԵՆՅԼ

ՔԱՂԱՔՆ ԲԱՂՄԱԺՈՂՈՐԹԱՆՔ ՎԼ

ԵՂԼԻՐԵԼ ԱՅՐԻ ԼՅԵՍԼՆՈՐԱՄՈՆ

ԹԷ ՆՄԵՂ ՏԵԹԱՆՈՐԱՄԹԱՆՔ

ԻՂԽԱՆՆ ՎՂԽԱՐՏԻՆ ԵՂԼԻՐԵԼ ՏԱՐ

ԿԱՄՈՐԹԱՆՔ ԼԱՐԼՈՐՎԵԼԱՅ Ն

ԳԵՂԵՐԻ ԼԱՐԱՄԱՍՏԱՆՔ ԻԼՐԻՎԵ

ՏՆՈՄԻՆ ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԼԱՎԵԼԱՆ

ՄԻՆԹԱՐԻՅ ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ

ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ

ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ

ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ

ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ ԵՂԼՐԹԱՆՔ

Հորք ճանապարհաբանաց .

դարձարուք՝ հայեցարուք և՛
տե՛ղսէ՛ք . Թէ եցե՛ն եր-
բէ՛ք ցա՛նք ըստ ցա՛նոցս լեալ՝
որք՝ ի վր իմ հասի՛ն . բարբառե-
ցա՛ն տր՝ և կորացոյց զի՛ն՝ յա-
նձը բարկուե տրամառութե՛ն
րոյ՝ :

ՄԱՐԿՈՍ ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ ԴԵՐ ԵՐԵՄԻԱՆ 77:

Մանձին՝ կո՛յրն մա՛րի
ամ կա՛յր ան խանձին .
ի՛նքոյ մի՛անձնին հեղոյ՛ր ան-
տօսը՛ կը՛սկը՛ծ մամբ ո՛րտի՛ն և
զայս ունէր՝ ձա՛յնս ո՛ղո՛ւմե՛լ
այ ո՛հ այ ո՛հ . զքեզ ի՛նչանտե՛
սողի՛ս հազար եղուկ՝ մօ՛րս այ
րա՛ծ ուր՛րտի՛ս :

յ իմ միածին որդի՝ ոմ
մատնեցար .

Ի՛նչ իմ ցանկալի յս՝ ոմ ձաղեցր

Ի՛նչ իմ լուսատեւ որդեակ՝ ոմ
ապտակեցար .

Ի՛նչ իմ լոյս աչաց իմոց՝ ոմ խա
ւարեցար .

Ի՛նչ իմ համատիւր ծաղիկ՝ ոմ
թառամեցար .

Ի՛նչ իմ անբիծ աղաւնի՝ ոմ ըն
բռնեցար .

Ի՛նչ իմ լուսադեղ շուշան՝ ոմ
մըթացար .

Ի՛նչ իմ աննման որդեակ՝ որպէս
մերկացար .

Ի՛նչ իմ կենդանի աղբիւր՝ ոմ
ծարաւեցար .

Ի՛նչ իմ սիրասուն որդեակ՝ ոմ
նախատեցար :

ի' լար մայր իմ' այնպէս
սրգալի .

տհա՛ ցաւ քո՛ ինձ կըս
կըծալի :

Մի' լար մայր իմ' դառն ար-
տասունալի .

տհա՛ որդի' քո իմ սիրե - լիս :

Մի' լար մի' լար' մայր իմ ցաւալի

և դու նրմա՛ լէր մայր սիրելի :

Մի' լար մի' կոյս՛ միշտ աղէր
սալի .

փոխան իմոյ՛ տհա՛ քեզ որդի :

Մի' լար մի' լար' մայր իմ ցնկալի

զի մի' մնասցես՛ անզաւակ որդի :

այ ինձ որդեակ՛ դառն
անպարտական ,

զիւրդ եղեր՝ մահու պիտական:

Ո՛հ ինձ որդեակ՝ պայծառ ա-
րուսեակ:

զիւրդ դարձար՝ յորէն գունակ:

Ո՛հ ինձ որդեակ՝ վայելչհասակ:

Վս՛էր եղին՝ քեզ փշեայ պտակ:

Ո՛հ ինձ որդեակ՝ յսմիածին:

էր զգեցար՝ կարմիր ծիրանին:

Ո՛հ ինձ որդեակ՝ յսցանկալի:

Վս՛էր Թողու՝ մօրքս սրգալի:

Ո՛հ ինձ այսօր՝ որդեակ՝ սրե-
րալի:

Այ՛ մընամ՝ այսպէս տրտմալի:

Ո՛հ ինձ որդեակ՝ ողբամ ան-
դադար:

սուգ և կըրօկիծ՝ դառն արտաս-
նական:

Ո՛հ ինձ որդեակ՝ աղբիւր կեն-
դանի:

էր կարօտիս՝ կաթիլ մի ջրի:

որդեակ . իմ միածին .
էր վն 'ի խաչն' բռնե

ցար :

Եւ յիմ որդեակ . այ իմ քաղցրիկ .
վն էր եղեր' արեամբն երկեալ

Ի ոյս արե ոյս . կեանքըս կենաց .

վն էր փրշով պրսակե ցար :

Եւ ահա հոգւոյս . մօրս քոյ կուսի .
իմ արեգակն' խաւարեցաւ :

Եւ յիմ որդեակ . այ իմ ճագուկ .
գառնուկ զաւակ' էր մատնե

ցար :

Իմ աննման . յս որդի աչացըս

լոյս' էր մըթացար :

Եւ այ ինձ աշուոր . աւսող գերոյս .
զի տեսանեմ' զորդեակս իմահ :

Հազար եղով . ինձ ցաւալիս .

ահա' որդեակս' է գառն մահ :

Եւ ամբ :

~~~~~

Լ'նանէս բժ:

րիսդօս եհնադէ տօքսա
սադէ, խրիսդօս էքս ու
րանօն ալբանդի սադէ. խրիս
դօս էքս իս իփսօթիդէ. աւա
դէ դօ գերիօ բաւ սա իյի, գէ
էն էլօքրօսնի, աւիփնիսադէ
լաի, օդիտէ տօքսադէ:

Լ'սօսէ լաօն, Թաւմադոնլօն
տէսքօդիս, իօլրօն Թալափս
գիմա խհէրսօսա բալէ. էգօն
տէ դէլսթիս, էկգօրէս դրիվօն
վադին, բօլու դիթիփիս իմին,
օն գադ ուսիա, իսօն դօ բադ
րի, գէվրօդիս տօքսա
սօմէն:

ՄԷ ՝Ծ ԵՍՆԻԷՆ :

Ա՛յիօս օթէօս , Ա՛յիօս իսկ
հերօս , Ա՛յիօս աթանա
դօս , էլէիսօն իմառ . երէյ՝ երէ՛
Տօքսա բադրի , գէ էիօ , գէ՛
Ա՛յիօ բնէ՛ւմադի , գէնին , գէ՛
այի , գէ էիս դուս էօնաս դօն
էօնօն աթի՛ն . Ա՛յիօս աթանա
դօս , էլէիսօն իմաս : Ա՛յիօս
օթէօս Լ՛ :

Ինպոպատի՝ ճգնաւորաց . ում օ
րէն՝ է կուտանաց . պար առնե
լով՝ նքյ վանից . փառաւորել՝
զտէրն փառաց:

ԼՈՒԷ ԲԱՐԵՆԴԱՆԻ. 79:

ՀԱՆԵՀԱՆՆ՝ ԳՆԾՈՒՆ. ԵՄ
ՆՈՒՐԱ ԲԱՐԻ՝ ԽՆՆ
ԴՈՒՆ. ԵԿԱՅՔ ՍՅ
ՍՈՐ՝ ԳՆԾԱՍՏՈՒՔ.

ԵՐԳՍԻԳԵԼՈՒՎ ԳՈՋԵՍՏՈՒՔ. ՄԵՐ
Ի ՄԱԾԱՐ ՍՔ ԻԼՐՈՒՄ. ՄՐ յԵՐ
ԿԻՆԱ յԱԹՈՒ ԻԼՐՈՒՄ:

ԵԿԱՅՔ ԵՂԲԱՐՔ՝ ՊԱՐԵՍՏՈՒՔ.
ՂԵՐԳՍ յՈՐԻՆԵՍԻՎ՝ ՀՐԾՈՒՆԵՍՏՈՒՔ.
ԵՐԳ ՂԱՆԱՂԱՆ՝ ԳՆԾԱՅԻ. ՊԱՐ
ԱՈՆԵԼՈՒՎ ԱՍԱՍՏՈՒՔ. ՄՐ 'Ի':

Ոստոստե լով՝ ճայնե լով. կայտը
ռե լով խնդալով. ծափրս ծա-
փի՝ հարե լով. ճայնարձակեալ՝
երգեսցուք. Թր 'ի տա':

Լ'յսօր է՝ բարեկենդան. է՝ և
մեծ բարեկենդան. 'ի միտ ա-
ռէ՛ք՝ ո՛վ եղբարք մերձեցւ՝ բախ-
լախորան. Թր 'ի տա':

Լ'չուրքս մեր՝ խնդուէ. է՝ մի մեծ
գամ 'ի տարին. մինչ ժամանակ՝
'ի ձեռս է. կատարեսցուք՝ ըզ-
բարին. Թր 'ի տա':

Իայ հասանի՝ մեծ պահոց. որ
է օր՝ աղօթելոյ. աւանդուի է՝
բարի. համայն եղբար'ցրս մե-
րայ. տէր 'ի տա':

Փառքս տացուք՝ անեղին. զ՝մեզ
յայս աւուրս՝ հասցողին. յա-
ւիտենից՝ յաւիտեան. միշտ ան-
խափան՝ անզրաւ. Թր 'ի տա':

Լ. Ի ԶԷՆԻՐԷ ԵՐԷՊԵՆ. 80.

Եթև ամպոյ նրման՝ ես
դու իսկուհի. անբիծ
կոյս երանեալ՝ ծընող միածնի.
պաղատելով գոչեմ՝ ի խորոց
որտի. լե՛ր բարեխօս առ տէր՝
կոյս երանելի՛. զի քեզ եմ յու
սացեալ՝ մայր տն յսի:

Վամպար լուսափայլեալ ջահ
անշէջ վառեալ. հին մարմնացե
լոյ՝ դու մայր անուանեալ. յու
սացեալ եմ ի քեզ՝ և ապաւնի
նեալ. լե՛ր բարե՛:

Ուսակերտ առագաստ՝ դու
անտանելոյ. հրաշալի ճեմա
րան՝ բանին բարձրելոյ. աղերս
արկեալ գոչեմ՝ քեզ կոյս գեր
յարգոյ. լե՛ր բարե՛:

Նորհաճաղկեալ յանձն իմ.
զհա

զհամայն բերկրուի . զարմա՛ն ա-
 լի հրաշիւք՝ մեծ խորախուծի .
 նազելի մարիամ՝ բարի քաղց-
 րուծի . լէ՛ր բարե՛' :

Աքնաղատիւյ խորան՝ լուսափայ-
 լեցեալ . մաքրասուն կուսուծք՝
 դու զարդարեցեալ . խղճալի
 ծառայ քո՝ է քեզ յուսացեալ .
 լէ՛ր բարե՛' :

ԻԲԻ աշԵՒՍ ԺԻՂԵՆ. 81c

Ենարարիդ՝ անեղածնի՝
 անտանելոյդ՝ իսկապէս .
 աղաղակեմ՝ միշտ և յաճէտ՝
 մինչ ի վախճան՝ գերապէս . վի-
 րօք մեղաց՝ըն յանցանօք՝ վիրա-
 չորեալս՝ սաստկապէս . ա՛ւաղե-
 լով՝ ձայն արձակեմ՝ արի՛ փր-
 կել՝

կել՝ զվերանորո . վս փառաց՝
անունն քո սբ՝ զերծո՝ մեղաց՝
զմեղանորո :

Իսկակունին՝ ծընունդ էիդ՝ ան-
հաս բարեոյդ՝ պաղատեմ . ան-
կեալ յերկիր՝ առաջի քո՝ եր-
կրրպագեալ՝ աղերսեմ . ողորմեա
ինձ՝ արքայդ փառաց՝ յսմ ժամ .
քեզ գոչեմ . աւաղե՛ :

Ինեղ բանիդ՝ իսկ անմահի՝ ան-
երմանիդ՝ հառաչեմ . կողկողա-
լով՝ աղերս արկեալ՝ զօրհանա-
պազ՝ աղաչեմ . յս փրկիչ՝ յու-
սով փառացդ՝ միշտ յաւիտեան՝
փափագեմ . աւաղե՛ :

Եւ յոս բնանին՝ դու համայնից՝
ամենազօր՝ բարեբար . զօրեղ
փրկիչ՝ ցաւոյո՝ բլթիչկ՝ ով սրիս
բաւի՝ փրկաբար . եմ քո սերոյդ՝
միշտ

Միշտ յուսացեալ՝ ամենառատ՝
բախարար . աւագնե՛ :

ԻԲԻ աշէԻ՝ ԽԽ ԽԵԻ . 82 :

Իրտ իմառ քեզ՝ աղաղա
կէ . բանդ որ ընդ հօր՝
իսկզբանէ . արի՛ փրկեա՛ զիս եղ
կեւիս . բանդ որ ընդ հօր՝ իսկըզ
բանէ :

Վու երկնային՝ գառն անարատ .
առտղ առաւօտու գերառատ .
արի՛ փրկեա՛ զիս խղճաւիս . աս
տղ առաւօ՛ :

Ի յոյս անմատոյց՝ հիանալի . փա
ռօք փայլեալ՝ ըսքանչեւի . հա
սի՛ր գերոյս՝ լէր ձեռնտու . փա
ռօք փայլե՛ :

Ըր հանգուցեալէ՝ քերօքէից .

Լ միշտ օրհնիս՝ ի սրօրէից . օգ-
նեան գերեւելոյս մարդասէր . Լ
միշտ օրհնի՝:

Հանուրց էիցս՝ իշխօղ բարի .
դու յաճիտեան՝ միշտ գովելի .
անկեալ գերոյս՝ ողորմեան տէր .
դու յաճի՝:

Միշտ յարաժամ՝ քեզ աղա-
ջեմ . զօրհանապազ՝ առ քեզ
գոջեմ . հաս ինձ Թիկունս՝ աղա
ղակեմ . զօրհանապազ՝ առ՝:

Յորտուի . 83:

ոյս առաւօտ՝ փառօք պն-
ծալի , յաճէտ լարդա-
րեալ՝ . պայծառափայլ՝ շաճիղ
ցանկալի , լուսով պերճացեալ՝:
Գեղի եմ գերի՝ աղաղակեմ , օգ

նեա գերելոյս . վրա՛նորեալ
 եմ' լալով գոչեմ, հասի'ր եղ
 կելլոյս . առ քեզ պաղատիմ'
 փրկիչ ողորմեա' : Ահա՛ վշտալի
 եմ վիրալի՝ մեղօք գեգերեալ,
 կարի ցաւագին անկեալ եմ ան
 կեալ եմ :

Սբ. Գր. Եւ. Եւ. 84 :

Երա՛ւբիծ կոյս՝ անապա
 կան . ծնօղ անհամեմատ
 սրբուհի : տաճար անճառ բա
 նին, մայր գովելի լի՝ գովելի լի
 լի՝ լի լի լի լի՝ լի լի լի լի
 լի լի լի . ամենասբ կոյս գեղե
 ցիկ՝ անհամեմատ սրբուհի :

Ղառ տիրածին՝ կոյս մարիամ .
 մայր գերայարգոյ՝ տաճար ան՝

անուարագիծ անտանելոյն ,
մայր գերայար' :

Երջանիկ մայր՝ անեղ բանին .
դու աննման իսկուհի . տաճա' .
գեղեցկատիպ զարմանալի , դու
աննմա' :

Լաւկան լուսոյն օթարան՝ և տա
ղաւար տենչալի . տաճար' . մաք
րասնուէդ զմծընկալ և տա' :
Թագիւն պճնեալ երկնային՝
դու գերազարդ պանծալի . տա
ճար' . բոյս անթառամ ծաղիկ
լուսոյն , դու գերա' :

Հրաշազան տիպ տենչալի . գե
ղեցկափայլ բաղձալի . տաճա' .
գերամաքուր կոյս անարատ ,
գեղեցկափայլ' :

աղկափայլեալ բոյ՝ ե
դէմ դրախտին մարիամ.
գերարփեան տեղի՝ գովեալք ՚ի
կանայս . ցնծա՛ ցնծա՛ երջանիկ.
տաճար եղեր դու անեղ արփոյն .
և բնակարան իսկ անտանեւոյն .
Լ'ստղ ՚ի գիշերի՝ և լիալուսին .
սրօբէ սիրավառ՝ անախտ մաքրու
թի՛ . ցնծա՛ ցնծա՛ :

Ղաճանչ լուսածագ՝ մշտափայլ
բարի . անեղին ո՞յ՝ տաղաւար
ցուցար . ցնծա՛ :

յգ առաւօտու՝ ծագող
արեւոյն . դրախտ ցան
կալի՝ տունկ անմահ

պըտղոյն . սբ կոյս մարիամ սըբ
բուհի :

Ին արևու՝ լուսոյն ճշմարտի .
Լուսանշոյլ՝ պայծառ բաղձալի .
սբ կոյս մա'' :

Մաղկէլ պարտէզ՝ անթառամ
լարդոյն . անհամեմատ՝ մայր
անեղ լուսոյն . սբ'' :

Ըմպ քաղցրահոս՝ երկնաւոր ցո-
ղոյն . ամենափայլ՝ տաճար տէ-
րունւոյն . սբ'' :

Գեղեցկաշէն՝ խորան տիրական .
Բաբրասնունդ՝ մայր անսուղա-
կան . սբ կոյս մա'' :

այծառացեալ գեղա
պանձ' լուսովն երկնային
խսկուհի . գերագոյն մայր անա
րատ' անճառ միածնին Թագու
հի . անհարսն 'ի յերկրի' հարս
նացեալ յերկնի . սբ կոյս գովե
լի' ցանկալի' մայր անեղ բանին' .
երանելի մարիամ . լէր բարեխօս
վս մեր' առ միածնիդ անմահի :
Տաճար լուսով լիացեալ՝ փայլուն
գեղեցիկ ցնծալի . ամենասբ տի
րածին' երգով հրեշտակաց բերկ
րալի . անհարսն 'ի յեր' :

Ղաուսար լուսոյ մարիամ' դու
մայր անեղին տենչալի . Թագ
ւ պարծանք համայն 'սբցն խկ
ամենից բաղձալի . անհարս' :

Ս'այր արարչին անեղի' միշտ

յաւիտեան դու գովելի . փա
ռաւորեալդ յանմարմնոց սեռից
կոյս գերյարգոյ նազելի . ան
հարսն իյերկ' :

Դնեալն 'իբէն միածնիդ' աղա
ջեա՛ ով սբ տիրամայր . որ քաղց
րալուրէ քոյդ հայցման՝ և գը
թած է՝ կուսածին . անհարս' :

Սբիւնի կուսին . 88 :

 Լուսածին ցանկալի փայ
լուն՝ ծաղկեցար ոսկ գը
րախա . մարեամ կոյս գովեալ
տիրուհի՛ անարատ մայր . սբ գե
րայարգոյ՝ միշտ գովելի երջա
նիկ պըտուղ :

Տաճար լուսոյ անեղ որդին . ծը
նող եղեր սբ փեսային . մարի՛ :

Տունկ տենչալի երկնային պըտ
ղոյն . ընտրեցեալդ յազգէն
Լայի . մարի' :

Կազմեալ խորան անհաս բար
ւոյն . գերասուրբ շնորհաւոյլ
մարիամ կոյս գո' :

Ի ջանելով քեզ սբ հոգին' մար
բեայ տեղի եւր փառակցին .
մարիամ կոյս գո' :

Յարգուի' վերջոյն . 89 :

Ի շնորդ երկնային' հրե
ղէն զօրացն ես դու
ցանկալի . կազմեալ տե
ղի արքային մեծի' բողձալի .
մարիամ կոյս յաւէտ գովելի .
Ի լիւրն երկնային' ծիածան շը
նորհին . ընթանցելի սբ առա

ԺԳԻ

304

գառտ

գաստ փեսային . միշտ դու բա-
րեխօս մարիամ կոյս" :

Պաղիկ ծովային՝ մարգարիտ
անգին . կոյս երանեալ դու իսկ
պարծանք Լային . մայր անհաս
բարւոյն մարի" :

Գոհար մեծագին՝ կոյս անձա-
ծին . երանուհի նք անարատ
միշտ բարի՝ լուսով բերկրալի .
մարիամ կոյս" :

Լ. երանուհի կոյս յարեմ . 90.
 Ներանեալ՝ գերամբիծ .
մայր յսի՝ կոյս անբիծ .
նք կոյս մարիամ մարիամ .
անհամեմատ աննման :

Երանուհի՝ մաքրասուն . տեղի
ցուցար՝ արեւոյն . նք կոյս" :

Ի

305

Լու

ԴԱՍԱԽԱՅԼՈՒՆ՝ գերապէս . գե
 րանարատ՝ իսկապէս . սբ՝ :
 Ինչ ողորմեա՝ սրբուհի . միշտ
 աղերսեմ՝ իսկուհի . սբ՝ :
 Լ՝ զաղակեմ՝ քեզ գոցեմ . յամ
 Ժամ՝ աղաչեմ . սբ կոյս՝ :

Լ՝ Իայն ողորմեա . 91 :

 ոյս տիրուհի՝ մայր անա
 րատ՝ երանելի՝ տենչալի .
 կոյս յղացման՝ և ծըննդեան՝
 ամենօրհնեալ՝ սրբուհի . աննմա
 նիդ՝ յաւէտ գոցեմ՝ լուրբերկ
 րուեց՝ գերազանց . լեր բարե
 խօս քո միածնիդ՝ վս իմ հի
 քոյս՝ խղճալի :

Լ՝ նապական՝ մայր գերագոյն՝ ե
 րանուհի՝ միշտ սբ կոյս . յետ
 306 ծը

ծընդեսնդ՝ կոյս մնալով փա-
 ւօք փայլիս՝ ուղ զլոյս . մաքուր
 փայլմանն՝ և կուսական՝ գըթոյդ
 գոչեմ՝ մարիամ . բարեխօսեա՛
 ւառ որդիդ քո՛ միշտ դու ես
 յոյս՝ եղկելոյս :
 || Բ սրբուհցն՝ ամենամբ՝ երանե-
 ցեալ՝ մայր բարի . զ՝ քեզ միշտ
 գովեն՝ ազգ և աղինքն՝ կոյս մա-
 րիամ բաղձալի . զգուծ սիրոյ՝
 յաւէտ մաղթեն՝ մայր անարատ՝
 իսկական . գըթա՛ յիս դու՝ և
 ողորմեա՛ արի գոչեմ՝ տիբուհի :
 | Հնչամեմատ՝ կոյս գերառատ՝
 սբ յորդառատ՝ գերյարգոյ .
 մայր ցանկալի՝ յոյժ սիրալի՝
 միշտ գովելի՝ գերագոյ . ըզհա-
 մարձակ՝ ըզսէր քոյին՝ անտես
 չառնես՝ սրբուհի . գողովմիջ-
 307 նորդ՝

նորդ՝ սբ միածնիդ՝ ողորմեա
ինձ խղճալույ :

Այլ որբուհի՝ մայր Թագուհի
երանուհի՝ բարեփայլ . դու ես
յաւէտ՝ միշտ գովուէ՝ արժան
բարի՝ գերափայլ . աղաղակեմ
մայր գովելուդ՝ աղերս արկել
յարաժամ . Լէր ինձ միջնորդ՝
առ տէր յս՝ մաքրասնունդ սրբ
բափայլ :

Ի՛հր աւելի ուռ տէր . 92 :

Միութիւնդ՝ հաւատամ .
երբեակ անձանցդ՝ յոյժ
հիանամ . իսկ պարգեացդ՝ յա
ւէտ ըղճամ . ցօղեա՛ ՚ի յիս՝ ար
իմ յս՝ . մի Թողուր զիս՝ դու ես
իմ յոյս :

Գե՛ր քան ըզմիտս՝ վերացե՛լ-
լոյ՛ք. և բընուե՛ք՝ անհաս գոլոյ՛դ.
գոչե՛մ նոյն անսահմանե՛լոյ՛դ.
ցօղեա՛՛:

Րոտիչ զհամայն՝ եղականաց. վե-
րաբերիչ՝ գոյականաց. համակ
համբուն՝ հականաց. ցօղ՛:

Ի՛չնորհեցմանդ՝ գոլով բարի,
ո՛վ համայնից՝ փափադելի. ցան
կայ՝ ի՛նոյն՝ այս անբարի. ցօ՛:

Գըթութե՛րդ՝ ոչգոյ սահման.
և զօրուի՛դ՝ է՛ անսահման. յա-
մենեցունց՝ գերասահման. ցօ՛:

Արով առիս՝ ծագեա՛ս վերկիչ. և
նագործեա՛մ՝ դու կեցուցիչ. և
եթմաղթե՛մ՝ ճըրի ցօղիչ. ցօ՛:

Րոտին խղճուկս՝ աղաղակեմ.
միշտ յա՛նիտեան՝ առքեզ գո-
չեմ. և բարութե՛դ՝ վերաճայ

նեմ . ցողեա' :

Լիդ լուսոյ՝ պաղատանօք . միշտ
հառաչեմ՝ աղերսանօք . ահա
գողեմ՝ յարարտասուհօք . ցօ' :

Խիբոյ, Կոմի . 93 .

Մտերուհի՝ սրբանեալ՝
գովելի . զարմանատիպ՝
զնճ ընկալ՝ միշտ բարի . գու
կոյս անբիծ՝ անհամեմատ՝ ցան
կալի . որ ընկալար զնճ որդիդ՝
անձկալի . արփիացայտ՝ կոյս գեր
առատ՝ և գերաւբիծ , լէր ինձ
միջնորդ՝ միածնիդ :

Գերամաքուր՝ հարսն անարատ
տենչալի . կոյս օթարսն՝ էին
լուսոյ՝ բաղձալի . մայր անարատ
անեղ բանին՝ յարգելի . հրաշա
զան՝

լան՝ յոյժ գեղապանձ՝ դու
բարի . արփիացայց՝ :

Լճակիր՝ խորան փայլուն՝ սփռան
չեւի . իմանալի՝ սափոր ոսկի՝ բա
րեւի . ի քեզ լցեալ՝ սբ մանա
նայն՝ լուսալի . տնձրեւածին՝ և
ցօղահաս՝ խնկալի . արփի՝ :

Գողեմ առ քեզ՝ միշտ հառա
չեմ՝ տիրածին . լոյսդ երկնային՝
մայր Թագուհի՝ կուսածնին .
աղերս արկեալ՝ աղաղակեմ՝
մայր բանին . ընկալ մաղթեմ՝
զաղերս ձայնի՝ խղճալին . ար՝ :

Ի վերայ Լուսնի . 94 .

կերպ լուսոյ՝ վերաստեղ
ծեալ . դու Թագուհի՝
երկնից փայլեալ . աստղ երկնայ
ին՝

ին՝ պայծառացեալ . ասող ծովային՝ նրմանեցեալ . լոյս լուսաւոր՝ գեղափայլուն , յոյժ ան-
նրման :

Ղու մայր ցօղյ՝ անոճանեցեալ .
ի գիշերի՝ արծարծեցեալ . ցոլ
մունք լուսոյդ՝ տարածեցեալ .
յստորայինոն՝ միշտ բաշխե-
ցեալ . լոյս :

Ղու ես իշխօղ՝ գիշերական .
ոպ զարփինն ի տունջեան . ի
ձեռն օդոյ՝ փոփոխական . զմար
մին մարդկանցն՝ որ երկրական .
լոյս լուսա :

Ղու տիրուհի՝ ծովու ծփմանց .
մատակարար՝ խոնաւութեց . ի
վայր յստոր՝ մոլորակաց . իշխօղ
ծովու՝ և ձկնեանեաց . լոյս :
Ղու ընտանի՝ առ երկրաւորս .

յատորնադատ՝ 'ի լուսաւորս .
 երբեմնացոյց՝ կիսաբոլորս . այլ
 և երբեմն՝ մեծաբոլորս . լոյս՝
 'ի լու երևիս՝ 'ի տունջեան . ոչ
 տիրելով՝ նրման արփեան , որ
 մերձաւոր՝ գոլ մեծուէ . մեծա
 զօր լոյսն՝ իշխանուէ . լոյս՝
 'ի լուս զաճումն՝ և նոճազութի .
 նաև զլսաւորն՝ ըզմըթութի .
 ունիս և զաղտս՝ ըզբըծութի .
 մերձ իսկ գոլւոյդ՝ յնտանութի .
 լոյս լուսա՝ :

'ի լու չափ ժամու՝ ժամանակի .
 վերստի այլեալդ՝ 'ի գիշերի . մար
 մին այլեալ՝ մերոցս առտի . գէճ
 և խոնաւ՝ բայց սխրալի լոյս՝ :
 'ի լուսանձաւոր՝ արեգական . եր
 բեմն լինիս՝ յառաջնական . եր
 բեմն 'ի վեր՝ և վերնական . եր
 բեմն

բեմն 'ի վայր' և ներքնական .

լոյս լուսա' :

Իշխես Վր' համայն իրաց . որք
են ծովու' և ծրիանաց . և ար-
ծաթոյ' գոյականաց . որ 'ի անհ-
եա դասակցած . լոյս' :

Լ. Եւրոպէական . 95.
ոյս անարատ' չքնաղա
փայլ դու' ցանկալի մայր
անեղ որդւոյն . սբ կոյս
մարիամ . մայր անհամե-
մատ , գերամբիծ կոյս գովելի
լի լի լի' լի լի . մայր անեղ որդ-
ւոյն :

Լուսափայլուն' մայր գերագոյն
կոյս' միածնին հօր , ցուցար խո-
րան սբ կոյս' :

Ղառ արեւելք՝ տեղի գերարիւն,
որբուհի մայր՝ երանուհի սուրբ
կոյս մա՛:

Ղառ մարմնարան՝ տաճար կազ
մեցեալ. լոյս բնակարան անեղ
բանին սբ կոյս՝:

Ղառ ամոլ թեթեւ լուսածին
գովեալ՝ ծնող անմահին. լեր
ինձ միջնորդ միածին որդիդ սբ
կոյս մա՛:

Յորդորոյ շէշ. 95:

արիամ կոյս ցանկալի՝
մայր անապական, տե-
ղի անտանեւ լոյն. և
բնակարան հօր անեղ բանին.
դու անարատ գերամբիժ՝ կոյս
անհամեմատ միշտ գովելի, յա

Հէտ աննման :

Ա՛հ . կոյս տիրածին՝ մայր գե-
րա՞նք մարիամ . աղաղակեմ՝
քեզ գոչեմ աղերսեմ մայր ո՞ք .
լե՛ր ինձ միջնորդ առ միածինդ՝
սրբուհի կոյս . զի դու ես իմ
յոյս՝ երջանիկ մարիամ :

Լ՝- ԺԷԷԷ ԶԳ . 97 :

ամայնից անձկալի սէր
իմ՝ փառաբանելի . գեր
ըղձալի յիմանալեացն՝ գովաբա-
նելի . ո՛հ գումարք բարեաց՝
երկնաւորաց՝ փառաբանչաց գո-
վեն յարաժամ :

Ըստորնայինքս յա՛նէտ բաղ-
ձառք՝ ՚ի նոյն գովուէ . գու իսկ
անհաս ո՞նչ նոցայն՝ եմք ՚ի զար
մայ

մացման . ո՛հ կըցեալ նորօք՝ իմա
նալեօք՝ երկնաւորօք գովեմք
յարաժամ :

Իարիք աղանց գոչեն առ քեզ՝
առ ողորմուէ . յոյժ տենչանօք
աղաղակեն՝ քոյոյ գըթուԹէ .
ո՛հ բարեբանեալ՝ օրհնաբանել՝
երգաբանեալ գովեն յար" :

Սոցին ունօղ ըղձականացն՝ կը
ցորդեալ մաղթեմք . յուսախըն
դիր եղեալ յաւէտ՝ արտաս
ւօք գոչեմք . ո՛հ առ իմ գըթաժ՝
և ողորմաժ՝ գըթուԹէ անձ գո
վեմք յարա" :

Ստեղծօղ բարի փափագելի՝ գե
րափայլեցեալ . ծառայք քոյոյ
ձեռագործի՝ քեզ հետուեցել .
ո՛հ փառաւորեմք՝ գոհաբանեմք՝
յաւէտ օրհնեմք գովեմք յար" :

ՍԷԲԵՆԻՆ. 98:

ու ամայ Թեթե՛ւ անպա-
րագիծ էին լուսոյ գերա-
փայլեցո՛ւր՝ մարեամ գերափայլե-
ցար . աննման էս՝ անհամեմատ,
հարսն անարատ՝ գերափայլեցոր .
ՂԱՈՒ անբիծ կոյս՝ ամենօրհնէլ
մայր Թագուհի՝ միշտ երանե-
ցար . լոյս բնակաբան՝ գոլով
բանին , կոյս տիրածին միշտ է՝
ՂԱՈՒ անթառամ՝ կոյս գերյար
գոյ ծաղիկ լուսոյն՝ վերափայլե-
ցար . իմանալի՝ սափոր ոսկի ,
մայր ցանկալի՝ վերա՛ :
ՂԱՈՒ երջանիկ՝ անտանելի հօր
միածնին՝ օթեան ցուցար . տեն-
չալի էս՝ բաղձալի էս , յոյժ գե-
րազանց՝ օթեա՛ :

ՂԱՈՒ տիրուհի՝ կոյս մարեամ

անեղ որդւոյն՝ մաքրութիւն զըտար.
 Գող օթարան՝ անհաս բարւոյն,
 մայր անարատ՝ մաքրա՛:

Ի՛հր Ե՛րեւոյն շէրոյն:

99:

ու նորատուենկ՝ բու
 րաստան. ծաղիկ
 լուսոյն՝ անդաստան

հարսն երկնային՝ մայր միածնին՝
 ծընօղ բանին մարիամ. սբ կոյս
 երջանիկ՝ միշտ ցանկալի անա-

րատ:

Ի՛նեղ որդւոյն՝ ճեմարան. եղեր
 բարի բնակարան. հարսն երկ՛:

Ի՛մատուէ՛ հօր բանին. ծընօղ
 և մայր տղախին. հարսն երկ՛:

Ի՛մածին՝ սիւն լուսոյ. կոյս գերա
 Գոյն՝

Գոյն՝ մայր յուսոյ . հարսն՝
 Սայր որդւոյ քու՛մ՝ անդրան
 կին . կրօղ անձամբ՝ հիցս կրօ
 ղին . հարսն երկ՝:

'Ի շէրայ արեգունն . 100:
 ուր երկնային՝ ճառա
 գայթեալ . յանհաս
 բարւոյն՝ վերաստեղ
 ծեալ . ճաճանջատես՝
 փառօք փայլեալ . լոյս 'ի լուսոյ
 դու նրմանեալ . չքնաղաշուք՝
 յոյժ պանծալի . լուսապայծառ
 հիանալի :

Պու առաջնորդ՝ լուսաւորաց .
 զարդուց երկնից՝ փայլեցողաց .
 գործ բարձրէլոյն՝ բանաւորաց .
 լուսատարած՝ տիեզերաց . չք
 Ի 320 նա

Նաղաշուք յոյժ"։

Լին Ծի՛ զարմանալի . ընտրեալ
անօթ՛ ըսքանջելի . ներ առտե-
ղաց՛ միշտ ցանկալի . գերափայ-
լուն՛ պայծառ բարի . չքնա"։

Պատճառ հողմոյ՛ արևելեան .

ոպ լուսինն՛ արևմտեան . ըզ

ծաղկալից՛ փայլուն գարնան .

և պրտղալից՛ բարի աշնան . չք

Նաղաշուք յոյժ"։

Իշխան ազնիւ՛ գու տունջեան .

ոպ ըզ նա՛ գիշերական . և զօ-

րուք՛ ըդ ջերմական . այլ տեսա-

կաւ՛ իսկ աննման . չքնա"։

Ղու հալածիջ՛ ես խաւարի .

միշտ լուսատու՛ լուսով բարի .

հրաշատեսակ՛ գեր ըղձալի . յա

մենեցունց՛ և սխրալի . չքնա"։

Եղանակաց՛ զկարգ յաջողէս .

Ի՛ .

դարձի ամացն՝ տեղի բաշխես .
'ի համայնից՝ գովելի ես . յար և
յաւէտ՝ բաղձալի ես . չքնա՝ :

Լ. Երան-հի Կոյս 173. 101:
այր ցանկալի՝ հիանալի՝
յոյժ տենջալի աննման .
ծաղիկ լուսոյ՝ անտա-
նելույ՝ դու երկնայնոյ օթարան .
Կոյս գովելի՝ երանելի՝ միշտ սրե-
րալի մարիամ . մայր գովելի՝ լի
լի լի լի՝ լի լի լի լի մարիամ :
Լ՝ նապական՝ մայր իսկական՝ Կոյս
եզական տիրուհի . անհամեմատ
և անարատ՝ սբ գերառատ Թա-
գուհի . Կոյս գովելի՝ :

Ս՝ այր սբ յուսոյ՝ և սբ սիրոյ՝
գերայարգոյ մաքրասուն . լոյս

բնական' ցոյց օթարան' դու
 աննման սիրասուն . կոյս' :
 Յաճատ բարի' փայլուն տեղի'
 միշտ բերկրալի իսկուհի . դու
 գերազանց' համայն ազանց' լուր
 բերկրունց դշխուհի . կոյս' :
 Տաճար փայլեալ' խորան կազ
 մեալ' միշտ փայլեցեալ սրբուհի .
 անեղ բանին' իսկականին' մայր
 յոն թագուհի . կոյս' :
 Բեզ աղերսեմ' յոյժ վերեր
 գեմ' ազազակեմ իսկուհի . փր
 լիլ հայցեմ' 'ի քէն մաղթեմ'
 միշտ հառաչեմ մայր բարի .
 կոյս գո' :
 Լ'դերս արկեմ' վերադոջեմ' յա
 ճատ ձայնեմ եղկելիս . արի փր
 կեմ' դու ազատեմ' վերաբերեմ'
 զխղճալիս . կոյս' :

զարե՛ արձակացայտ՝ լուսա-
փայլ". ահա՛ եհաս"։

Գեղեցկալուր՝ զարմանադբանջ՝
ուղերձեալ". Թէպէտ Թռչունք՝
գոն 'ի նա՛ռջ բաղձացեալ". օյլ
մեք ցնծամք՝ նորին սիրով՝ սի-
րեցեալ". ահա՛ եհաս"։

|| ր հասարակ՝ եղանակի՝ փոփո-
խեալ". չքնաղ տեսլեամք՝ յայս
գովելլոյս՝ փայլեցեալ". զանա-
զան գու՛նով վայելու՛ջ՝ զարդա-
րեալ". ահա՛ եհաս"։

Բամից ծաղկանց՝ վայելչացեալ՝
պանծալի". ազգի ազգի՝ փառօք
փայլեալ՝ ծաղկալի". բայց չեն
նմա՛ հանգուճակից՝ պատու՛եւի".
ահա՛ եհաս"։

1, ՝ ըստուգի՛ւ՝ իսկ նոր ծաղիկ՝
տենչալի". գու՛ 'ի համայն գու՛

տատրակացո՛ւ բաղձալի՛". որք
միշտ հրճու՛նէալ՝ երգեմք 'ի նա՛
յուսալի՛". ահա՛ եհտս՛:

Դ՛ԱԼԵՐԱՅ ՀԱՐԵՅ ՊԱՐԵՐԵՅ . 103 :
ուրըն ծախէ՛ յաճիւն առ
նէ . ըզմերձակայսն՝ առ
իւր Վոխէ . միջին կիտէն՝ զինքըն
շարժէ . շրջաբերեալ՝ լուսափայ
լէ . լուսավառ՝ զօտար 'ի նիւ
թոց :

Օ՛, քստորն ածէ՛ առ վերնային .
ըզ հողեղէնսն՝ լոյծ ջրային . զի
զջրայինսն՝ եթերային . զեթե
րայինսն՝ ընդ իւրային . Թափան
ցիկ՝ հըրահալէլոյ :

Իսկ օգն է՛ նուրբ՝ շարժուն յըս
տակ . յառ և՛ի տուր շնչոյն հո
տակ

սակ . սրտավառին՝ այն է՝ զո-
վակ . զարդարեցեալ՝ Թռչնօք
շրջակ . օթեան՝ ցօղոց և ամ-
պոց :

Ար առ հողմոցն՝ է նստարան .
'ի բընուԹեն՝ իսկ արական . ըզ-
բօսանոցն՝ ըշտեմարան . ունի տե-
ղի՝ երբ կայարան . վերին Վիջին՝
ներքին օդոց :

Այլ ջուրն վերոյ՝ երկնից լըսի .
ծըկամբք լողակօք զարդարի .
համայն գեաք ջուրք՝ 'ի ծովն
յաճի . ուստի ելին՝ կրկնադարձ
ցի . հրաման՝ տունեալ է՝ վերնոց:
'Բան ըզհողոյ՝ է՝ ցրտագոյն .
Թոյլ և խոնաւ՝ գոյ բարձրա-
գոյն . տարեքց յայլոց՝ յոյժ
վերնագոյն . խոնաւ մարմին՝
ըստ՝ ասացելոցն :

Լ՛Է հողն 'ի մէջ՝ այլ տարերաց .
 Ըստորնագոյն՝ սեաւ յորակաց .
 Դայեակ տնկոց՝ և կենդանեաց .
 Վարդից բուսոց՝ ծառոց ծաղ-
 կանց , իսկ և իսկ՝ հիման շին-
 ճածոց :

Լ՛մբար հանից՝ հրահալելեաց .
 միշտ բնակարան՝ հոյլք կենդա-
 նեաց . վերընդունօղ՝ կրօղ ազդ-
 մանց , ծընունդ բուսոյ՝ սընունդ
 մարդկանց . տեղի տուն՝ բնակե-
 ցելոց :

Ի լեւոյ Լ-Լ-Լ-Լ . 104 :

Էղեցկագոյն՝ զարմա-
 նալի . փայլուն սե-
 սոյդ՝ յոյժ ցանկալի
 328 կա

Կանանչատես՝ քաղցրիկ բարի.
 Թռչուն Թռթակ՝ դու սիրալի.
 քաղցրախօս՝ որ ես բնաւորե-
 ցեալ զԼեզու մարդկային, յա-
 ճէտ հառաչես՝ սիրահար գո-
 չես՝ ցնծալի ձայնես ուր բանա-
 կան. առ ՚ի գարնան եղանակ.
 լինիս մարդկան դու քրատակ.
 բարետիպ Թռչուն Թռթակ՝ սի-
 րելի քաղցրաճաշակ և քաղցր
 ախորժակ. ո՛հ ցանկալի ես՝
 միշտ գովելի. համայն Թռչնոց՝
 դու բաղձալի:

Լնու՛ամբ շըքեղ՝ գունուլ նաղ
 շուն. գեղուլ չքնաղ՝ անձամբ
 փայլուն. տեսլեամբ պայծառ՝
 կարի սիրուն. ՚ի համայնից՝ դու
 սիրասուն. քաղցրախօս":

Գեղեցկախօս՝ քաղցրահայեաց.

ծանակ կատակ՝ արանց կանանց.
որք ընթանան՝ ի քոյդ դիմաց.
գոչես նրման՝ բանականաց.
քաղցրա՛ :

Ղուկուղելով յար ուստոստիս.
ամենեին՝ ոչ դատարիս. որ քաղց
րուիդ՝ ի քեզ ունիս. նովա՛ն յա
նէտ՝ սիրով սիրիս. քաղց՛ :

Սիրով ցնծաս՝ ուրախացեալ.
յօթեանիդ՝ յոյժ բերկրեցեալ.
յեղանակի՝ ձմեռն անցեալ. և
ի գարնանն՝ իսկ մօտեցեալ.

քաղցրա՛ :
Չայնի՛ն քոյին՝ ուրախացո՛ւ. ըզ
տըրմեցեալս՝ ե՛կ բերկրեցո՛ւ.
արի երգեա՛ զ՝մեզ զո՛ւարձա
ցո՛ւ. ո՛վ սխրալի՛ գերայարգոյ.
քաղցրա՛ :

ԿՆ արևու աթոռ փնց

մայր գերազանցեալ.

գերագոյն սբ կոյս.

երանելի երանելի՝ լի լի լի. մայր

րասընունդ մայր՝ գովեալք ՚ի

կանայս, երջանիկ պըտուղ:

Յանկալի մայր անուպական՝ ամե

նօրհնեալ երջանկափայլ սբ կոյս.

երանելի՝:

Ղու գեղապանծ մշտափայլուն

մայր երանուհի՝ գերամբիծ սբ

կոյս. երանելի՝:

Խսկուհի մայր կենսատուին էմ

մանուկի. հրաշալի սբ կոյս ե

րանելի՝:

Սայր կենաց յոյս ամենասբ ան

բիծ անարատ՝ Թագուհի սբ

կոյս. երանելի:

այր երանեալ սրբուհի
անբիծ անարատ , տա-
ճար լուսեղէն" . մայր
կենարար բարձրելոյն՝ կոյս գե-
րազանց շնորհալի լի լի . կոյս
մարիամ մայր կենարար" . քեզ
պաղատիմ թագուհի՝ աղաղա-
կեմ իսկուհի՝ ողորմեա՛ եղկել-
ւոյս . սբ կայս գովելի լի լի գո-
վելի լի . լի լի՛ կոյս գովելի լի
լի լի գովելի լի լի լի՛ գովելի լի
մարիամ մայր կենարար" :

կոյս երջանիկ տիրուհի՝ գեղեց-
կաշէն խորան անեղին" . երանե-
ցեալ գերամբիծ՝ անապական
միշտ ցանկալի լի . կոյս մարիամ
մայր կենարար" . քեզ պաղա-
տիմ թագուհի" .

մ բարեգուծ ստեղծո
ղիս՝ վերագոչեմ. աղերս
արկեալ՝ կողկողալով՝ աղաղա
կեմ. ո՛հ վերա՛նորել՝ մեղօք լցել
եմ վարանեալ. ազատեա՛մ տէր՝
պաղատելով ձայն արձակեմ:
Գիւր համայնից՝ վշտալի եմ՝
միշտ ցաւալի. լալով յաւէտ՝
ողորմելի՝ կամ ուրգալի. ո՛հ ողոր
մեա՛ ինձ՝ բարեխընամ՝ քեզ պա
ղատիմ. զի եմ անկեալ՝ վշտօք
բազմօք՝ յար խղճալի:
Բամեալ վերքն իմ՝ տեսեամբ
խօկ է՝ ահա՛ յայտնի. նոր ինո
րոյ՝ խորխոցեցաւ՝ այս անբարի.
ո՛հ ակնարկեա՛մ ինձ՝ տէրդ հա
մայնից՝ բարեգուծ. որ եմ կա
րել՝ յոյժ վերա՛նոր վերօք սրտի:

Ի յորսողէն՝ եմ կաշկանդեալ
արկեալ ՚ի բանտ . ներթիւնա
լեացն՝ ույ մեռեալ՝ կապեալ եմ
անդ . ո՛հ յս փրկիչ՝ փրկեա
լանձն իմ՝ միշտ աղետիւն . գո
չեմ առ քեզ՝ աղաղակեմ՝ մնա
լով անդ :

Գեր ՚ի հանուրց՝ըն ցաւ ալեաց
ցաւալի եմ . իբր անկենդան՝
յոյժ դեգերեալ՝ խղճալի եմ .
ո՛հ պաղատանօք՝ գոչեմ տր իմ
միշտ յարաժամ . ազատեալ զիս
առ ՚ի ցաւ ոցս՝ եղկելի եմ :

Ա՛յ համայնից՝ փափագելի՝ դու
ցանկալի . միշտ յաւիտեան՝ ես
ի նոցունց՝ յոյժ գովելի . ո՛հ
զվիրաւ որեալս՝ եկ բրժշկեա՝
միշտ հառաչեմ . զօրեղ փրկիչ՝
ցաւ ոցս բրժիշկ՝ ես բաղձալի :

Բամից ստեղծող՝ բնութք բարի՝
 դու բարեբար . զստորնայինքս՝
 միշտ խընամես՝ ուրախարար . ոհ
 խնայեա՛ տր՝ ապաւնինեալ՝ առ
 քեզ յուսամ . արի՛ փրկել՝ ըզ
 վիրաւորս՝ աղերսեմ յար :

Լ՝ բարեգութ՝ և մարդաստեղ՝
 բըժշկելոյ . հաս ինձ տր իմ՝
 դու այց արա՛ զիս փրկելոյ . ոհ
 զօրհանապազ՝ ի քեզ գոչեմ՝
 տր բարեբար . ազատես՝ զիս՝
 չարժան արա՛ զքեզ գովելոյ :

Խորհրդոքս՝ ի դէ-ւրե-ւն առ Վրդն,
 յիշն առ Վրդն յն . 108 :

որ ծաղիկ դու՛ գեր ան
 հաս , ցանկալի սէր իմ .
 յարաժամ միշտ գովելի լի՛ գո

ԲԱԳՆԻՆ ԶԲՆԱԴ՝ ԴՌԼ ՄՇԽԱՍԽԼ
ԳՈՎԼԵԼ՝:

10. 335 11.

Իմ սէր իմ գովելի գովելի լի
 լի. աղաղակեմ աւանդ սիրելի իմ:
 Ի բուրաստանս զարդարուն ե
 րեւիս՝ շքեղապանձ. տեսոյդ
 քոյին միշտ վարանեալ եմ դեգե
 րած, աւանդ ոհ. սէր իմ":
 Սիրոյդ քոյին իսկ եմ խանդա
 կաթեալ՝ աղերս արկեմ. առ
 քեզ ողորմեա՛ ինձ եղկելոյս ա
 ճանդ ոհ. սէր իմ":

Յանալի եմ խղճալոյս դու գը
 թա՛ սիրելի իմ. յորդահոս ար
 տասու՛նօք միշտ հառաչմամբ
 գոչեմ աւանդ:

Ննման գեղեցիկ՝ սէր
 իմ սիրատես ցանկալի .
 սիրովդ անկեալ եմ՝ ահա գո-
 չեմ . աղաղակեմ քեզ պաղատիմ .
 այ իմ գովելի՝ արի ցնծացուք :
 Ի՛ննման սիրելի՝ սէր իմ սերահար
 տենչալի . տեսոյդ սիրոյ միշտ
 փափագելով՝ աղաղա՛ :
 Ի՛ննման մշտափայլ՝ սէր իմ գե-
 ղապանծ բաղձալի . յա՛հետ սի-
 րով վերածայնեմ ո՛հ . աղա՛ :
 Ի՛ննման գերագոյն՝ սէր իմ շնոր-
 հատես բարելի . անկեալ եմ սի-
 րոյդ խղճալիս ո՛հ . աղա՛ :
 Ի՛ննման գերափայլ՝ սէր իմ ծաղ-
 կազարդ ցնծալի . աղերս արկե-
 լով եղկելիս ո՛հ . աղաղակեմ
 քեզ պաղա՛ :

Սիրոյդ սիրասընդունդ՝ սիրա
պէս սիրահարեալ եմ. ա
րի սէր եմ արի ցանկալի
ես ցանկալի ցանկալի լի՝ լի լի՝
լի լի սիրահարեալ եմ:

Տեսոյդ գեղատալեալ՝ կարի
յոյժ սիրահարեցայ. ա՛:

Նա ի տեսուիդ վշտալիս՝ աւա
րեցեալ եմ. արի սէր":

Գեղեցիկ քո աննման՝ յարա
ժամ խելագարեալ եմ. արի":

Իբի հասի՛ր փառօք գերապէս՝
տուջորեցեալ եմ. արի":

Զօղեա՛ս ըզ ցօղ քոյին՝ պաղատա
նօք աղաղակեմ. արի":

աղցրիկ դարունն՝ ահա
եհաս, արի՛ երգնակ
աւրախացիր • քանի՛ ողբաս կող
կողալով ձայն արձակեալ • ցըն-
ծա բերկրելով՝ սիրահար ցնծա
բերկրելով :

Խընդա՛ սէր իմ՝ ի սէր վարդին՝
ուստուստելով արի՛ փութացիր •

էր վստայնադէս դառն արտաս
էիս՝ տրտում դիմօք • ցնծա՛ :

Դաշտք և հովիտք՝ ծաղկօք լը
ցաւ, միշտ ընթացեալ հասիւր
սիրով • ընդէր յարաժամ տրտ
մագին դիմօք գոչես • ցնծա՛ :

Իհա՛ բացաւ վարդ գերափայլ
վերագոչեա՛ գու չքնաղ ձայնիւդ •
ընթա՛ փութա՛ ձայն արձակեա՛
արի՛ սէր իմ • ցնծա՛ :

արանելով մոլորեցայ՝ ան
կայ հեռանոր . ասան
գողով տեղի օտար՝ խակեմ վերա
նոր . աղաղակեմ՝ յանկտ գո
չեմ՝ բրժիշկդ երկնանոր . արի
տր իմ՝ լեր ձեռնառա՝ պաղա
տիմ առ քեզ . աղատեալ զիս՝ ո՛վ
կեցուցի՜ աղերսեմ՝ ի քեզ :

Ետառունելով խոր հառաչմամբ
առ քեզ պաղատիմ . ո՞պ անկեալ
տարամերժեալ՝ յանկտ կողկո
ղիմ . ո՛վ բորեգուծ՝ բարի բնուի՜
'ի քեզ փափագիմ . արի՜ :

Ի յձի՜ ո՛չ իմ հասեալ՝ քոյին շը
նորհաց . հանդոյն գըտայ՝ ան
կենդանեաց՝ և նոյն նրմանէց .
տի՛ն և գիշեր՝ զօրհանապազ՝ գո
չեմ քոյդ գովչաց . արի՜ տր՜ :

Լ՝նդաստապէս՝ շրջիմ յերկրի
 իբրեւ վայրենի . արտասուճաթոր
 սուգ ըզգենլով՝ կամ ՚ի վարա
 նի . ո՛վ փրկարար՝ զօրեղ հզօր՝
 արա՛ փրկելի . արի՛՛ :
 Ը ուրջանակի՝ վայրաբերեալ՝ Ը
 համայն Յի . գլտի իբրեւ՝ հողմ
 ուռուցիկ՝ յայլս մըրկի . ՚ի հա
 մայնից՝ բռնուէն՝ փրկելո՛ջհա
 սի . արի՛՛ :

Լ՝նդէրդ . 114 :

 Եղազարդիւք՝ փայլել
 էի՝ պերճացեալ . զարմա
 նազան՝ հրաշազան՝ ուռճացել .
 վիրօք լցեալս՝ իսկ այժմ եղէ՝
 րնկեցեալ . գոչեմ առ քեզ՝ ար
 իմ յս՝ յարաժամ . լէ՛ր ձեռն
 342 տու՛

Եւ իսկ անձն զոչեմ՝ ժամ՝ ի ժամ
Թոտեմ՝ ի քէն՝ հառաչելով՝ բա
րերար . ողորմեան ինձ՝ ո՛վ բարե
գուծ՝ րախարար . ՚ի յարտա
սուս՝ Թորեալ աչօք՝ լալով յար
գոչեմ՝ :

Իմ յուսադիր՝ որդի կուսին՝ միա
ծին . որ վս մեր՝ իջեր յերկ
նուստ՝ ՚ի յերկրին . և փրկելոյ՝
դու բարձրացար՝ ՚ի խաչին . գո
չեմ՝ :

Գուժացայտ յօրինմամբ՝ հիւ
սեմ աղերսիւ . գոյն զգոյն որա
կօք՝ շարեմ յար ըղձիւ . ունե
լով յոյս՝ ՚ի փրկուէդ՝ աղէտիւ
գոչեմ՝ :

Ողորմեան ինձ՝ դու ըստեղծեր՝
արարիչ . անունանեցար՝ մոլորե
լոյ՝ դու գրտիչ . յսմ ժամ՝ ա

զաղակաւ՝ ո՛վ փրկիչ . գոչեմ՝ :
 Բամից ըզ զօրսն՝ զօրացուցեր՝ ու
 ղորմած . զօրացո՛ զիս՝ ընդդէմ
 չարին՝ ո՛վ գըթած . և ազատեալ
 ի յորսողէն՝ ար ար . գոչեմ՝ :

Ի նոյն միտ . 115 :

Երահաչակ՝ փառազար
 գեալ . հըրաշազան՝ միշտ
 գովեցեալ . գոչեմ արքեզ՝ տէր
 բարերար . գըթալ յիս դու՝ իսկ
 եմ անկեալ . ար իմ գըթած , և
 ողորմած . վերաբերիչ՝ անկեւ
 ւոյս յար , եկ ար իմ ար՝ ազա
 տեալ զիս , յաւէտ գովեալ :
 Տոպէաբար՝ շտապով անցնի . զա
 րարած ուլքս՝ ամի . մշտապէս գու
 միայն կոչիս . զ՛հառաչանս իմ՝

ընկալ բարի . տէր իմ ':

Իրաւագատ՝ գառն անարատ .

գործողութիւնդ՝ ոչ գոյ արատ . ա

յաւ և զիս՝ բարի բնութի . որով գը

տայց՝ ես անարատ . տէր իմ ":

Գերակայան՝ ստեղծեալ բա

րիք . փառազարդիւն՝ զհամայն

երկինք . ով հիմնադիր՝ ճարտա

րապետ . արժեւատագէտ՝ կար

գօշ ըզգիւրք . տէր իմ ":

Ուրախացիր՝ սիօն վերին . զի

քեզ ունիս՝ ճայնիւն նորին . իսկ

բերկրութի՝ նոյն հրաւիրմանն .

զետեղեցեալ՝ առ քեզ լսին . տէր "

Բաբուն տունեալ՝ հրաման վե

րուստ . յորջորջեցաւ՝ առ ի

յերկնուստ . առաքելոց՝ գահ

և աթոռ . խորան փառացի՝ ե

ղեր անտուստ . տէր իմ ":

Ը. ԿԵԼԵՆ ԵՍ. 110:

Եղեցկափայլ՝ գեղե-
ցիկ . զարմանաւոր՝
երգեցիկ . շարախառ-
նեալ՝ աղերսիւ . գոչեմիբերո՝ ըն-
կեցիկ . յարաժամբարի՝
Բախալի իսկ՝ մաքրափայլ . միշտ
ցանկալի՝ գերափայլ . ի մարմնո-
րէն՝ ազատ ես . այլ առ յաւնէտ՝
հոգեփայլ . յարա՝
Ի հոյլք սբց՝ գովեալ ես . միշտ
յզգալեաց՝ օրհնեալ ես . ո՛վ ան-
նրման՝ գերագոյն . դու համայ-
նից՝ փայլեալ ես . յարա՝
Գուրթ քո առատ՝ անբաւ է .
չորեք ծագեան՝ հասեալ է . տի-
եղերաց՝ դու ես յոյս . յուսա-
ցելոցս՝ իսկ բաւ է . յարա՝

Երու՛հեաւԷ՝ արարիչ . մոլորեւոյ՝
 դու գրտիչ . սրբազնասբ՝ սրբա-
 րար . սրբեա՛ մեղաց՝ ազատիչ .
 յարաժամ բարի :
 Բամբ զօրաց յար՝ քեզ գոցեն .
 միշտ և առ միշտ՝ հառաջեն .
 ես ընդ նոսին՝ աղերսեմ . փրկեա՛
 փրկի՛՛ջ յօրսողեն . յարաժամ՝ :

Լեւիտ . Թ . ԺԷԷԶ . ԵԳ . 117 :
Անձն իմ առ քեզ՝ աղա-
 ղակէ . պողատանօք՝
 յարարտառուէ՛ աւանդ ո՛հ . արի՛
 բրժիշկ բրժշկելոյ . ապաւինե՛լ
 գոռայ գոցէ՛ աւանդ աւանդ :
 Դու նեղելոյ՝ յոյս ես ար իմ .
 ի նեղուիս՝ ձրգեաց վերն իմ՝
 աւանդ . վերօք մեղաց՝ անբուժե-
 347 ԼԻ .

լի . գեգերեալ կամ՝ փրկեալ սէր
իմ՝ աւանդ՝:

Ինկեալ մընամ՝ իբր ոնկենդան .
մեղօք լցեալ՝ եմ զանաղան՝ . զիս
բըժշկեա՝ զվիրաւորեալս . վի-
րաւորեալքն՝ առ քեզ կարդան .
աւանդ՝:

Սէրք՝ ի վիրացս՝ վիրաւորեալ .
ըստ վայրենեաց՝ կամ վարանել՝ .
կողկողագին՝ գիմօք գոչեմ .
էր ձեռնտու՝ յոյժ եմ տանջել
աւանդ՝:

Ընդհինիմ յոյս՝ ի յայլ տեղեաց .
քան ըզբըժիշկ՝ արքայդ փա-
ռացդ՝ . լալով ողբամ՝ միշտ յու-
սալով . փրկեալ զծառայս՝ քո
գեգերած՝ աւանդ՝:

Իմենաղօր՝ հաստիչ բնութի .
պասքելոց Զուր՝ կենդանութի՝ .
1348 ով

ով արարիչ յոչէն 'ի յէ . վերա
 բերեա՛ յանդորրուի՛ աւանդ՛:
 'Ի ու ես իմ յոյս՛ ով ըստեղծիչ .
 մոլորեալոյ՛ վերագրեալի՛ . խոցել
 մեղոքս եմ վերաւոր . զիս բը
 ժըզկեա՛ յս փրկիչ՛ աւանդ՛:

Ինչո՞ւ մի . II 8:

այնաբաց տեղի յօրինել

հանապազկենացս՝ առիթ

լեալ . ո՛հ միշտ յարաժամ՝ գո

չեմ առ քեզ . լե՛ր ձեռնառա՛

մշտափայլեալ . ո՛չ գոն խօսք քո

գրեցիդ՝ կապեալ եմ միշտ սի

րոյդ՝ գրե՛ա՛ յիս դու ցանկալի:

Ո՛վ պարտիզպան՝ դու գովելի .

համայն ողանց՝ միշտ սխրալի .

ո՛հ բարի գովեստ՝ զարմանալի .

քեզ վայելու՛ճ իսկ յարմարի .

ո՛չ գոն՝ :

Յա՛նէտ բարի՛ զօրեղ յարգի .

յո՛մ ժամ՝ դու բաղձալի . ո՛հ

արա՛ շնորհիդ՝ զիս արժանի .

քեզ տեսանի՛ գանձն շնորհի .

ո՛չ գոն՝ :

Երազիկ լուսոյ՛ դու աննման .

և արեգակն՝ արդարուէ . ո՛հ ըն

կալ զաղերս՝ սյս անարժան . ան

չափեւեօք՝ քոյդ գլխութեան .

ո՛չ գոն՝ :

Դու մշտագոյ՛ անկէտ անհաս .

միշտ գովուէ՛ արժանահաս . ո՛հ

ինձ ողորմեա՛ ուր գերանհաս . ո

ղորմուէդ՝ չեմ վերահաս . ո՛չ

գոն խօսք քո՛ :

րի ով խղճալն արի
փռութացիր. գարունն
եկեալ ահա՝ եկ
դու ընթացիր. ո՛հ

անկեալ ես սէր նորին՝ սիրոյդ
եկ հասիր. սխրաւի քո ձայնիւ՜ դ
երգեա՛մ գեղեցիկ. ցնծա՛մ սէր իմ
ցնծա՛մ փայլուն արտուտիկ:

Լ. րի ով սիրահար՝ արի զովացո՛ւ.
չքնաղ ձայնիւ՜ քոյին՝ զմեզ ու
րախացո՛ւ. ո՛հ ահա՛ ծաղիկ վար
դին՝ բուրեւոց բերկրեցո՛ւ. սխրա՛ւ:

Լ. րի ով գեղեցիկ՝ արի զո՛ւար
ճացիր. ճըմեռն էանց՝ ահա՛ դու
ոստոստեցիր. ո՛հ վշտաւի սիրտ
քոյին՝ եկ զովացուցիր. սխրա՛ւ:

Լ. րի ով ցանկալի՝ ծաղիկ բաց

ճեցան . գեղեցկագոյն հոտերն
 ահա՛ բուրեցան . զտունկս ան
 դաստանայ՝ հանուրքն ծաղկե
 ցան . սխրա՛ :

Արի՛ ո՛վ սիրելի՛ ջրերն պաղեցան .
 դարաստանաց ծաղկանց՝ իսկ
 տարածեցան . զայս իմ աղերս
 ընդ քեզ՝ սիրով կոչեցան . սրե
 րալի քո ձայ՛ :

Լ՝ Վրդ՝ Երգչուհի .

120 :

եղեցիկ ես՝ ամենևին
 ո՛չ գոյ արատ՝ ՚ի տես
 քոյին . սիրահար եմ
 սիրոյ քոյին . գովելի ես գովե
 լի լի . գովելի լի՛ գովելի լի՛ լի
 լի լի լի . Զքնդափայլ՝ զարմանալի :

Եւ

352

ա

Բախացուցի՛ց ցանկալի իմ . շքե
ղատես՝ բաղձալի իմ . եկ արի՛
եկ՝ մերձա՛ն որ իմ . գովե՛լի՛ :

Ի տեսութի՛դ՝ յա՛նէս բաղձամ .
զօրհանապա՛զ՝ ըսպասեսալ կամ .
Թէ գըտանեմ՝ ո՛չ զովանամ .
գովե՛լի՛ :

Գեղգեղեալ ես՝ գրո՛ւատելի .
պերճափայլուն՝ հիանալի . յամ
Ժամ՝ փափագելի . գովե՛լի՛ :

Ար ձե քոյին՝ կարի սիրուն . շքե
քեղազարդ՝ և սիրասուն . պայ
ծառատիպ՝ գու բարեգոյն .

գովե՛լի՛ :

Բամից բազմացն՝ յոյժ սիրելի .
գեղեցկագոյն՝ տիպ տե՛նջալի .
ո՛վ սիրատես՝ գու սխրալի . գո՛ւ :

Ե՛կ ցանկալի՛ և փայլունակ . գեր
բան զարմին՝ գերագունակ .
գեր գովե՛լույդ՝ չիք նրմանակ գ՛ :

մաննման՝ յոյժ գերա-
փայլ՝ անուշահոտ՝ ցան-
կալի . գեղեցկատես՝ յարմարա-
պերճ՝ յամփամ՝ բաղձալի .
համայն ծաղկանց՝ միշտ բարե-
գոյն՝ սիրալի եւ՝ պանծալի . ի
սէր քոյին՝ ող անկեալ՝ վերանո-
րեալ՝ վարանիմ . սուգ ըզգե-
ցեալ՝ դեգերեալ կամ՝ հասիւր
գերոյս՝ պաղատիմ :

Իմ աննման՝ վարդ հոտաւէտ՝
գեղատեսիլ՝ բերկրալի . զարմա-
նատիպ՝ քաղցրափայլուն՝ գերա-
հռչակ՝ ծաղկալի . իմ սիրահար-
ե՛կ հրճու՛եացուք՝ ի գարնան ե-
ղանակի . ի սէր" :

Իմ աննման՝ վարդ գեղեցիկ՝ սի-
ւոյ տեսոյդ՝ կարօտիւ . մընամ

յաճէտ՝ ի ներ օրդոյ՝ միշտ մա
րանեալ՝ աղետին . արի՛ բացօ՛ թր
աճա՛ղ գօջեմ՝ յոյժ վերերդեմ՝
աղերսին . ՚ի սէր՝:

Իմ աննման՝ վարդ նազելի՛ դու
ես առիս՝ ցնծութի . քաղցրիկ
դարնան՝ յեղանակի՛ միշտ յա
րաժամ՝ բերկրուի . աղաղա
կեմ՝ եկ բուրեցո՛ սրտիս իմոյ՝
րախութի . ՚ի սէր՝:

Իմ աննման՝ վարդ գերյարգոյ՝
ազնիւ բարի՛ գերազանց . դու
իսկ յայտնի՛ տեսանելեաց՝ հա
մայն ազգաց՝ և ազանց . ուրա
խացօ՛ զիս պաշտտիմ՝ յաճէտ
բարի՛ բերկրուէց . ՚ի սէր՝:

րի եկ' ան իմ քաղցրիկ . 'ի դէմ' :
 Ռախական ձայնիւ զօրացի'ր .
 կարօտուէք' արի' հասի'ր . ձմեռն
 եկեալ մի' ևս խօսի'ր . 'ի դէմ'
 վարդին' :

Ի յօգ Գաբիւն առ Վարդ . 123 :

 Իրով գերիս ազաղակեմ'
 զարթի'ր նազելի իմ զար
 թի'ր . որ հանապուղ առ քեզ գո
 չեմ . զարթի'ր նազելի իմ' :
 'Ի գեղ դիմացդ կարօտ եմ յոյժ
 զարթի'ր' . հարեալ 'ի նոյն' առ
 նեմ ինձ ոյժ . զարթի'ր' :
 Ռամեալ բաղձանքս' 'ի քեզ նայ
 ին' զարթի'ր' . 'ի տես քոյին' յա
 րամնային' զարթի'ր' :
 Ար սիրահար' խանդակաթ եմ'

զարթիր". մոլորական՝ մաղըսկա
Թեմ՝ զարթիր":

Ո՛ր սյնորիկ՝ յոյժ վերերգեմ՝
զարթիր". աղեկեղեալ՝ իսկ ա-
ղերսեմ՝ զարթիր":

Լ՝ գերութոյն՝ հինաւի՛ զարթիր".
քեզ միշտ գոչէ՛ այս եղկեւի՛
զարթիր":

Լ՛ԵՒԹ ԽԱՎԵՐԴՆ . 124 :

Մ՛ ջանեալի՛ չքնաղ բա-
րի , նորահաս բերկրեցու-
ցիչ իմ դու . սրտի իմոյ՝
խոր խոցոտիչ , ո՛վ դու սէր իմ
խոցոտիչ իմ դու , ո՛հ ո՛հ . ո՛վ
դու սէր իմ՝ խոցոտիչ իմ դու :
Ո՛ր ո՛ր բացեալ գեղաւթալիս՝
զարմանազան՝ ի գարնան . գոյն

զգոյն հոտով գեղեցիկ իմ, մեր
 ճաւոր իմ դու, ո՛հ ո՛հ. գե":
 Եւ իմ չքնաղ՝ նորաբողբոջ,
 բերկրացայտ վայելչագեղ սէր
 իմ. սիրաբորբոք վառեալ սրտի՛ն
 և կարօտով աղերսէր Կորնիմ, ո՛հ
 ո՛հ. և կարօ":

Բացունի՛ր սէր իմ՝ գեղապայ-
 ծառ, դու հոտանէտ բուրեղով.
 աւաղ գոչեմ՝ կողկողալով,
 միշտ աղերսեմ սիրոյդ, ո՛հ ո՛հ
 կողկո՛ւ:

ՊԵՏԻՆԻ ԿԵՐՊ. 125:

Իրան որեալ՝ գոչեմ առ
 քեզ՝ աղաղակեմ՝ միշտ
 հառաչեմ. աւաղելով կողկողա-
 լով զօրհանապազ՝ պաղատիմ.

լուր խղճալւոյս՝ արի՛ արի՛ ցան-
կալի իմ գովելի՛ լի լի . գովելի
լի լի :

Ի յամ՝ ցնծաւէն՝ յետ մընա-
լով՝ Զի . յուսացեալ եմ՝ միայն
ի քեզ՝ ով համայնից՝ բաղձալի
լուր խղճալւոյս՝ :

Բամից սիրոյն՝ աղնարկեսցես՝
ով սիրաբաղձ՝ ցնծալի . ոչ գոն
ի բրե՛ զիս եղկելիս՝ ի քոյդ սի-
րոյ՝ բաղձալի . լուր խղճա՛ :

Արոյ վս աղաղակեմ՝ ով սիրա-
լի՝ գեղապանձ , պաղատանօք՝
քեզ աղերսեմ՝ և միշտ մաղ-
թեմ՝ գերապանձ . լուր՝ :

Ի եզ անձկացեալ՝ վերօք լցելս՝
կարի բաղձմամբ՝ վարանեալ .
յաւէտ դ ոչ եմ՝ արտառու՛նելով .
յամ ժամ՝ ընկեցեալ . լուր՝ :

Երեւի իմ՝ սիրահարել՝
աղաղակեմ՝ յարա-
ժամ. ձայն արձակել՝

վերագոչեմ՝ և պաղատիմ՝ ժամ
'ի ժամ. եմ վիրալն՝ վիրաւորել՝
աղերսեմ՝ արա՛ խընամ. արե՛
հասիր՝ առ եղկելիս՝ միշտ փա-
փագիմ՝ քո տեսոյդ. ահա՛ գո-
չեմ՝ քեզ յուսալով՝ ողորմեա՛
իւն՝ խղճալուցս :

Որեւի իմ՝ միշտ հանապազ՝
եր սիրուէդ՝ կարօտիմ. որ յա-
րաժամ՝ ականարկելով՝ 'ի սեր
բոյին՝ տոչորիմ. աղաղակաւ՝
կողկողալով՝ յոյժ վարանեալ՝
գեգերիմ. արե՛ հասիր՝ :

Որեւի իմ՝ 'ի քոյ սիրոյդ՝ ոսկ
անշուճ՝ անկեալեմ. Թէ ո՛չ
ար-

արդէն՝ դու հասանիս՝ ահա իս
 կոյն՝ մեռեալ եմ. պայծառ գեղ
 ւոյդ՝ փափագելով՝ սիրատուջոր
 մնացեալ եմ. արի՛:

Սիրելի իմ՝ անկեալ սիրովդ՝ ան
 դաստական՝ դեգերեմ. ահա՛ ի
 նոյն՝ տեսուէնդ՝ գոլ իսկ ան
 հաս՝ վարանիմ. աղեկիզեալ՝
 միշտ հաւաքեմ՝ այս եղկելիս՝
 ո՛չ փրկիմ. արի՛:

Սիրելի իմ՝ կապեալ ի սէրդ՝
 յարամընամ՝ ոսկ քու. ի դէմ
 բոյոյ՝ փայլուն տեսոյդ՝ որ ի
 սիրտս իմ՝ յոյժ ազդու. ցօղե
 լով զայն՝ զովացուցեալ՝ հասու
 ցանելոց ես դու. արի՛:

Երաճորեալ՝ եմ վարա
նեալ. յոյժ վշտալի՝
մեղօք լցեալ. աղա
ղակաճ՝ գոչեմ յս

ջի եմ կարի՝ իսկ ընկեցեալ. լէր
ձեռնտու՝ և ողորմեան. զայս

խղճալիս՝ դու ազատեալ:

Ի յօրսողէն՝ եմ որսացեալ. կա
պեալ նովաճ՝ եմ բանտ արկեալ.

աղերսալի՝ առ բարեգուծն. ա
ղաղակեմ՝ բողոք բարձեալ. լէր

ձեռնտու՝:

Ի ամեալ վիրօքս՝ յոյժ լիալի.

եմ վիրաճոր՝ ողորմելի. ո՛վ յոյս
յաճէտ՝ նամբւն. քեզ միշտ յու

սամ՝ փրկիչ բարի. լէ՛ր՝:

Օրըստօրե՝ վէրս զօրանայ. խա
ճարասէրն՝ հետ ընթանայ. ա

զի ողորմ՝ ճայնիւ մաղթեմ.
 տէր իմ յս՝ եկ զիս փրկեա՛.
 Լէ՛ր՝.
 Քեզ աղերսեմ՝ այս եղկելիս.
 խոցեալ մեղօք՝ կակծալիս. ո՛վ
 բարեգուծ՝ բարի բրժիշկ. փրկ
 կիւհայցէ՛ այս խղճալիս. Լէ՛ր:

Լ՛ւերս առ յս. 128 :
 րոտայ յոյժ՝ կասբխակնն՝
 որոտայ. վերաւորեալ՝
 սրտիս զվէրսն՝ նորեւտայ. ա
 ճաղ գոչէ՛ միշտ խղճալիս՝ և գո
 ռայ. ողորմեա ինձ՝ տր իմ յս՝
 գոչեմ վշտագին. ՚ի քո գըթոյդ
 աղաղակեմ՝ կարի ցաւագին :
 Ի յարգանդէ՛ յորովայնէ՛ մօր
 իմոյ. անկեալ տեղի՛ ըզբաղա
 նացն՝

նացն՝ երկրայնոյ . մինչ ոչ հասի՝
քոյ գըթուէդ՝ երկնայնոյ . ու
ղորմեա՛ :

Հոծապատար՝ անծըմակաւ՝ փայ
լէի . ընտիր ընտիր՝ երանգալիր՝
պըտղալի . ահա՛ այսուէս՝ տարա
ժաման՝ զիս գըտի . ողոր՛ :

Աղորմելի՝ անկեալ մընամ՝ 'ի
յերկրի . Թառամեցեալ՝ ոպ պը
տուղ՝ 'ի գետնի . սաղարթատէջ՝
շուրջ զպտղօք՝ ծառուտի . ո՛ :

Ա՛լ ըստեղծիչ՝ հանուրց էկցս՝
գովեցեալ . անպտրագիր՝ անվայ
րափակ՝ բարձրացեալ . խղճալիս
քեզ՝ վերագոչեմ՝ աղերսել . ո՛ :

Իմ բարեգուծ՝ անհնատե՛ զօրա
ցեալ . տունօղ ըզտուրս՝ ազգի
ազգի՝ ընտրեցեալ . միշտ արտաս
ւօք՝ յոյժ պաղատիմ՝ իբր ան
կեալ . ողորմեա՛ :

իբր ըզմայլեալ՝ յոյժ գերան
հաս, սաւառնապէս՝ զթւսրդ
բանաս. արի'':

Որոշեալ ես՝ դու համայնից.
Թռչնոց բազմաց՝ մեծագունից.
Եկ միշտ ցնծա՛ ո՛վ բերկրալից.
արի'':

Բամեալ մարդկանց՝ դու սիրե
լի. զարմանատիպ՝ ճկով բարի.
ասա՛ գարունն՝ եկեալ փայլի.
արի'':

Լն համայնից՝ ստեղծօղ բարի.
Լերաստեղծեր՝ զքեզ ցնծալի.
դու միայն յայս՝ եղանակի. ա՛:

Յեր 42-րդ տ. Լուրդ. 130.

Վիմ չքնաղ՝ քաղցրիկ
բարի. սէր իմ սէր իմ ա
ւանդ. գոչեմ առ քեզ՝ եկ
ինձ արի՛. դու գեղասպան՝ յոյժ
ցանկալի. սէր իմ սէր իմ աւանդ.
գոչեմ առ քեզ՝ եկ ինձ արի՛:
Բամից բաղմաց՝ գովելի ես.
սէր իմ՝. և համայնից՝ բաղձա
լի ես. դու ինձ սիրով սիրալի
ես. սէր իմ՝:

Պաղատելով՝ գոչեմ առ քեզ.
սէր՝. սիրահար եմ՝ եկ մերձ
առ մեզ. աղաղակեմ՝ յոյժ գե
րապէս. սէր իմ՝:

Եւ՝ բարեախա՛յ հիանալի. սէր՝.
գերահռչակ՝ զարմանալի. ուրա
խացո՛ւ զիս ցանկալի. սէր՝:

Սիրով քոյին՝ դեգերեալ կամ.

ԻԳ

368

սէր

սէր' . ո՛չ գիտեմ թէ՛ ո՛ր անձ
կամ . բարի տեսոյդ՝ ես միշտ
բաղձամ . սէր' :

Պատմ. Թ. 131:

Ե՛կ մերձ առ մեզ՝ ո՛վ ցանկ
կալի . մի հեռանար՝ իմ
սիրելի . տեսոյդ քոյին՝
կարի ցանկամ . գեղափայլուն՝
յոյժ գովելի . միշտ ցնծալով
ուրախասցուք . սէր իմ սէր իմ,
դու բաղձալի :

Ղու իմ բարի՝ սիրով սիրիս . յամ
ժամ՝ գեղափայլիս . վերագո
չեմ՝ աղերսալի . թէ ո՛չ այլոց՝
սէր լինիցիս . միշտ' :

Յաճէտ շքեղ՝ դու փայլունակ .
գեղայարմար՝ յոյժ սիրունակ .

ԻՂ

369

զօր

զօր նմ' աղաղակեմ' թէ լինիմք
 սիրոյ ընդունակ . միշտ' :
 Ով գեղապանձ' զարմանալի .
 ձեռով յարմար' ըոքանջելի . խան
 դակաթ եմ' քո տեսութեդ .
 փութա՛ հասի՛ր՝ ծաղիկ բարի .
 միշտ' :

'Ի տես քոյին' եմ իբր անհաս .
 ով գերափայլ՝ դու բարձրահաս .
 աղերս արկեալ՝ միշտ պաղա-
 տիմ . վսէ՛ր յինէն՝ դու հեռի
 կաս . միշտ' :

Լ. ԻԵԿԵՆ Ե. 132 :

 Երահռչակ՝ հիանալի .
 անմատչելի՝ յոյժ ցան-
 կալի , անձկայ՝ այս գերի . ո՛ր զի
 ես անեղ՝ և անվախճան . 'ի յէս
 կացո՛

կացս' միշտ գովելի, անձկայ'
այս գերի:

Րոտից համայն՝ էականաց. բաշ
խող բարի՝ գոյականաց. անձ
կայ'. քանզի իբէն՝ հաստատու
թի. գըտեալ բընաւ՝ եղակա
նաց, անձկայ':

Իյսկզբանն՝ բընաւորեալ. բա
րի բնուի՝ բեղմնաւորեալ'. զայս
համանմանն՝ իսկ հաստատու. թէ
'ի նոյնոյ' գոյաւորեալ, անձ':
Գեր քան ըզմիտս՝ վերամբար
ձեալ. ճարտարապետ՝ յորջորջ
ցեալ'. անտես յէիցս՝ ամենա
տես. վերաբերիջ՝ զիսս ընկե
ցեալ. անձ':

Ա'ր բարձրուէդ՝ կարի տենչայ.
Լ հանդիսիդ՝ յաւէտ բաղձայ'.
հանդիսացո՝ աղաղակեմ. զայս
371 եղկե

Եղկելիս՝ որ անկեալ կայ. անձ՝
 Մամեալ զգոյսն՝ դու խընամես.
 Ընդ հովանէն՝ քով պահպանես.
 Խընայեալ յիս՝ յաւէտ մաղթեմ.
 մաղթելոց դու՝ անտես չառնես.
 անձկայ՝:

Լ - Ի Կարան Եր. 133:

Իրով սիրոյդ՝ սիրահարի.
 անձն իմ առքեղ՝ միշտ
 ցանկալի. դու գեղեցիկ
 զարմանալի. քեզ աղերսեմ՝ ա-
 րի՝ արի՝. նազելի՝ զովացո՝ զիս
 ո՛վ բազմալի:

Գեղեցկաւիայլ՝ հիանալի. չքնա-
 ղագեղ՝ տիպ տենչալի. պայծա-
 րատես՝ զարդիւք բարի. վերա-
 պատուէմ՝ արի՝ արի՝. նազել՝:

Սաստիկ սիրուն՝ յոյժ յարգե-
 լի . շքեղացայտ՝ ըսքանջելի . շքե-
 Նորհատեսակ՝ ընտիր բարի . գո-
 չեմ առ քեզ՝ արի՛ արի՛ :

Ս առեալ սիրովդ՝ անկեալ սէր
 իմ . ոսկ մեռեալ՝ գոչեմ Ծր իմ .
 ի քո տեսոյդ՝ յաճես բերկրիմ .
 ուրախացո՛ւ արի՛ արի՛ :

Ս ինչ՛ի կեստ քո՝ կամ վշտագնել
 իբր անկենդան՝ դիԹա՛ւ ալեալ .
 լեր ձեռնառու՝ ո՛վ սիրելի . ա՛ւաղ
 դոչեմ՝ արի՛ արի՛ :

Ղարբեալ 'Էնոյն . 134 :

անապաղ գոչեմ՝ ազնիւ
 չքնաղ՝ դու միմիայնակ
 յար նրման հըրոյ՝ այրիմ սիրոյդ
 ո՛վ իմ գերունակ . հեռացայ՝ ի
 քէն՝

Քէն՝ տարագրելով՝ իբրև զտառ
րակ . զի եմ սիրալի՝ աղէկիզել՝
սէր քո վառեալ է :

Գեղոյդ քո այնքան՝ իմ աննման՝
սիրահար եմ ես . ունի վշտալի՝
միշտ վարանեալ՝ կանխեալ ի քո
տես . արա զիս արժան՝ ովնա
ղելի՝ տեսոյդ գեղ երես . զի
եմ սիրա՝ :

Սիրաւ որեցայ՝ վարանեցայ՝ վա
րենի եղայ ուն անձկալի՝ ցոնկալի
մարդկոց՝ նրմանեցայ . զի թէ ոչ
լսեմ՝ ինձ գովելի՝ կենաց զըկե
ցայ . զի՝ :

Լ՛րի՝ գերազնիւ՝ գեղեցկատես .
սէր իմ սիրալի . փառօք հըրճ
է սցուք՝ ընդ քեզ արի՝ յաւնիտ
սիրելի . որ ես ցանկալի՝ միշտ
հանապազ՝ գերապէս բարի . զի՝

որ 'ինորոյ' յայս սէր սի
րոյ . անկեալ իսկ եմ .

գեր 'ի վերոյ . ահա 'ի քեզ' աղա
ղակեմ . արի՛ փութա՛ զիս փրկե
լոյ . ո՛հ աղերս արկեալ՝ սիրա
հարեալ՝ աւանդ . միշտ պաղա
տիմ՝ վերօք լցեալ :

Լննման ես՝ ամենեւին . և անա
րատ՝ տեսեամբ քոյին . աղէկ
զեալ՝ խոր հառաչեմ . արի՛ փր
կեա՛ զքո խղճալին . ո՛հ ա՛ :

Ե՛կ փութացի՛ր՝ աղատեալոյ . զայս
քո գերիս՝ դու փրկեալոյ . ո՞պ մե
ռեալ՝ կամ դեգերած . լէ՛ր ձե
ռընառ՝ քոյդ խղճալոյ . ո՛հ ա՛ :

Վոյին տեսոյդ՝ ցանկամ սէր իմ .
վերահայցեալ՝ մաղթեմ քո իմ .
արի՛ փրկե՛ զայս քո գերիս . զի

քէ բուժի՝ սիրոյ վէրն իմ. ո՛հ՛:
 Լ՛ննման ես՝ մշտասիրուն. պայ
 ծառազարդ՝ դու գերագոյն.
 Ի դէմ քոյին՝ յար արտասունեմ.
 արի՛ բոցունի՛ր՝ իմ սիրասուն. ո՛հ՛:

Լ.՝ ԻշարԷհուշ շէ: 42 ան՝ Ի իօր 4 արեւ.

136:

արթիւր սէր իմ զարթիւր՝
 կարի ցնծութ. ահա ե
 հաս ահա՝ յոյժ վայել
 չութ. ծաղիկ պայծառ ծաղիկ՝
 վարդ գեղեցկութ. արի՛ երգնակ
 արի՛ երգեալնդութ. և զունրծա
 ցի՛ր սէր իմ՝ յաւնէտ ուրախութ:
 Զնծա՛ սէր իմ ցնծա՛ յայս եղա
 նակի. գարունն եկեալ գարունն՝
 այն ուրախալի. ծաղկեալ այգիք

376

ծաղ

Ժաղկեալ՝ կան երևելի. արի՛:
Լճի՝ պիւլպիւլարի՝ փութան ցըն
ծալով. չքնաղ ձայնիւ չքնաղ
քոյին խօսելով. խայտա՛ սէրիմ
խայտա՛ դէպ ընթանալով. ա՛:
Ի գալ գարնան ՚ի գալ՝ յոյժ սի
րահարիս. սիրով վարդին սիրով
սրտիւ՛ դու վառիս. ահա՛ այսօր
ահա՛ սիրոյդ քո փառի՛ր. ա՛:
Չայն քո հնչեաց ձայն քո տիր
զարմանազան. ՚ի քնոյ զարթոյց
՚ի քնոյ՝ զմեզ համանգամայն. ո՛վ
դու երգնակ ո՛վ դու՛ հաւիկ
աննման. արի՛:

Համայն ազանց համայն՝ դու
գովեցել ես. ՚ի մէջ մարդկանց
իմէջ՝ իսկ ընտրեցել ես. ՚ի դէմ
վարդին ՚ի դէմ՝ ողբ ասացեալ
ես. արի՛:

Եղայարմար վայելուճ՝
դու զարմանազան .

Էիր փարելի չքնաղ՝

նրման վեհազան վեհազան վե-

հազան :

Բախսացուցիչ տենչալի՝ իմ բուրիկ

զովակ . Էր վս այնչափ հեռա-

ցար՝ ո՛վ իմ գերունակ՝ :

Ի տեսլենէդ զրկեցայ՝ իսկ հա-

մանգամայն . առնձն իմ անձկայ

տեսանել՝ ըզքեղանման՝ :

Գեր ըղձալի՝ դու սէր իմ՝ Թո-

ղեր տրտմութ՝ . աստանօր յար

ցնծամ՝ Թէ գաս ցնծութ՝ :

Ա՛ր հառաջմամբ աղերօրէ՛ւ՝ սէր

իմ սիրելի . պաղատիմ և գոչեմ՝

այ իմ գովելի՝ :

Բամից ծաղկանց համայնից՝ դու
ես նազելի. եկ հասիր առիս՝
այ իմ սիրելի՝:

Լ՝ գեղեցիկ իմ վարդիկ՝ մի՛ Թո
ղուր զգերիս. վառեալ է սիրտ
իմ՝ փրկեան զխղճալիս՝:

Դասիշու Ինչ. 138:

անի՛ ողբամ՝ նոր ի
նորոյ՝ խոցոտեալ. կող
կողալով՝ միշտ հառաչմամբ՝ ցա
նագնեալ. վշտալի եմ՝ ահա
լիցի՝ քեզ յայտնեալ յուսամ
ի՛ ձր՝ գոչեմ առնա՛ յարաժամ.
աւանդ գերոյո՛ւ լալականօք՝ ժամ
ի՛ ժամ:

Օ, փայլուն գեղւոյդ՝ մտաբե
րեալ՝ վարանիմ. յորդ արտաս
նօք՝

Հօք՝ տի՛հ և գիշեր՝ դեգերիմ.
աւաղելով՝ ճայն արձակեալ՝ պա
ղատիմ. յուսամ՝:

Լալով ողբով՝ հառաջելով տա
ռապիմ. խոր խոցելով՝ միշտ սը
գալով՝ վարանիմ. աղեկիզեալ՝
վերաւորեալ՝ սընանիմ. յու՝:
Իսկ զօրն ՚ի բուն՝ զգիշերն ող
ջոյն՝ աղաչեմ. ոչ գըտանեմ՝ ան
գորբուի՝ յար գոչեմ. զամենա
տեսն՝ ինձ օգնական՝ յորջորջեմ.
յուսամ՝:

Գարունն էանց՝ կարօտով լի՝
մընացի. միշտ տուգորիմ՝ ոպ ՚ի
հուր՝ հընոցի. անկեալ յերկիր՝
պաղատելով՝ ընդ լացի. յու՝:

Այլ քաղցրափայլ շքեղ գարուն՝
ընթացիր. կամ ՚ի սէր քո՝ ոպ
անկեալ՝ փուլթացիր. վշտալի
եմ՝

Եմ՝ գեղոյդ վերօք՝ եկ հասի՛ր.
յուսամ՝՝:

Պատգանաւ առ Վերդի . 139:

առ խնկալի գովիս՝ որ
դան ծիրանի . ազնիւ

չքնաղատիս՝ կարի սիրելի . գեմ
քո գեղեցկատես՝ գեղգեղեալ

փայլի . յարաժամ յարատե՛
սերտ սիրով սիրի . սերտ սիրով

սիրի՝ սիրահար գերի . խոռն ինչ
բարգաւաճիդ՝ բաշխես նազելի

փառօք փառազարդիս՝ յաւէտ
բարելի . իբրեւ ի բերս տնկոց՝

ազնուազարմի . դու միշտ բա
րեշնորհ՝ սիրատես յարդի . յա

րաժամ՝՝:

ՊՃնալի պերճազարդ՝ գովելի
հա

Համայնի . զարմանազան գու-
նով՝ ծաղկեալ փայփայլի . ով
սիրալի սէր իմ՝ գու տիպ տեն
չալի . յարա՛ :

Յոյժ գեղապանձ յարգի՝ սի-
րով սիրալի . պայծառ բարի գե-
ղոյդ՝ ոչ գոյ նրմանի . ցօղեա՛
անձկացե լոյ՝ զցօլ գոյա՛ւորի .
յարաժամ՝ :

Մի՛հա՛ գոչեմ առ քեզ՝ լո՛ւր իմոյ
ձայնիս . անկեալ՝ ի սէր քոյին՝
կամ ողորմելիս , ցօղեա՛ւ ըզսէ-
լըդ քոյ՝ առ այս եղկելիս . յա՛ :

Ս Է Բայան լուրի . 140 :
Հաղալեմ աղաղակեմ՝
կարի բաղձանօք ո՛հ
ո՛հ . աղետալիւր ա՛ւաղ գոչեմ՝
382 յոյժ

յոյժ աղերսանօք ո՛հ ո՛հ յոյժ
աղերսանօք. զի հեռացաւ 'ի
կէտ գարնան՝ լուռ ժամանա-
կօք ո՛հ ո՛հ. աւաղ գերիս գոչեմ
առ քեզ՝ հաս ինձ եղկեւոյս ո՛հ
ո՛հ հաս ինձ եղկեւոյս:

'Նազելի նազելի ծաղկանց՝ կա-
րօտ մընացի ո՛հ ո՛հ. 'ի գերա-
փայլ յարմարուէցն՝ ահա յետ
կացի'՝ որոյ վս՝ զգիշերն ողջոյն՝
ողբամ ընդ լացի':

Սիրահարեալ սիրահարեալ՝ սի-
րով սիրալի ո՛հ ո՛հ. ոսկ սիրուն
սիրամունդ՝ յաւէտ սիրալի'.
ահա այսօր ո՛չ հասանիլ՝ զեղկե-
լիս գրտի':

Գեղեցիկ գեղեցիկ գարունն այն
ուրախալի ո՛հ ո՛հ. 'ի համայնից
եղանակաց՝ կարի ցանկալի'. վս՝

այսորիկ՝ գոչեմ առ քեզ՝ արի՝
սիրելի՛ :

Լ՛էտաբեր ա՛նէտաբեր՝ նոյն ե
ղանակէն ո՛հ ո՛հ . բեր ա՛նէտիս
Թռչուն Թուծակ՝ ըստ ասեմ ի
քէն՝ . և ես ընդ քեզ վերահայ
ցեմ՝ բարի արարչէն՝ :

Լ: 4 ԺԻՒԲԵՐԲԵՐ . 141:

ըկնային աստեղաց
նրման՝ տեսակութի
բարեպէս . շանթա
ցընցուղ ամպանըման՝ շողշողե
լով անդ աստ ես . անայլատիպ
ցայտաբերեալ՝ իսկ յարատե
ղնիւթ ցօղես . արթնածածուկ
յայտնագաղտուկ՝ տիրազօրեալ

Ի՛յ .

384

Ի

ի յերկրի . անհսկալուր յոյժ զա
ռիթաւի՝ ո՛չ գոյ նրմանդ տեն
չալի :

Ի ոլոր պարիսպ համայնաշէն՝
անխախտական բարեբեր . ով
փառահեղդ՝ անվանելի՝ շքեղա
տիպ գանգրահեր . ոստազար
դեալ պերճափայլեալ՝ սաղար
թախիտ նորաբեր . արթնա՛ :

Գեղայարմար վայելչագեղ՝ բա
րեբերեալ յարմատոյ . ըզ'ինիւ
թոյ չիմանալոյ՝ բաղազուգէլ
տիպ կելոյ . անբողազան անհա
մեմատ՝ և աննման ՚ի բերոյ .
արթնածա՛ :

Ի պճնուէդ ո՛չ գոյ նրման՝ և
յճի միմիայն . ընտիր ընտիր յ
րինու՛ածով՝ փառազարդեալ գի
տեն այն . որոյ վն իսկ յարգեն
ԻՆ

Գովեն՝ հայկազունիքըն համայն
արթնածա՛ն:

Այս Կիսիւրաբայաբար • 142 :

ըի՛ սէր իմ արի՛ արի ցըն

ճառցուք • նոր առւն օտ

ճառեայ՝ փառօք հրճունեացուք •

տեսիլ սիրոյդ՝ միշտ պանծալի՛

փայլեցաւ • եկ սիրահար սէր իմ

արի՛ ցնճառցուք :

Իմ ցանկալի սիրուն՝ ահա՛ ըսպա

սեմ • բարի տեսոյդ քոյին՝ յա

ւէտ աղերսեմ • զայն նորափայլ

պանծ անցելոյդ քո խնդրեմ • եկ

սիրելի սէր իմ արի՛ :

Ի՛նչի՛ սէր իմ արի՛ արի՛ ցնճալով •

չքեղատես բացմամբ՝ և բարի

սիրով • վեր երևեաց զճաղիկ՝

վարդիդ բուրելով. եկ սիրա':

Իմ սիրասուն վարդիկ՝ սիրոյդ

տոչորեմ. արդ յարաժամ կարե

տուէդ միշտ այրեմ. զօր ամ քո

բաց՝ ունելոյդ պաղատեմ. եկ սի

րելի սէր':

Ի՛րի՛ սէր իմ արի՛ արի՛ խայտա

լով. ցնծա՛ փառօք ցնծա՛ դու

միշտ բերկրելով. ուրախացիր

չքնաղ՝ ձայնիւ՛դ կարդալով. եկ

սիրահար սէր':

Իմ աննման վարդիկ՝ ծաղիկ բա

րեփայլ. գեղեցիկ յօրինմամբ՝

փայլեա սրբափայլ. տեսոյդ քոյին

սերոյ՝ լի եմ սիրափայլ. եկ սի':

Ի՛րի՛ սէր իմ արի՛ արի՛ ցնծալի.

հասիր քո կարօտոյդ՝ այ իմ գովե

լի. որ ես դու իմ սերոյս՝ սիրա

հար գերի. եկ սիրա':

Իմ բաղձալի անու՛ւմբ՝ բարի սի
 րատես . ցանկանալով գեղգո՛ւ
 վելոյդ գերապա . տեսի ահա մըշ
 տապալծ առ բարեպէս . եկ սի՛
 ւ՛րի՛ սէր իմարի՛ արի՛ եկ ցըն
 ծա՛ . լի խնդուք ուրախացեալ
 միշտ խնդա՛ . մուտ ՚ի սէր քո
 յար ցնծալի ուստոստես . եկ սի՛ .

Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .

Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .

Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .
 Եւր Է՛ անիւն ՚ի Կարնոյ . 143 .

ցաւ որ գըտայ . ո՛հ յայտնի եմ
 անբարի՝ առաջի բարւոյն . վն
 հանդիպեաց՝ այս քեզ ո՛վ անձ՝
 Վախացեալ ցնծամ՝ ի կենցաղս
 այժմոյս . որ խրատէ այսու՝ ի
 փրկել ցաւոյս . ո՛հ զի եթէ լի
 նէի՝ նրման առաջնոյն . կարծեմ
 չէիր փրկեալ՝ եղկելի անձ՝
 ի բանին տէրունեան՝ հաստատ
 եղիցիս . զի ասէ առ ինոյն՝ ծաղ
 կընկեց լինիս . նաև դիւրաթա
 ւամ՝ ոչ միայն են փառքն . այլ
 քան զոստայն սարդի՝ ևս ամարգ
 անձն իմ :

Գրոյ հաւատալի՝ գոյ ջրոյ վր
 քան մեծուէ նորին՝ որ ի քեզ
 իսկ կայ . որ իբրև զստոճեր ինչ
 հանգոյն երազոյ . վայելչութի
 նորին՝ է այստէս անձ՝ :

Լը Թէ մեծացուցէ՝ զանձըն
 յինքենէ . նա իսկ խոնարհեցի՝
 լճաւնն 'ի տնէ . տեոանօղք գո
 չելով՝ ըզոս միշտ ատեն . ո՛ր առ
 նէ զմեծն և զփոքրն՝ լըւր
 խղճուկ անձն իմ .
 Բոտին փանաքի՝ անձն իմ պար
 տաւոր . մի ողբար սըգալով այն
 պէս խոր 'ի խոր . զի ահա յոյժ
 արագ՝ դիւր վնասելի . և զերթ
 պըղպլակի՝ անյայտին անձն իմ .
 Լ՛ իսկ ո՛չ գովելի՝ 'ի յասացունա
 ծոց . համազօր ընտանի՝ համայ
 նից Խբց . զի ոպ մեծատունն՝
 չորից կենդանեաց . լըր իբրև
 զազարոս՝ խղճալի անձն իմ :

ով կենցաղոյս՝ ալէկոծ է

հանապազ. հողմքն մե

ղագ՝ Թշնամանէ՝ աննուազ .

ցաւքըն նորին՝ առիս եղեն՝ իբր

աւազ . Թր իմ Թր՝ աղաղակեմ

աղերօանօք, ազատեա՛ն ազատեա՛ն:

Ո՛ր արանելով՝ շրջագայիմ՝ գերա

պէս . աղիք ծովուն՝ զիս տարազ

րէ՝ սաստկապէս . մինչ ընկղմիլն՝

ինձ ժամանէ՝ զօրապէս . Թր իմ

Թր՝ ՚ի սաստկագոյն՝ այս գժնէ

ից՝ ազատեա՛ն:

Օ՛ր աս իմաստունն՝ յամ ժամ՝

հաստատէ . ունայնութի՛ ունայ

նութեց՝ միշտ ասէ . զոր ինչ ու

նիմ՝ ՚ի նոյն վր՝ անցանէ . Թր

իմ Թր՝ Լ եթ պատրօղ վայրա

բերէն՝ ազատեա՛ն:

Լ՝ առնապէս ըրդ բարեգուծ՝
 հառաչեմ. յարեյաճէտ՝ գրթո
 վըդ զիս՝ յուսադրեմ. անտանե
 լի՝ մեծի ցաւօք՝ անկեալեմ.
 Թր իմ Թր՝ տղադակեմ՝ զիս ՚ի
 ցաւոցս՝ ազատեա՛մ:
 Մինչ յաճիտեան՝ յուսով ՚ի
 քեզ՝ անկանիմ. աւաղելով քո
 գրթուէդ՝ պաղատիմ. ՚ի պատ
 րանքս՝ սուտ կենցաղոյս՝ ընկը
 միմ. տէր իմ տէր՝ ՚ի յամորո
 գայթէն՝ ազատեա՛մ:

Ի Քրոջ աջուր հէշտաշոյն. 145:
 Վտէր իմ մի՛ խաւառ՝ ար
 գելու առնէր. աւաղ
 գերիս գոչեմ՝ ձեռնտու ինձ
 լեր. պարաւանդ առնելոյ՝ կեն
 392 ցաղս

ցաղս այս զօրէր . հայելով հայե

ցայ՝ ո՛չ ինչ գրտանէր :

Արեւի սիրասուն՝ սիրով սիրե

ցայ . ո՛չ ինչ տալով սիրոյն՝ սաս

տիկ զրկեցայ . արկեալ էի զյոյս

իմ՝ ինչ ո՛չ ինչ գրտայ . ամենա

զուր և ի նանիր գրտաներ :

ՊՃնապաճոյճ յարմարելով ճե

մեցայ . որոյ վն աղա՛ն աղեալ

ընկեցայ . ապաստան լինելով՝ ի

բեզ յուսացայ . ամենատենչ և

յիրա՛նի գրտաներ :

Ես հիանամ Ֆակտն րախուծէ

զարմունազան՝ և զանազան ցըն

ծուծէ . և եթ գրտայ զերթ

խղճալի՝ տրտմուէ . վն այն գո

չեմ ունօղն անյոյս գրտաներ :

Բաջատես հայեցայ՝ մեծամեծ

վնց . վարօղ ինոյն շա՛նիղ՝ յա

Հէտ դեդերած . տեսանի յայտ
նապէս՝ ներ խաւարամած . 'ի
մեծի գալստեանդ՝ սրգով գը
տանէր :

Ա՛հաղ գոչեմ առ քեզ՝ տո՛ւ ողոր
մուէ . ողորմեա ինձ գըթած՝ մե
ծիդ գալստեան . եդեալեմ
զոյս իմ՝ քումդ արդարուէ .
ամենիրաւ և զօրաւոր գըտանէր :
Եղկելի եմ յաւէտ՝ 'ի յայս Ծի .
վիրօք մեղաց լցեալ՝ կարի զա
ւալի . դատաւորիդ գոչեմ փա
ռացդ արքայի . ամենազօր իրա
ւագոյն գըտանէր :

Ա՛հցս ստեղծօղ դու՛անհաս բրձ
րուի . ընդ տմ տեղիս՝ ունիս զօ
րութի . խնդրեմ ըղսէր քոյն՝
յոյս և բարութի . ամենափայլ
լուսաւորօղ՝ գըտանէր :

Եւ ընթացեալս ահա՝ ի հոյլք
 էռն. ի կենցաղոյս եղեալ լոկ
 քրեռն. յաճէտ յուսացեալ
 եմ՝ քոյոյ գրթուռն. ամենա
 ռատ՝ անջափելի գրտաներ։
 Ընարթուռն խղճալիս՝ յաճիտեն
 գոչէ. լալով և ողբալով՝ միշտ
 աղաղակէ. յս փրկիչ փրկեա՝
 յամ չարէ. քեզ փրկուռն տեղի՝
 յաճէտ գտաներ։

Ընարթուռն կենցաղոյս. 146
 Ն կենցաղ գու՝ զարմա
 նալի. պերճացեալ ես՝
 հիանալի. ի քեզ յու
 սան յոյժ և կարի.
 այ գու անցաւոր. անցաւոր և
 պատրօղ՝ ես անյուսալի։

Լ՛ճաղ եղուկ՝ յուսացողաց. այս
է համայնն՝ ասացողաց. և ի
սրտէ՝ յուսադրողաց. այ դու
անցաւոր՝:

Ինդունայն ես՝ համանգամայն.
զի ո՛չ գովեաց՝ զքեզ մեծն ար-
քայն. նման նմա՝ ասացին զայն.
այ դու անցա՛ւ:

Լ՛հա՛ յայտնի՝ երևեցեալ. ընդու
նայն ես՝ համարեցեալ. յիմաստ
նոց՝ ո՛չ գովեցեալ՝ այ դու՛:

Հընացեալ լդ՝ դու ի յերկրի. Էբր
իջլան՝ ճանապարհի. անծանո
թից՝ ես գովելի. այ դու՛:

Գփաօղբ զքեզ՝ ի քէն փսխէին.
Թէ հանդիպին՝ մեծաւ յարդին.
մինչ հեռանան՝ յոյժ կողոպտին.
այ դու՛:

Յարև յաւէտ՝ ունայն ձևօք.
396 Խա

խաբէս հանուրքն՝ որք կան ըզ
ձեօք . սուտ երևոյթք՝ են լեալ
քոյովք . այ դու՛ :

Անք ինչ ունիս՝ տեղ՝ յուսալոյ
էր ցուցանես՝ զարդ յոյս տա
լոյ . որք գոն ՚ի քեզ՝ նման երա
զոյ . այ դու՛ :

Ըհա՛ այսօր՝ դու երևիս . վա
ղիւն ո՛չ գոլ՝ դու ցուցանիս .
յոյժ աւարօղ՝ միշտ տեսանիս՝
այ դու՛ :

Ինչ ո՛չ յուսամ՝ դժնեայ կեն
ցաղ . զի ո՛չ գըտայ՝ համեմիչ
աղ . յուսացողացն՝ քեզ բիւր
տւնաղ . այ՛ :

Իտրեգ ըթոյն՝ վերածայնեմ . դը
թոյնորին՝ միշտ պաղատեմ . փըր
կիւն ՚ի քէն՝ աղաղակեմ . այ դու՛ :
Նոյնոյ ըսպաս՝ գոլ բարբառի .

զյոյս եդելով՝ այս անբարի. ար
թուն խղճուկս՝ դուէ արի. այ
դու անցաւոր՝:

Եւ Եւրոպայի. 147:

ութա՛ ընթացի՛ր՝ արագա
պէս՝ եղկելի անձն իմ.

պատրօղ՝ պատարօղ սուտ

կենցաղոյս՝ մի սիրահարի:

Օ, արթի՛ր՝ քաջապի՛ր զգօնայի՛ր
խղճալի անձն իմ. քարշօղ՝ ա

ւարօղ՝ պարսաւելոյս՝ մի սիրա՛:

Փախի՛ր Թագուցի՛ր՝ միշտ յարա
ժամ ողբալի անձն իմ. խաբօղ՝

խարդախօղ՝ դաւաճանիս՝ մի սի
րահարի:

Ղառ միշտ՝ զօրուբդ՝ յոյժ զօ
րացի՛ր ուղգերի անձն իմ. նեն

Գօղ՝ պարտաւօղ՝ խաբէութեցն՝
 մի՛ սիրահա՛ն։
 Աստեալ՝ ի սիրոյ՝ ունայնութեցն՝
 մի՛ խաբիր անձն իմ. փայլեալ՝
 ի փայլեցեալ՝ անցաւ որացն՝ մի՛ սի՛։
 Քոչեաւ աղաչեալ՝ յամենատեան՝
 սրգալի անձն իմ. իշխօղ՝ իշխե
 ցօղ՝ նոյն մեծութեցն՝ մի՛ սի՛։
 Յուսա՛ առ անձ՝ յամփամ՝ այ
 ի շնորհ անձն իմ. անյոյս մեծա
 մեծ՝ բարբառոսացն՝ մի՛ սիրա՛։

Բողոք շնորհոց. 148։
 Նձն իմ պարտապան. հե
 կրկին սատակման. հե
 տեւօղ չարի՛ յաւէտ մոլեկան.
 Եւ գերի՛ մինչև յերբ դատիս։
 Այլար մոլորել. մըտօք ցը՛որել.
 399 դեռ

Դեռ մնաս այնպէս . մեղօք դե
 գերեալ . ո՛վ գերի՝ մինչև յերբ:
 Կարի անպիտան . գըթոյ անար
 ժան . ընթացք անսրգի . դու
 նրման անբան . ո՛վ գերի":
 Լ . դու անբարի . յամ տարի .
 ո՛չ ունիս պըտուղ . երբեք բարե
 լի . ո՛վ գերի՝ մինչև":
 Յաճէտ անառակ . կատակ նշա
 ճակ . միմք ամցւն . միշտ ես
 խոտորնակ . ո՛վ գերի՝ մինչև":
 Թիւր սխալական . միմոս մէնա
 կան . մոլեգին փցուն . յարա
 միշտ խոտան . ո՛վ գերի՝ մինչև":
 Թեթև փոթորակ . դիւրին փըլա
 տակ . ո՞տ երևիլ . խուն ինչերե
 ճակ . ո՛վ գերի՝ մինչև":
 Գըծուծ փանաքի . փըծուծ
 զազըրտի . փըքալի անարդ լե
 ւե

ցուն փորոտի":

Փինար ապակի . ղերթ խողովա
կի . որ տեղի այլոցն . ինքնէ ա
նարգի . ո՛վ գերի մինչև":

Լ՝մեհի ալիս . քաջեղ երեւիս .
ասա ես՝ այսօր . վաղինն ճերե
ւիս . ո՛վ գերի մինչև":

Փափկաւ հեշտանաս . մեղմով
քաղցրանաս . ուն փոսուույ .
փայլեալ վ՛րանաս . ո՛վ գերի":
Փորձալից փռշտ . դառնալից
փռշտ . անտես հայելեօք . այլա
կերպ շշտ . ո՛վ գերի մինչև":

Յամ տարի . հետևիս չարի . ի
կենցաղս այսու . յաւէտ անբա
րի . ո՛վ գերի մինչև":

Լ՝յ դու մահապարտ . կացեր
տարապարտ . յստեղծ ճէն բար
ւոյ՝ լինիս դատապարտ . ո՛վ գե":

Ի.Օ.

401

Իսկ

Իսկ արդ՝ դարձ առնա՛. եկ տէր
 աղօջեա՛. զի է քաղցրալուր .
 նրմա յար գոջեա՛. ով գերի՛ :

ՄԱՐԿՈՍ ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ ԴՅՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ

ԼԵՒԿ ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ ԴՅՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՎԱՆԳԵԼԻՍ 149

 Երհուն քերթօղ՝ համեստ
 հանդարտ՝ անհամեմատ .
 հայկազունեայո՛ տարաղ . ո՛հ
 հանգոյն հոցն՝ չյաղթեցեալ՝
 յոյժ գերառատ . հրահանգօղ՝
 աննունաղ :

Լ՛րօնի փայլուն՝ յաւէտ փայլել՝
 յարատե . յորդեալ աղբերա-
 բար . ծըծօղ զնմաստո՛ ճոխա-
 ցուցեալ՝ սեղմեալ առ քե . մը
 աօք դիեցկաբար :

Ս՛ ընեմաբան՝ արհեստագէտ՝ ո՛
 տաշար . և եթ բառազարդ՝ ան

գին ականց՝ իսկ ես անօթ՝
նաև ծրար . հռետոր՝ շարայար :
Ղահ և ըմբոն՝ գովել ըզքեզ՝
յարաժամ . միշտ պատշաճ ան-
լըծար . հաստաբարբառքն՝ ըզ-
քէն գտան՝ զկիրթ և խընամ .

հանուրքն՝ հաւն առար :

Պաշտափայլ՝ ներ համայնից՝
երևիս . զօրեղաբան յաւնէտ .
առ ՚ի գովել՝ վայելչուէ՝ փայփայ-
լիս . հռչակըդ՝ անզրահէտ :

Իբր յորդորոյ շէրնոյն . 150 :

րադապէս՝ անձն իմ դե-
րի . ընթաց փութա՝ հա-
սիր թերի . զարթիր
քնոյդ՝ արի արի . վերահասու՝
լէր եղճալի :

Ի սէր՝ անքակ՝ տու՛ր միաբան .
 անլոյծ անկապ՝ ցանկա՛մ իբան .
 զարթի՛ր քնոյդ՝ արի՛ արի՛ :
 | Էր հետեօղ՝ դու քերթողաց .
 ընկա՛լ զջանս՝ աշխատողաց . զար
 Թի՛ր քնոյդ՝ արի՛ արի՛ :
 | Ըրտի մաօք՝ ուսի՛ր գերի . սեռն
 սիրով՝ լցա՛նի՛ր Թերի . զարթի՛ր
 քնոյդ՝ արի՛ արի՛ :
 | Ի՛ յու՛լանար՝ աշխատելոյ .
 զբանս մարդչեդ՝ յու՛շ առնելոյ .
 զարթի՛ր քնոյդ՝ արի՛ արի՛ :
 | ո՛ւր Լ իմա՛ խղճուկ անձն իմ .
 վ՛ճ Էր հեղգաս՝ գերի անձն իմ .
 զարթի՛ր քնոյդ՝ արի՛ արի՛ :

ՈՂԻ զարթիւր սէր իմ զար
թիւր 'ի.քնոյդ' ազաղակեմ .

միշտ տոչորեալ աղէկի-

զեալ եմ տեսուէդ' երգաբոնեմ .

ՈՂԻ նազելի իմ նայեալ առիս
փութացի' խոր հառաչեմ . 'ի.

քո սիրոյդ կամ ըսպասեալ ըն-

թացի' ը' լալով գոչեմ :

ՈՂԻ սիրելի իմ սիրով վառեալ ան
կեալ եմ' զերթ դեգերած .

յոյժ վշտացեալ վարանեալ իսկ

մնացեալ եմ' ոպ անկած :

ՈՂԻ 'ի.քո տեսոյդ զօր մոմ դեգե
րեմ' սիրահարեալ . զովացո՞ զիս

տեսուէդ պաղատիմ' աղէկիզել-

ՈՂԻ գեղեցկափայլ գեղգեղա-

տիս պանծալի' բարեհաջակ .

քեզ միշտ գոչեմ յոմ ժամսի-

րելի' ոպ տառորակ :

Ղարթեօւ Գրէա. 152:

անդ պտրտիզին՝ 'ի վեր
անցայ . պատաղիճ վար՝
դին փարեցայ . իմ սիրե
լոյս՝ որ մերձեցայ . ուրախացել
աղաղակեմ՝ ձայն արձակեմ՝ ա
րի՝ արի՝ ե՛կ ցնծասցուք միշտ
ցնծալի :

Աարմիր վարդ յոյժ՝ հոտոտե
ցաւ . սիրով փայլեալ՝ երևեցւ
ցնծուէ օրն՝ ահա՛ լցաւ . ու՛ :

Աարմիր վարդ նոր՝ նարդեցաւ
համայն վիրացս՝ դեղ կոչեցաւ
կարօտելւոյն՝ հետ փարեցւ . ու՛ :

Աարմիր վարդ գու՝ սիրելի իմ .
պճ նապարդեալ՝ նազելի իմ . 'ի
համայնից՝ բաղձալի իմ . ու՛ :

Աարմիր վարդ յոյժ՝ զարմանալի
գերապայծառ՝ հիանալի . ծաղ

Կափայլուն՝ միշտ բերկրալի. ու՛
 Կարմիր վարդ իսկ՝ բողբոջեցա՛ն.
 բացափայլեալ՝ վեր յայտնեցա՛ն.
 զարմանատենչ՝ գեղեցկեցա՛ն. ու՛
 Կարմիր վարդ բացեալ ծաղկե-
 ցա՛ն. չքնաղաշուք՝ յայտնեալ
 ցուցա՛ն. ոպ ըզլոյս՝ փայտայլե-
 ցա՛ն. ուրա՛ն:

Վարձեալ հիւան հիւ. 153:

Լերանց բարձանց իսկ գըլ-
 խոց՝ մէք մըշուշ պակաս
 լինէր. հսկայաղանց յանձնէ
 իւրմէ՝ արհօրանք պակաս լինէր.
 դու զիս իքէն հեռացուցեալ՝
 սիրակիցս պակաս լինէր. յարմա-
 րապէս ե՛կ խօսեացուք. բաց.
 չի՛ր սէր իմ ցնծալի. մեկուսա-
 ցեալ

ցեալ ուրախացուք՝ սիրահարել
բերկրեացուք :

Եւ 'ի յօգոյ իսկ Թուգեի՝ հընա-
րով 'ի վայր բերիր . իմային գինս
արժէր հազար՝ մի փողոյ զիս ծա-
խեցիր . ոչ 'ի գէմ քո ծառայե-
ցիր՝ և ոչ երբէք ծախեցիր . յար-
մարապէս՝ :

Սանաջազգեստ սէր իմ յարգի՝
դու մերձեցար գովանի . դառ-
նացնցուղ՝ վերաբերեց՝ իմոյ ան-
ձին գեղանի . եթէ դու ոչ իսկ
բացունէիր՝ վս ոյր մըտար հա-
մարի . յարմա՝ :

Նորաբողբոջ յոյժ գեղեցիկ՝
պերճ պանծալի ծաղկափայլ .
վս էր Թողեր անյուսալի՝ զայս
խղճալիս գերափայլ . 'ի միտ ա-
ռէք ընկալնլով՝ և զիմ եղեալ
բանիցն այլ . յարմա՝ :

ԵՐԷՔ ՈՐ ԵՐԹԱՆՔ. ԱԻԼԼ
ԱԻԼԼ ԵՐԱՆՔ. ՃԱՂԻԿ
ԲԱՅՈՒՆԵՅԱՆ. ՄԻՂՈՎԱ
ՌՕՔ ԳՆԾԱՆՔ. ԱՐԻ՝ ԳՈՎԵԼԻ՝ ԳՈ
ՎԵԼԻ ԼԵ ԼԵ ԳՈՎԵԼԻ ԼԵ ԼԵ ԼԵ՝ ԳՈՎԵ
ԼԵ ԼԵ ԼԵ՝:

Լ՝ՏԱՆ ԳՆԾԱՍՏՈՒՔ. ՚Ի ԱՊԱՐՏԱՆԶ
ՏԱՍՏՈՒՔ. ՈՐ ՚Ի ԴԵՄՎԱՐԴԻՆ.
ԱՊԱՐՈՒՔ ՏՐՃՈՒՆԵՍՏՈՒՔ. ԱՐԻ՝ ԳՈ՝
ՄԷՔ ԺՈՂՈՎԵԹԱՆՈՅ. ԳՈՂՆԱՂ
ՂՈՒՆ ԳՈՒՆՈՅ. ԿԱՐԻ ՍԻՐԱԾԱՅՆ.
ԸՆԹՐԵԱԼՔՍ ՚Ի ԲԻԼՐՈՒՅ. ԱՐԻ՝ ԳՈ
ՎԵԼԻ ԼԵ ԼԵ ԳՈ՝:

ՉԱՅՆԻՆ ԵՐԳԵՍՏՈՒՔ. ՍԻՐՈՎ
ԳՈՂԵՍՏՈՒՔ, ՚Ի ԴԵՄԱՅ ՎԱՐԴԻՆ.
ՄԻՂՈ ՈՍԱՌՈՍԱՆԵՍՏՈՒՔ. ԱՐԻ՝ ԳՈ
ՎԵԼԻ ԼԵ ԼԵ ԳՈ՝:

Կարի գովելի. գարուն սխրալի.
 հոտ անոյշ բուրեաց. վարդին
 ծաղկալի. արի գովել':
 Ա՛յ գու գերափայլ. վարդիկ սի
 րափայլ. բացմամբ զարդարուն.
 տեսլեամբ պերճափայլ. արի գ':
 Դու համայն ծաղկանց. ընտիր
 գերազանց. մերոյս ճայնարան.
 գու բարի ազանց. արի գո':
 Լոլոր պարեցուք. ճայն արձա
 կեսցուք. առ 'ի դէմ քոյին. սի
 րով երգեսցուք. արի գո':
 Ա՛յ շտ ճռուղեւով. յար ըն
 թանալով. քոյդ բարի դիմաց.
 կարի բերկրելով. արի գո':
 Լ՛ըն սիրեսցուք. միմեամբք փա
 րեսցուք. դու միշտ ցանկալի.
 եկ ուրախասցուք. արի գո':
 Նաղի. դու գարնան. պիւլ-
 պիւլ

պիւլքն աննման . ճայնիւ ցնծա
 ւով . եղանակ բառնան . արի
 գովելի լի լի գո' :
 Եւ մեք երգեսցուք . փառօք
 հրրճուեսցուք . առ 'ի ժամ գար
 նան . միշտ փառքս տացուք .
 արի գովելի լի լի գո' :

Լ. Եւ զիս հաւատով վերստացող
 Եշտանայեռի . 156 :

 Նորհք շնորհալի փառօք
 զարգացեալ . պարգևաց
 հոգւոյն ' սբյ դու հասեալ . շք
 նորք ամային . քեզ ձրբ տունէլ .
 'ի պարգևողէն . պարգև ընկա
 լեալ . անունամբ բարեւոյր' վա
 րուք պանծալի . ներ հայոց ազ
 գիս' չքնաղ ցանկալի :

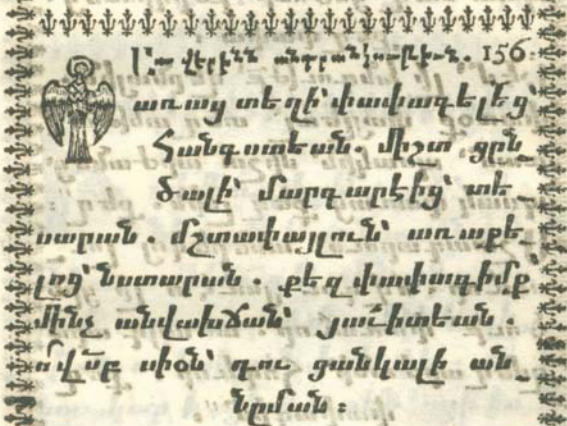

'Երմանեալ վեհից'ըն գերագու-
 նից. հաճոյիցն այ՝ միշտ ճոխա-
 գունից. յաւէտ շնորհաձիր՝ ար-
 դեամբք բարոյից. գուգեր 'ի
 նոցունց՝ գու 'ի համայնից. ան':
 Արով մշտափայլիս՝ ահա բաղձա-
 լի. ժամանեալ 'ի բարի՝ գործոյս
 հաճելի. տունօղն իսկ շնորհաց՝
 տէրն համայնի. լիցի քեզ ձե-
 ունտու՝ և միշտ հովանի. ան':
 Տամից բոլորից՝ 'ի քոց փառակ-
 ցաց. յոյժ գերահռչակ՝ 'ի գոր-
 ծըս արժանեաց. գերապէս գո-
 վելի՝ ընդունակ բարեաց. մշտա-
 ջան ձեռնտու՝ անկեւոյ բաղ-
 մաց. անունով':

Հոգւոյն պարգևօք՝ զօրացեալ
 դիտօղ՝ ուսումնարանացն՝ աղ-
 գիս հոգացօղ. արդեամբք և

ԳՅԻԷՔ՝ ՄԻԶՈՆԱՄԻՆԱՄՈՂ . ՎԻՆ
ՈՒՄԵՆ յՆԻ՝ ՈՒԼԴՈՒ ԳՆԱՆԿԱԾՈՂ .
ԱՆՈՒՆԱՄԷ՝ :

Բաշտիայլ արի՝ հոգացեալ տե
սող . 'ի հոգւոյն սբլ՝ շնորհ ըն-
կալնօղ . շնորհք կոչեցեալ՝ ար
Ժան վայելօղ . ընկալ ըստ կա-
մացդ՝ ո՛վ բարի բաշխօղ . ան՝:

Ղու անպատում՝ հրեղինաց
խակ՝ խնդուի . միշտ անդբանկաց
զմայլեցուցի՛ք ցնծուի . անհպե
լի՛ գէր քան զմտաց՝ զո՛ւարճու
թի . քեզ փափա՛ :

Պարակցուի՛ սբ տեսուէն՝ հրեշ
տակաց . երրորդուէն՝ իսկ բնակ
ցուի՛ յա՛նխտեանց . դու անըս
պառ՝ տեղ ցնծուի՛ բերկրուէց .
քեզ փափա՛ :

Լէմ՝ լի խնդութե՛ք վերնային .
փառօք փայլեալ՝ տեղ անթա
ռամ՝ պսակին՝ միշտ արժանեց
պսակ փառաց՝ քեզ լին . քեզ՝ :

Մշտագարուն՝ աներեկոյ՝ լու
սաւոր . ո՛վ դու յա՛նէտ՝ լի ցը
ծութե՛ք փառաւոր . անսոյդ արա
զմեղ արժանի՛ հոգւոր . քեզ
փափագիմ՝ :

ԼԻԿ ԵՂԵՆԻ . Բ :

Էբիդելմէնի դի Թիա տօք
սի , 'իի էրա՝ գէ՝ է՛ն գլէ
իս՝ բարթէ՛նէ մեծիսու , բաւն
դաս սինիկայէդօ , բրօս է՛ն ֆրօ
սի՛նին դուս՝ բիսդուս՝ , էգաար
խո՛ւօիս մարիամ՝ , մէդա խօրօն
գէ՝ դիմբանօն դօ սօ , անտօն
տաս մօնօյէնի՝ , էն տօքսօս օդի
տէտօքսասդէ :

տիմիուրյեգի՝ , գէ՝ սի
նէգդիգի՝ դօն աբանդօն
Թէու սօֆիւա գէ՝ տի՛նամիս , ագ
ինի ագրատանդօն դին՝ էգլի
սի՛ան սդիրիքսօն խրիսդէ . մօ
նօս կար է այիօս , օէն այի էս
անաբաւ՛օմէնօս ,

Ի սիս բրօթիդօն գէ՛ է
 նիկմադա, դին սարգօսին
 իբէ՛ֆինան դին՝ էգ բար
 Թէ՛նուսու խրիսդէ, ֆէնկօս
 ասդրաբիս սու, իս ֆօս էթնօն
 էքսէլէ՛վսէսթէ. գէ՛ ֆօնիսի
 ամիսօս էն ակալիւսի. դի տի
 նամիսու տօքսա ֆիանթրօքէ:

Օ՛ Թիօն գէ՛ ա՛րիդօն գա՛
 լօս, դօն արէդօնսու խր
 ռիսդէ տիիլիսօմէն, էքս անտի
 ու կար տօքսիս սինաիտիօն, գէ՛
 էնիբօդադօն լամփսաո աբու՛
 կաոմա, բարթէնիգիս աբօ՛ կաո
 դրօս, դիս էն սգօ՛դի գէ՛ սգիա՛,
 սօմադօթիս՝ անէ՛դիլաո իլիօս:

Ի.Օ.

416

Լ՛ԼԵ

լիօն բօնդօյէնէս՝ գի-

դօօն էն դօսթիօն բեր,

դիս դրիմէրու դաֆիսսու դի-

բրօիգօնիսմա, ու իօնաս իբօ-

ֆիդիս անատէտիգդէ • սէսօս-

մէնօս կար՝, օս գէ՛ բրօբէ՛բօդօ,

ասինիս՝ է՛ւօա • Թիսօսի մէդա՝

Ֆօնիս էնէսէօս գիւրիէ :

ԼԻԴ ԵՂԵՐԷՆ :

ասաբնօի, էնէսա՛դօ դօն

գիւրիօն, էնիդէ ա՛ւդօն

իլիօս գէ՛ սէլինի, էնիդէ ա՛ւդօն

բա՛նդա ասդրա, գէ՛դօ ֆօս, բա

սաբնօի էնէսա՛դօ դօն գիւրիօն,

դօ դօ դօ դօ դօ դօ դօ դօ դօ

դօ՛ դօ՛ դօ՛ դօ՛ դօ՛ դօ՛ դօ՛ դօ՛

ԻԼ

417

դօ՛

[illegible]

Թի օս է րօս ւ ւ անդի դա

դօ մէ նօս դօ մէն բիւ էտրօսի

զէ դօ Թի մօ տէ է յէ է է Լա

Թէ օ բնէնդօ Լօ յի գի դի

դօն օ սի օն դրիֆսօնկօլի րաի

րա ւ ան դիֆսէնկօմէ նօս

մաւսիգի Լա օրկանիս էն մէ ոօ

ֆլօլօ օ օ օս օ տէտօքսաւ

մէ նօս դօ բա դէ րօն գէ ի մօն

Թէ օս էէ Լօ յի դօ ի ի :

Լորենա հոյլ իսկ սեռիցն զերգս
 երգոց երեք սրբեան ե ե եր
 գաճայն զօրհուրթիւն է ա կան
 անդարագիծ անեղ բանին ան
 մա ա հի ձայ նակ ձե լուգո
 չեացուք երաժշտական երգա
 բան ձա այ նի ի ի՛ն եղա նա
 կեող այսօր սրբէ իցն երկնային
 բաղցր երգով և միշտ մատուցա
 նեմք նը և մա մինչ յաւիտեան
 զերգս երգողնն օրհուրթ փառօր

Եւ շատ աբան 4 բոյոյ :

առք անեղբանաւի ան
պարիսակելի անպրադ
բելի անկողնաւակ և
ամենահոշակելի եռ
անձնեայ անբարձ տէրութեն և
միոյ անծուէ հօր և որդւոյ և նոյ
հօգւոյն . որոյ ամենահօր զօ-
րութն եղերեալ վերջացաւ երա-
ժշտականս այս նունագարան .
Ար է ճաշակ քաղցրութ՝ զունար
ճացուցիչ բերկրութ և զմայլե-
ցուցիչ ցնծութ և բաժանեալ
յերիս հասունածս . որոյ առա-
ջինն՝ ի կարգի իբր եկեղեցա-
կանն արարողութ ոչ թէ համան
դամայն . այլ՝ մասամբք ինչ ը-
նթացմանն հնոց : Երկրորդն՝ է
խառն ընդ եկեղեցականաց . զի

ույ յայտնապէս տեսանի 'ի միջե
 րաժշտական արհեստի առնչա
 կանութի, ըստ ենթագաւաճան
 ստորոգելուէն չափաբերական
 եղանակադիր և ույ թէ արհես
 տօրէն ենթակայացուցանօղ բա
 նաստեղծիցն բանից. որք իբր
 շրջախօսութիւն, գնեն զեղա
 նակն արհեստիս. ոմանք թէ՞ թէ
 թէ՞ ասելով. ոմանք չէ՞ չէ չէ՞
 չէ՞ չէ չէ՞ լէ՞ լէ լէ՞ և'': որք ոչ
 են այլ ինչ՝ բայց թէ բացորո
 շութի իմն հոգեխառն. զի թէ լէ
 թէն ըստ տառագարձութեան կատ
 մանն, թէ՛ ըէ, մեր. ք թէ ան
 է՛ մեր. զի յետ արտաքսելոյն
 աղամայ 'ի դրախտէն մնացեալ
 է. լայր և ողբայր, թէ՛ ըէ՛ մեր ք
 ան իմ ան իմ և'': չէ չէ՛ չէ՛ նախ
 էն.

էն. Ը առաջ յառաջ: Նաև ողբն վս
 այն եղաւ, թէ երաժշտութիւն
 պատճառէ՝ զուրախութիւն և կամ
 տրտմութիւն: Եւ երրորդն՝ սակաւ
 նորահաս մանկանց է՝ ասացել.
 որք 'ի հոգեւորն ընթացեալ 'ի
 ցընծութի, զմարմնականն 'ի բաց
 հերքեցեն զերաժշտութիւն:
 Նաև խաղքն յառաջ ընդ մե
 րոյն, վերայիշեալ առաջագրե
 ցաւ. սակայն ոչէն լրացեալ են
 թաղրութի. զորս եթէ տէր հրա
 մայեսցէ իւր տիեզերածաւալ
 և ամենակարող զօրութիւն 'ի լու
 մըն հասուցանելոյ ձեռնամուխ
 լեալեմք. զի ոպ ահա զընդ հա
 նուր նիւթսն 'ի պատրաստի ու
 նիւթ 'ի ձեռս. վս աղօթք յար
 ժանեացն և եթ մաղթի: Այլ
 հա

Հաւատամ գոլ սխալանք տառից
 և բանիցն . բայց իմասցին քեր-
 թողքն և հռետորքն ը տրամաբա-
 նից , և ո՛չ անկիրթքն ը իբր կըր-
 թելոցն արհեստիս . զի անսխալ
 միայն է ինքն ամենագէտն . վնյ
 ներել մաղթեմ . որք ո՛չ են ըստ
 կամաց մերոց : Ի՛նչ արդ՝ որք
 զմայլեալ զո՛ւարճանայք այսու ,
 յիշե՛ւջիք՝ ի մաքուր աղօթո՛ւ ձեր
 զտղել տո՛ւող սորին զգլխոյեան
 սարաֆ մեծահամբաւ հոնաֆին
 յաւնայ գիւղէն Զէրասցոց ըզ
 մահտեսի մինաս վտեմամիտ և
 հռչակաւայլ տմիրայն որոյ իսկ
 խընդրանօք՝ և գոյիւք տըպե
 ցաւ գիրքս . Յիշե՛ւջիք զհայր
 նորին հանգուցեալ մահտեսի փի
 լիպոյոս տմիրայն և մայրն մահտե-
 սի

սի տիրուհին . և կողակիցն կեն
 դանի զմահտեսի տիրուհի բա
 րեպաշտ խաթունն և հայրնորին
 պաղտասար ամիրայն . և զմայրն
 մարիամ խաթունն հանգուցեալ
 և կենդանի զուճակքն սորա և
 պաղտասար պարոնն ընդ համայն
 անցաւորօք : նաև յիշեսջի՛ք
 զի լոյս ընծայեցման պատճառն
 գրքիս կեսարացի մհտսի յակօր
 ամիրայն պոյաճեանց , որ բա
 զում աշխատութիս կրեաց վս
 մեր՝ և կրելոց ևս է . յիշեսջի՛ք
 և զԾնօղսն , քի խաջեր աղայն և զե
 լայն . և կենդանի եղբարսն քի
 զսարգիս ամիրայն և միւս պարոն
 սարգիսն . և իւր անդրանկածին
 ի տր հանգուցեալ որդի զգասա
 կիցն սերօքէից զնշանն հանդերձ
 425 իւ

Իւրայնովք նմ: Այլ յիշեա
 ջի՛ք յառտիճան գիտուն բարձ
 րացուցանող նախապէս զձեռն
 տուն իմ զմիրիճանեան հանգու
 ցեալ գաբրիէլ ամիրայի որդի
 շնորհք շնորհապէրձ մկրտիչ հըռ
 չակաւիալ իշխանապետ ամի
 րայի: Յիշեաջի՛ք և հեղահոգի
 զվարժապետն իմ արզրուհցի յա
 րուի նրբահանճար քերթօղն և
 վսեմաբան հռետորն ընդ իւրոյ
 նովքն նմ: Հուսկ յետոյ յի
 շեաջի՛ք յաճավայել աղօթս ձեր
 զկեսարացի գապասաքսլեան ան
 պիտան գրիգոր իբր ջահնկալս
 և զհոգևոր ծնօղսն իմ կեսարա
 ցի զոր Սատթէոս աճիմաստ
 վրդպտն և արք եպօն վերադի
 տօղ սբյն յօհաննու կրպտի որ

'ի նահանգին կապադոկիոյ . և
 զնորին փոխանորդ և իմ բազմե
 րախտ հոգևոր հայրս Ստեփան
 նոս Յոգնահմուտ Բաբունապե
 տրն . և մանուէլ Ճգնազգեայ
 վրդպտն և զյոգնաշխատ վն
 իմ զգրագիր կոչեցեալ Արպտ
 շնորհալի վրդպտն . և զեղբայրա
 կից գեղացի Օլաքարիա վսեմա
 փայլ վարդապետն : Յիշեօ՛ղիք
 և զմարմնաւոր ծնողն իմ, ք
 ղպապն իմ մհտսի սարգիսն և
 զընկեր նորին և զհայրն իմ մահ
 տեսի գառապարն և զմայրն իմ
 մարիամն և զեղբարսն իմ զտէր
 մհտսի սարգիս հռչակաճայն քա
 հանայն զյակոբն զմարիամն ըզ
 կրպտն զմելգոնն զտիրուհին և
 զհանգուցեալ պղտորն համայն
 մե

մերայնովքս . որ զառ 'ի բարին'
զվիշողքդ ամ յիշեսցէ վարձատ
բողն բարեաց 'ի բարին ամէն :

Յ. 414. Բէ ո՛րդիւն իւրդիւն երգէ
ցեալ շինի :

Թուղի շահիմի տիսէմ զեւ 52 :

Ֆէմինէ լեպլէրինէ լաւմիէ 53 :

Յարեաւ քս այսօր 58 :

Լհու քիմէվէլպագչա 59 :

Պիր հիւմայէ հիւսնիւյ 61 :

Հէ Ժեֆալէր սանամի 62 :

Լ. Ը հէյ գօնցէ տիհէնիմ 69 :

Լարի բահմիթտի ահ 75 :

Հէյ սերվիւյ սեհէր 74 :

Բարեկենդան մագամի վրէ 79 :

Լ. զուրումուն գալէսի վար 80 :

Չիւնքի սէնտէ պիր հագի 81 :

1. շէքեար իյլէ շէքեար 82
 Պիր ահիլէ իւֆտատէլիմ 83
 Տիւշմէսին միսկին կեօնիւլ 84
 Լարպապիյլէ սեօզիւ կիւտա 85
 1. էյլէի զիւլֆիւն տիլի մէճ 86
 Նէյ նէսիմի սահարի ճանտա 87
 Ներկիզի մահմուրին աջմազ 88
 Սէստ իթտի պէնի տայրէի 89
 Նէտիր օլնիմ դէպէսսիւմ 90
 Լգլմ ալտըն բազս ի տէր 91
 Գարէնֆիլիմ թուլթում թուլ 92
 Վուճիւճէքտէն մաքսուլ 93
 Նալէ կեօյնիւմ պիր կիւ 94
 Եար լէմէնտէ սահնի սի 95
 Ճոն ֆէտայ լազսէյնէ զար 96
 Միւրդի տիւ լէշմի շէհպա 97
 Ղու տիրաճին այն իմանա 98
 Էպինի աղզմա օլ աֆէթի 99
 Սայիլէմ պիր նազլը եարէ 100
 1. շգն սէրտէ տիւշտիւմ 101

429

1. Նտիմ թուանա եալընա 102
 2. Պաշընայ սարընը փոշու 103
 3. Գարար իթմեզ կեօնիւլ միհ 104
 4. Ունին իջն իթտիյիմիզ ա" 105
 5. Տիւ ըէփնաք կեթիրիր շիմ 106
 6. Պու կիւն շատ եմ քի եար 107
 7. Սալեվէշ պիր գօնէի բա" 108
 8. Լամ սէնի աղուշէ տօյուն 109
 9. Զօտիւրտիւյ գամզէլէր 110
 10. Զիւյսէյնի ք սիրով սիրելոյդ 111
 11. Տա գարունն եկեալ եհաս 112
 12. Կիտէր օլտում այ էֆէնտիմ 113
 13. Սարսախ գունով է տաա" 114
 14. Կէլ բադաս կիւզէլէ եար 115
 15. Դասեալը զիլէլէ 116
 16. Զըգամ պիր տիւ բուպա 117
 17. Զիֆտ իշի դուշադ գուշանր 118
 18. Նմէ թուանամ էնմէ սէն 119
 19. Կեօյնիւլ իստէյօր կեօրմէյէ 120

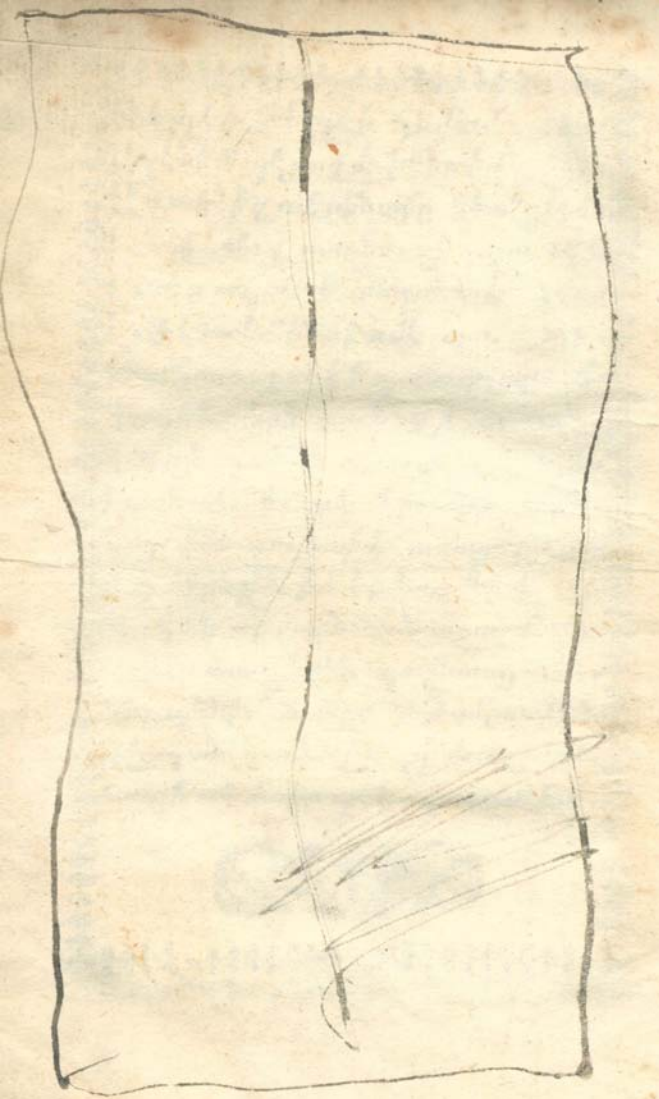
Լ՛Յ է ֆէնտիմ կերտանըն՝	121
Դարա տենիղ ճօշտու տիր՝	122
Բվահան ք ՚ի ննջման էդ ար՝	123
Բվնեղէլոց Մսիթարիչ տրտ	124
Պարի ճեվրինի չէքերիմ	125
Լպէնիմ Թէնիմ իջինտէ կիզ	126
Զքմա գաբույա կեօրիւր՝	127
Կիւմիւլէր հէյ գարաւտէ՝	128
Կէզտիր պաշնտա Թուռնա	129
Իւսկիւտարըն իւտտիւյ տաղ՝	130
Կէլեանըմայ գուզում ճիլ	131
Պաղպան պաղընիչին պէլ՝	132
Կէլանազըմ կիւլէ կիւլէ	133
Գալէնտերի գունով է տաա՝	134
Եէնի տիւշտիւմ պու սէվ՝	135
Գզլար արապճայ սեօլէր	136
Գեղեցկաւայլ լուսածին	137
Հիւպիր պիւլպիւլ 2 տալէ	138
Ճէվիւզիւն եաբրաղը պլ	139
431	ԽԵՐ

ԹԻԵՐԼԵԻ ԹԵՐԼԵԻ ՀԵՄԱՄ 140:
 Լ՝ԱԿՆԻՄ ԱԿԵՅԱԳ ԷՖԵՆՈՒՄ 141:
 Լ՝ԳՄԵՆԻԳ ԽԵՐԵՆՈՒՐ ԿԵՕ" 142:
 Լ՝ՆԿԻԼՐԻՅ ՍԱՂՆՈՒՅ ՈՒԼՈՒ 143:
 Լ՝ՆԵՐ ՍԷՄԵ ԵՄԵԳՐԵՄԵ 144:
 Լ՝ՖԵՆՈՒՄ ԽՆՃԻՄԵ ԱՊՈՒ 145:
 ԹԻՄԱՏՈՒ ՎԱԼԵԻ ՈՒՍՈՐԼԱՐ 146:
 ԳՎԱԼԵՆՈՒՐԻ ԳՈՒՆՈՎ Է Ա 147:
 ԻԳՈՅՆ ԳԱՆՃԻ ՍՍԱԳԵՄԼ 148:
 Լ՝ԱՊԵՍԹ ԻԼԳՐԵ ՀՐՈՒՖԻ 149:
 Լ՝ՈՐ ԻՄԵ ԳՈՒՆՈՎ Է ՍՍԱԳԵՄԼ 150:
 Ո՛Տ ՍԻՐԵԼԻՆ ԻՄ ԷՐ ԿԱՐՄԻՐ Վ" 151:
 ՊԱՏՃԵ ԱՐԿԱՐՆՈՒՄՆ ԱՂՈՐՄ 152:
 Լ՝ՕՃԵ ՍԱՂԼԵՐԻՆ ՈՒՂՆՈՒՅ 153:
 ԿԵԼ ԱԵՆԻՄ ՃԱՆՐԱՄ Գ ԹՕՄԻՐՈՒ 154:
 ՈՒԼԱՏԱՆ ԳՈՒՆՈՎ Է ՉԻՆԵՄԼ 155:
 ՀԱՅԼԻ ԱԿԵՄՈՒՐ ՈՒՆ ԱՐԱՐՐԱՄ 156:

Գիրքը հանձնարվել է և ար

30/III - 42 թ.

